

דריהבית

גיליון 49
כסלו תשפ"ד

יונת בהגוי הסלע

למה היו דומין
באותה שעה?

ליונה שבורחת מפני הנץ
ונכנסת לנקיק הסלע,
והיה הנחש נושף בה;
תכנס לפנים - הרי הנחש,
תצא לחוץ - הרי הנץ.

אמר לה הקדוש ברוך הוא:
הראיני את מראיך ...
למי את פונה בעת צרה;
השמיעיני את קולך

בזמן הזה

27

יום יום במוקד

בואו איתנו לסיור במוקד "מכל משמר", להתרשם מהעשייה המדהימה ולצלם לנו תמונות של לב זהב בתוך מלחמת 'חרבות ברזל'. מזמנות להצטרף! | **כתבה עיתונאית**

25

איפה אני בזמן הזה

עוד כריך, עוד חביתה וסלט ומרק שנוזק באפס חשק לסייר, ובנס זכרו להצית תחתיו את הגז. מה ערך לחיי הקטנים בתוך כל מה שמונח על כפות המאזנים? | **מבית ומחוץ**

23

אז, היום ותמיד

עשר דקות נוספות של שיג ושיח, משל היינו חברים בקבינט השותפים להחלטה אם צריך לנהל משא ומתן, ו... היום נגמר. לא עבדתי, אפילו דקה לא | **אור בקצה המנהרה**

- [05] **ד"ש | דף שמורה**
לאה ראם
- [08] **דפדפת**
תמר הלר
- [09] **בית ועד**
מדור הלכה
- [10] **אלופות**
הדסה גלזר
- [11] **תתחדשי**
חני מייערס
- [15] **דף קשר**
התגובות שלכן
- [17] **דף חדש**
אביגיל פראגר
- [19] **עבודה שבלב**
עולם התעסוקה מזוית שונה
- [23] **אור בקצה המנהרה**
רוחי ליכטנשטיין
- [25] **מבית ומחוץ**
שושי ברוידא
- [27] **יום יום במוקד**
אסתי כץ

- [37] **עוברת בשערים**
אסתר רוזנטל
- [40] **אשמורת**
תמר
- [45] **בחברה טובה**
חוי הימלמן
- [49] **בעצה אחת**
מתוך מדור הייעוץ
- [54] **דפי עבודה**
מירי ליפאר
- [57] **סיפור חודשי**
פנינה ליכט
- [61] **כשהילדים במטבח**
חוי הימלמן
- [66] **רגע ביום**
נ. ארי
- [68] **סלפי**
בתיה יונה

* במהדורה המודפסת בלבד

** תוכן חלקי מתוך המהדורה המודפסת

כשבחרנו את נושא הגיליון, "לזמן הזה", עוד לפני החגים- חשבנו רק על ההקשר האקטואלי לכסלו. טרם ידענו עד כמה הוא יהפוך לרלוונטי וטעון במשמעויות נוספות.. רצתה ההשגחה ואנו מוצאות את עצמנו דורכות יחד עם כל עם ישראל בזמן הזה. זמן אחר, משונה, בצבע לא מוגדר, זמן שלא הכרנו כמוהו. זמן שקורא לכל אחת מאיתנו להתבונן פנימה ולהתחבר למקום אמיתי יותר בתוכה. אלו ימים גורליים, ימים של כאב גדול, של התמודדות, של שינוי עצום וקולקטיבי שעוד קשה לקלוט את מהותו והיקפו. בנינו על "אחרי החגים", חשבנו שאנו גולשות בשלווה אל "זמן חורף" מעובר של תרדמת ארוכה, והנה- כיוונו לנו משמים שעון מעורר שלא מניח לנו לרגע: יללות של אזעקות, דנדוני אמבולנסים במקצב מעורר דריכות, ורעם מטוסים לאורך כל שעות היום והלילה. ומי מדבר על עוד הרבה טריגרים מקפיצי לב כמו תאוצת אופנוע, רוח מייללת בסדק החלון וכסא חורק אצל שכנים, שכמעט מריצים אותנו למרחב המוגן.

ובין כל אלו- אנו חוזרות אט אט בכורח

המציאות לנהל סוג של חיי שגרה: לשלוח את הילדים ללימודים, לצאת לעבודה ולפגוש בכל הדילמות הקבועות והעומס של החיים, הממתינים לנו מדי יום ביומו.

והגיענו לזמן הזה. מה תפקידנו כאן על ציר הזמן?

עלינו לזכור כי נשלחנו. נבחרנו במיוחד לחיות בעת הזאת, בתקופה האינטנסיבית הזאת, בדור אחרון בו ההיסטוריה היהודית והעולמית מבצעת את המערכה האחרונה שלה בדרך אלי גמר. כבר אמרו תנאים בגמרא על תקופה זו של חבלי משיח- "ייתי ולא אחמיניה". אכן, עוברים עלינו ניסיונות קשים וזמני חושך וערפל. העמידה שלנו נבחנת שוב ושוב כלפי חוץ וגם כלפי פנים, האמונה שלנו עומדת למבחן המציאות הלא פשוטה, אך עלינו לראות בזאת שליחות מיוחדת ואות של הצטיינות- נבחרנו!! לא סתם נקלענו לכאן- יש מי שבחר דוקא בנו מכל הדורות, הציב אותנו כאן כדי להשלים את עבודת קידוש ה' האדירה אותה הרכיבו דורות דורות של יהודים לפנינו, והגיענו לזמן הזה!!

הגיליון שלפנינו גם הוא מעורב ברוח הימים.

בחלקו צבוע בפסים של שגרה, ובחומר שהוכן בימים שקטים יותר עוד לפני הסער הגדול. ובחלקו הוא אפוף בניחוחות מלחמה, בגווני חסד מפעימים, מודגש בצבעי התגברות וקידושה, ושזור ברגעים יהודיים של התחזקות וקרבת אלוקים.

הכתבה המיוחדת "כל יום במוקד" המסקרת את הפעילות המדהימה המתרחשת כל העת במוקד החסד "מכל משמר" אותו הקימה 'שמורה', מרחיבה את הלב ומעוררת השראה. והכל בזכותך!

נזכור כי כל אחת מאיתנו שעושה צעד קטן של התקדמות בינה לבין עצמה, שמקדישה רגע של התגברות מול מסך אותו איש אינו רואה, שלוחשת פרק תהילים ומתחזקת ב"אין עוד מלבדו", ששולחת את בעלה לעוד שעה

של לימוד בערב למרות הקושי, שזוכה לעשות עוד מעשה קטן של חסד עם משפחתה או עם כלל ישראל- זוכה להיות חלק מחיל עצום ורב שנענה לקריאה עתיקת היומין: "מי לה' אלי". ממקומנו כאן בעורף, שהוא- הוא החזית האמיתית, זכות אנו להימנות על אותו צבא ייחודי של חלשים, מעטים, צדיקים ועוסקי תורתך, המכריעים את המאבק כולו בכוח אמונתם וזכויותיהם.

יהי רצון שנזכה במהרה לניסים, נפלאות וישועות

כמו שנעשו לאבותינו בימים ההם בזמן הזה!

בברכת בשורות טובות

המערכת

הפקה ועריכה:

'שמורה' -

קהילת העובדות החרדיות

עורכת:

אביגיל פראגר

עורכת גרפית:

ברכי גוזי

עיצוב שער:

שרה פוגל

צילומים:

leonardo.ai

,Depositphotos

,Shutterstock

pexels,unsplash

תגובות, שיתופים,

בקשות והצעות

ניתן לשלוח לכתובת:

magazine@shmura.org

משרדים: 025474373

במנהרת הזמן

את הסיפור הבא שמעתי באחת מסעודות ה'שבע ברכות' שזכינו להם בס"ד. אני לא יודעת אם זה סיפור שהוא פרי המצאתו של המנחה, או שהוא קרה באמת. בכל אופן, הוא כל כך טוב שאני מעדיפה לצטט אותו ASIS בלי הרבה בירורים...

וכך היו דבריו:

בעת שחרורו המרגש והמפתיע של ר' שלום רובשקין, היו ההמונים מסוקרנים לשמוע מה בפיו. ואכן, היו לו במות שונות לשאת דברים. והנה, כמה מפתיע, התברר שהיהודי שוב ושוב מדבר בגנות ה'אינטרנט'. פנו ושאלו אותו: וכי לא מצאת נושאים מעניינים יותר לדבר עליהם? האין אתה יודע שהנושא הזה כבר קצת... משומש... ושחוק...?...

ענה להם כך:

לפני שנכנסתי לכלא, ידעתי שיש מושג של 'טרייף' גמור - משהו שהציבור החרדי מדייר עצמו ממנו לחלוטין, בלי שום 'כוכביות' או 'אותיות קטנות'. אין יוצא ואין בא בשערי הדבר הטמא הזה - ואין יוצא מן הכלל.

ובסוגריים, לכן אני כותבת, שאפילו עכשיו אני מתקשה לכתוב את המילה בדפים המכובדים הללו.

אתן מבינות לבד... מכשיר המשדר את חלאות העולם החוטא: תרבותו, חדשותיו ובעיקר - חולשותיו.

המשיך ר' שלום ואמר: שבע שנים התנתקתי מהעולם וישבתי

בכלא.

יצאתי, ולתדהמתי אני רואה שלא די שנפרצו החומות והגדרות וההתנזרות המוחלטת שהיתה אי אז, אלא היום... אני רואה **יהודים הסוחבים עימם כזה מכשיר, אפילו לבית הכנסת!!!**

ובכן, בין אם הסיפור הזה נכון, ובין אם לא - הוא כואב.

הוא מצביע על אחת התכונות היותר משמעותיות בטבע האנושי - כח ההרגל.

משקף עד כמה ההרגל יכול להכהות בעינינו את התחושה ואת האמת.

תהליכים איטיים קורים, נוגסים צעד אחר צעד - ומביאים אותנו למצבים שלו היינו רואים אותם 'אז' ו'היום' בפתע - לא היינו מקבלים אותם בשום אופן!!!

הטרגדיה העצומה שקרתה בשמחת תורה, היא תעלומה. איך יכול לקרות כזה מחדל?

כמובן שהכל אירע ביד מכוונת מלמעלה, ואם ה' לא ישמור עיר שווא שקד שומר'

ובכל זאת, בדרך הטבע, בעיניים שלנו הקטנות. האם אפשר להסביר את זה?

אולי אפשר לומר, שהעובדה שהאוייב עשה כל כך הרבה תרגולים קטנים באזור, שחקה אצלנו את מנגנון האבטחה.

שמותרחש סביבי הוא סוג של דו שיח. דו שיח אין סופי בין ההשגחה העליונה לביני. הקב"ה מדבר בקול גדול לעולם כולו, ויחד עם זה ב'דו שיח' פרטי ואישי לכל אחת ואחת מאיתנו.

ומה אומר הקב"ה?

נראה שיש כאן לימוד עצום בכל הסוגיה הזו ששמה 'גבולות'. פתאום קיבלנו כולנו שיעור מוחשי מאד עד כמה חשוב לשמור על הגבולות, ועד כמה יכול להיות אכזרי האויב - כשמאפשרים לו לחדור פנימה.

את הלימוד הזה עלינו לשנן שוב ושוב, ודוקא אנחנו! דוקא אנחנו יותר מהרבה אחרים, זקוקות כל כך 'לחזק את הגבולות'!

כל כך רבות מאיתנו נתקלות בעבודות המטשטשות גבולות. בין אם מדובר בגבולות שבין הציבור החרדי לציבורים האחרים, בגבולות שבין גברים לנשים או בגבולות שנפרצו בגלל המהפכה הטכנולוגית.

בורא עולם מדבר אלינו.

אנחנו עשויות ליפול כל כך בקלות, חלילה, להסתגלות וכהות הרגש.

כנראה באיזה שהוא מקום נרדמנו, ולמרבה הצער, לא כל כך הקשבנו לדו שיח ב'ווליום נמוך'. עכשיו הדו-שיח הוא לא סתם 'דיבור'. הוא זעקה. הוא שאגה אדירה.

ואנחנו נדרשות להטות אוזן- ולהקשיב!!!

אני רוצה לסיים בלימוד שזכיתי לו, בבחינת: 'זמחברותי יותר

ראו אותם מתרגלים שם. שוב. ושוב. ושוב.

בתחילה היתה דריכות עצומה וחשש, עקבו באלף עיניים אחר כל תנועה. אבל כשזה חזר על עצמו שוב ושוב, התרגלו. אמרו לעצמם: זה רק תרגיל.

זוה עצמו כלי מסוכן מאד של האויב. להרדים אותנו בשמירה על ידי טפטוף איטי של מציאות מסוכנת!

מי שהיה 'OUT' לתקופה, ודילג מ'הימים ההם' ל'זמן הזה' - מרגיש פתאום עד כמה המצב נורא!

במפגשי 'מנת קרב' של יקיר לי, עלה ציטוט מעשיר מאד מהרב וולבה זצ"ל, וזה לשונו על דבריו של הרמב"ם המפורסמים בהלכות תענית פ"א הל' א-ג:

"...אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקרית, הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להידבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות..." אומר על כך הרב וולבה זצ"ל:

"האומר כך הינו אך-זר. הוא חי בעולם אכזר, יען כי לשונה של ההשגחה העליונה היא שפה זרה לו. **החיים הם דו שיח תמידי בין ההשגחה לבין האדם.** האדם היודע להאזין להשגחה מוצא את עצמו בעולם של ידידות."

הדרך שלנו לנהוג בתקופה הקשה הזאת, היא דבר ראשון להבין שיש כאן 'דו שיח'. הקב"ה מדבר איתנו!

בורא עולם מדבר אלי. אני, בריאה אחת מתוך מיליונים, הנמצאת בנקודה כל כך מזערית, בתוך חלל של כוכב אחד, בתוך יקום המורכב ממיליוני גלקסיות... ובכל זאת, כל מה

מכולם':

כששיתפתי את חברותיי המנחות, בשעת מפגש ההכנה שלנו לקראת הסדנאות, וסיפרתי להם עד כמה המשפט הזה של 'החיים הם דו שיח בין ההשגחה לבין האדם', היווה עבורי 'מתנה', היה להן מה לחדש לי...

הן הפנו אותי להמשכו של הציטוט, זה שאני מרוב התלהבות - דילגתי עליו בקריאתי:

אנחנו, הן ציינו, הרבה יותר התרגשנו מהמשכו של המשפט: **האדם היודע להאזין להשגחה מוצא את עצמו בעולם של ידידות.**

והן צודקות!

שהרי המילים האלו הן הן המפרשות את דבריו של הרמב"ם: *"אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו... הרי זו דרך אכזריות"*. ההבדל בין חיים של 'מנהג העולם' לבין הידיעה שיש מי שמשיח ומנהל את העולם בחסד וברחמים, זה פער בין חיים בעולם קר, מנוכר ואכזר - לבין חיים בעולם נעים של ידידות!

המתנה נעשית עכשיו שווה הרבה יותר, לא?

ומבחינתי, היה בזה אות נוסף של ידידות:

הכוח של ידידות!

כבר כמה שנים אנחנו מתמקדים בשמורה על פיתוח מפגשים פרונטליים. עם כל הכבוד לכוח ולעוצמה שיש בהפצת מסרים להמונים - ויש הרבה הערכה וכבוד, יש דברים ש'דיבוק חברים' יפה להם.

רק מי שחוותה מפגש מהסוג הזה, יכולה להבין למה אני מתכוונת... דווקא בזמנים כשלנו, בהם כמויות המידע שוטפות

אותנו מכל זווית אפשרית: מגזינים, עלוני שבת, דיוורים עשירים, אתרי תוכן, מפגשי זום, וובינרים, פודקאסטים, הרצאות, מרחבים קוליים, קווי תוכן ועוד... כמות המסרים שלנו מול מה שקיבלה מקבילתנו מהמאה הקודמת ביום ממוצע - כמוה כהשוואה בין נהיגה באוטוסטרדה של עשרה נתיבי תחבורה, לבין ישיבה על עגלה הרתומה לסוס... דווקא היום - חשוב עוד יותר לעצור את המרוץ ו'לאסוף' את עצמנו. לעבור ממצב של מאזינה פסיבית לפעילה אקטיבית. להיות אחת ש'קורה לה דברים', ולא רק 'קוראת על דברים'.

איך?

הרבה דרכים למקום...

יש כל כך הרבה צורות איך מתרגמים את החיים - לחוויה וחיות.

ובודאי שמתוך אמונה שבורא עולם משוחח עם כל אחת ואחת - אין ספק, שלכל אחת שולח בורא עולם את הערוצים דרכם יכולה היא להתפתח ולצמוח.

אלו יכולים להיות מפגשי 'יקיר לי', או מגוון רחב נוסף שמונגש היום בכל כך הרבה הזדמנויות.

אבל הדבר החשוב מכל - לא לעבור את החיים בלי להבין שאנחנו בדו שיח!

משקפת האמונה מאפשרת לנו לחיות באור הרבה יותר בהיר ומענג את מציאות החיים שלנו,

לעבור ממצב של 'דרך אכזריות' ל'עולם של ידידות'!!!

חודש טוב ומלא אור,

לאה

יְתֵרַת זְכוּת

מַעֲרַכַת שְׁרִירִים, לֵב פּוֹעֵם בְּלִי
מְנוּחַ
עֵינַיִם יְדִים רַגְלִים
וְכַח
וְנִכְשׁ וְגוֹף וְנִשְׁמָה וְגַם מַח -
לְרַגַע הַזֶּה.
שֶׁתִּזְכִּי בּוֹ
לְשִׁמְחָה.

אֲנַחַת רוּחָה.
עֲמָקָה שֶׁל שִׂמְחָה.
יָד מְכוֹנֶת, נוֹתֶנֶת. פְּתוּחָה.
בְּכַסִּיכָס שֶׁל מְקָרִים
נִיצוּצוֹת הַשְּׂגָחָה -
לְרַגַע הַזֶּה
בּוֹ תִהְיֶי
נִסְיָכָה.

רְשִׁימָה אֲרֻכָּה
אֵין דְּבַר שֶׁנִּשְׁמַט.
וְסִבַּת הַסְּבוֹת
לְנִסְבוֹת
זוֹ הִיא אֵת.
וְהַכֵּל מְכוּן.
לֹא דוֹמָה לֹא כְמַעַט -
לְרַגַע הַזֶּה,
בּוֹ תִגִּידִי
'נִשְׁמַת'!

מְטַבְּעוֹת מְטַבְּעוֹת.
מְשְׁכוֹרוֹת וְקוֹרוֹת.
חַיִּים.
וְשִׁכְר שֶׁמְבַטָּח
לְדוֹרוֹת
מְסָרִים. אֲתַגְרִים. יְצָרִים. מְלַחְמוֹת -
לְרַגַע הַזֶּה
בּוֹ תִקְנִי
עוֹלְמוֹת

ישיבה בנסיעה ליד גבר

ישיבת אישה ליד גבר (כשהדבר לא כרוך בנגיעה) אינה איסור מעיקר הדין אלא משום הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו. ולכן מקפידים כל בני ובנות ישראל החרדים לדבר השם להימנע מהדבר גם כאשר זה מאלץ לוותר על הישיבה. וכך ראוי לעשות גם אם הדבר כרוך בקצת מאמץ. אמנם היות ואין זה איסור מן הדין, מותר לאשה שקשה לה לעמוד (כגון אשה מבוגרת או אישה במצב מיוחד) לשבת ליד גבר כאשר אין מקום אחר פנוי ואין באפשרותה לסדר את המקומות באופן הרצוי. כמובן, עליה להיזהר מנגיעה או משיחה עם גבר זר. כאשר מדובר בנסיעה ממושכת כגון נסיעה בין עירונית וכל שכן טיסה, קשה יותר להזהר מאיסורים ולכן יש לעשות את כל המאמצים להימנע מכך.

שאלה
אני נוסעת מדי יום לעבודה בתחבורה הציבורית, וכשיש מקום פנוי רק ליד גבר אני עומדת כל הנסיעה. (כשאפשר - אני מבקשת מגבר אחד לעבור ליד חבירו כדי שאוכל לשבת בנפרד). כך גם נוהגות כל הנשים החרדיות שאני רואה. לאחרונה ראיתי אישה חרדית שהתישבה ליד גבר, והדבר זעזע אותי מאד. דנתי אותה לכך זכות שהיה לה יום קשה וארוך בעבודה ולכן היא לא מסוגלת לעמוד בזמן הנסיעה, רציתי לשאול האם יש באמת היתר כזה?

כפי שבארנו בתשובה הקודמת, ראוי לאשה שלא לשבת ליד גבר. ולכן ראוי מראש לתכנן את אופן הישיבה בכדי שלא להגיע לכך, וכגון לשבת מראש ליד אשה או לשבת במושב החיצוני באופן שלגבר יהיה פחות נעים להקים אשה בכדי להיכנס. (אמנם אישה שיושבת במושב החיצוני צריכה לשים לב אם יש אישה שעומדת בקרבתה, ואם כן להציע לה להיכנס ולשבת. מצוי מאד שאנשים מעדיפים לעמוד מאשר להטריח ולבקש להיכנס, ובפרט כאשר תיק מונח על המושב, ואם האשה שיושבת לא תראה נכונות לאפשר כניסה לשבת לידה - היא עלולה להיכשל באיסור יותר חמור של גרימת צער לבני אדם).

בדיעבד אם התיישב גבר ליד האשה, אם יש חשש שהוא יפגע מכך שהיא תקום (בפרט אם הוא מבוגר) אין לקום מיד, אבל אם שייך לקום זמן מה אח"כ באופן שלא יפגע, רצוי לעשות כן.

שאלה
אני נוסעת באופן קבוע ברכבת הקלה. פעמים רבות קורה שלאחר שהתיישבתי מתיישב לידי גבר. רציתי לשאול האם אני צריכה לקום בכדי שלא לשבת ליד גבר, או שמא עדיף שלא לקום בכדי שלא לפגוע בו (בפרט אם כדי לקום ולצאת אני צריכה להקים אותו)?

בהנני את עצמך לפי האלף בית... והפעם בנושא הגיליון - זמן!

תשובות בעמ' 56

צ

כנוי לדבר החולף מהר

ל

צבע רצוי לאדם מעת נולד

ז

ששה סדרי משנה
כשמגיעים אליו מברכים שהחיינו

א

70 שנה כמתנה, כמנחה

ק

לעת בוקר ולעת יערוב, הלואי בקרוב

מ

שנה ללא מולד

ח

בין חמץ למצה - הזמן המירבי
סלנג עממי ההופך את הזמן משלילי
לחיובי

ב

חופש יהודי למנוחה

ר

זמן כפרה לכל תולדותם

נ

הוא והסנדלר מורי דרך לניצול זמן

ג

כאן מתחיל הזמן ללכת
וכאן הוא עמד מלכת

ש

שמה העברי של הפסיפלורה
ברוח הימים ההם בזמן הזה:
מיהו הראשון שמוטט את עזה?

ס

נהפכה ברגע

ט

היום הקובע למעשר ראשון, שני או
עני

ד

אביו של הקונה בשעה

ת

אהבה, יראה, ייחוד

ע

אחרת? הפסדת!
נקנה בשעה

ז

ומהם המילים שהקימו את הדף
היומי, נא עני

ה

כה מהירה היא הישועה

ת

עד 120? לא, עד 400!
הפוגה

כ

הזמן בין מולד למולד

ו

זקן הוא בסך הכל "אזרח -

לאילו קשת הכוונה במזל החודש?

במטרה להעביר את המסר שמטבעות אלה שאתם מקבלים היום- היום- הינם עבור שתקבלו עליכם על תורה לתמיד.

ישראל עם סגולה: בתשב"ץ כתב: "כהני חשמונאי ובניו, כשיצאו למלחמה אמרו 7 פעמים 'זיהי נועם' ובסוף ככלו פעמיים את הפסוק 'אורך ימים אשביעהו' וכו', וניצחו במלחמה". מסורת זו היא שורש המנהג העתיק לומר אחר הדלקת הנרות בחנוכה ז' פעמים "זיהי נועם".

ועוד נהוג לומר אחר הדלקת הנרות את פרק ס"ז בתהילים, כי מקובל שעל נשקו של דוד המלך היה חרוט מזמור זה מאוייר בצורת המנורה, ועם כוונותיו היה מנצח את שונאיו. זה שאמר דוד המלך- "כי אתה תאיר נרי... בך ארוץ גדוד...".

מובא בספר "אמתחת בנימין" (שער הצלה והצלחה) שכל האומרו מובטח להינצל מכל מיני ליסטים ואויבים ומקטרגים בזו השנה.

מה פירוש השם 'כסלו'? - רש"י מסביר את השם כסלו מלשון תלם, על שם התלמים שנוצרים אחרי החרישה שנעשית אחרי היורה בעונת הזריעה, שהיא חודש כסלו.

לאיזו קשת הכוונה במזל החודש? - גם וגם.

- על שם הפסוק ביחזקאל: "כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם", כי חודש כסלו זמן גשמים הוא, הגשם והשמש מתערבבים זה בזה והקשת נראית בענן.

- מזל החודש מסמל גם את קשתם של החשמונאים אשר ניצחו בכח אמונתם את מלכות יוון והביאו בכך ישועה לישראל.

מנהג ישראל קדושים: חנוכה מלשון

חינוך- ובעיקר חינוך הבנים לתורה. ומן הטעם הזה התקבל המנהג שנותנים 'דמי חנוכה' לילדים,

מחלמת לא נראה אנקיסט מחליף מזיתון...

נבקע... נו, קורה!... אבל עתה ששמע ממשה רבינו "את כל התלאה אשר מצאתם בדרך" - הכיר את האמת והתגלתה לפניו תמונה שונה לחלוטין.

במלחמה צריכים הרבה תפילה ויראת שמים. אך הדבר החשוב ביותר הוא הדורון, יחוד עם הקב"ה. וכל דבר אחר מפריע ליחוד. גם אם זה לא איסור תורה, גם אם הכל לפי ההלכה, עדיין זה לא מצב של "יחוד". רק תורה בלי שום תערובת - זהו יחוד.

הצלחה של מלחמה נמדדת בריכוז במטרה העומדת לנגד העיניים. מעולם לא נראה 'טנקיסט' מחזיק עיתון ביד... ואם הוא עושה כן, סימן שזו לא עת מלחמה...

אנו אומרים לקב"ה: רבש"ע, אני שלך וכל אשר לי שלך - על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך". וחוף מכך לא מעניין אותנו שום דבר מכל הקורה בעולם!

אז יתרו שמע ברדיו... בימי החשמונאים אולי כבר התעדכנו בוואטסאפ, ואנחנו- מתמודדות עם עוד המון מגברי ניסיון דיגיטליים, רק צריכות לבחור... ומה, סך הכל אנו מתכוונות לטובה ומשתדלות כל כך! נכון, ויש עוד דרגה של קירבה ושל שייכות- זהו היחוד. אזור הקרב בו מתנופף לו בגאון הדגל, כן, ההוא עוד מאז ימות מתתיהו, מזהה את הכתוב? אפילו לא דעה עם השנים. רשום עליו- "מי לה?" אליו! מזיזות החוצה הסחות דעת, מסננות את המוכרח משאינו כך, חוטפות עוד רגע של יחוד של הקב"ה והאמונה התמימה, ומנצחות במלחמה האמיתית על החיים!

אדם אחד ביקש לדעת את דעתי על המצב הביטחוני המסתבך בארץ, **סיפר הגר"ש פינקוס זצ"ל** בתקופת מלחמת המפרץ הראשונה, ומהי העצה המעשית בשעות קשות אלו.

אדם מטבעו משתוקק להתעדכן בחדשות משום שהידיעה נותנת לאדם תחושה של שליטה על מה שקורה. אך הקב"ה אומר: אם רוצים אתם לעשות את המלחמה בעצמכם - תעשו. אם אתם רוצים שאני אעשה את המלחמה, הרי ש"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - עליכם מוטל לומר תהילים ולהתפלל, אך לא להתעניין יותר מידי בנעשה מסביב.

גם אני באופן אישי הייתי מתעניין לפעמים בחדשות, הוסיף הרב פינקוס, אך כשהתחיל המצב להיות רציני, הפסקתי לקרוא עיתון! לא בגלל רוחניות, אלא פשוט- אני אבא של ילדים, אני מפחד. אינני מעוניין לנהל את המלחמה בעצמי. אני מבקש מהקב"ה: "רבש"ע, תנהל אתה את המלחמה". ואם כך, אין ברירה אלא "אתם תחרישון" - עלינו להפסיק לדבר כ"כ הרבה על המלחמה. כי באותו רגע שמנתקים אנו את עצמנו מהסייעתא דשמיא שלנו ושומעים על המלחמה מכלי התקשורת, מפסידים אנו את מבט האמונה של המלחמה. כתוב "וישמע יתרו". מהיכן הוא שמע? מהרדיו... לכן כשלבסוף הגיע יתרו למשה רבינו הוא אמר: "עתה ידעתי" - עכשיו אני יודע, כי כשמעתי "מהרדיו" לא יכולתי להכיר באמת במה שנעשה לישראל בעת שיצאו ממצרים. השמועה אמרה שהיתה רוח קדים עזה, פרצה סערה וסופה ופתאום הים

מה מחלה עלינו תופעת ה'מח הנוגי'?

מה יסייע לנו לזכור את המטרה האמיתית, איך נביא את השאיפות, הרצונות, ומסירות הנפש של הימים ההם, כאן ועכשיו לזמן הזה?

לפי מדרש רבה, מזל קשת מרמז גם על יוסף הצדיק שעליו נאמר "ותשב באיתן קשתו". כיצד הצליח להישאר בצדקותו? דמות דיוקן אביו היתה לנגד עיניו. וכבר אמר הבעל שם טוב ז"ל, כי האדם נמצא היכן שמחשבותיו נמצאות. עד היכן יכול הדבר להשפיע? זכורה לי הרצאה מימות היסודי בה דיבר הרב צימרוט שליט"א על חשיבות הכוונה בתפילה. הוא תיאר כיצד אדם מסתובב בשוק, מתפעל מהצבעוניות המשובבת, מהריחות המשכרים ובוחר לעצמו פירות עסיסיים. ופתאום הוא מרגיש אגרוף הנשלח אל חזהו בתנופה חזקה. פעם ועוד פעם. הוא ננער בבהלה ומגלה שהוא באמצע תפילת שמונה עשרה...

לתופעה זו קוראים בשפה מקצועית 'מח

נודד'. במחקרים שנעשו בתחום התברר שמחשבותיהם של האנשים נודדות במשך מחצית משעות הערות שלהם. עוד מצאו שככל שהאדם היה ממוקד יותר במה שהוא עושה, הוא דיווח על תחושת שמחה והנאה גדולות יותר. מדברים היום הרבה על 'חווית המשתמש', ממחקר זה אנו למדות שמיקוד וניצול הרגע הזה, הינם משמעותיים ל'חווית המשתמש' שלנו בחיים שקיבלנו כאן בעולם הזה.

מסקנה מחקרית נוספת שאני מרשה לעצמי להסיק ברוח הימים היא שאם בכל רגע נבחר מחדש להיות ממוקדים ב'זמן הזה', בהודיה על הטוב ומתוך זיכרון של רצף הניסים והנפלאות שבכל הדורות 'בימים ההם' - רמת האושר שלנו תגבר על המתח והעומס המציפים אותנו סביב.

האם אפשרי לחבר את ההווה לרצף העבר והעתיד, אך מתוך פיכחון והודיה על 'הזמן הזה'? את הסיפור הבא סיפר עד ראייה, הרב ישראל מאיר לאו שליט"א:

ניצחון יהודי בקרב אל המרטרין בצריף 62

היה זה בבוכנוואלד תש"ה, 1944. צריף 62 הכיל ארבע מאות אסירים מוזלמנים, שרידי אדם, שלדים. אנשים שבורים בגופם ורמוסים בנפשותיהם. בכל יום אחרי העבודה היו מחלקים לכל אחד חתיכת לחם יבש ומשקה דלוח חם, שמשום מה קראו לו קפה. פעמיים בשבוע היו מחלקים גם קוביות מרגרינה מזעריות. כשהסתיימה החלוקה, היתה לגרמני האחראי הנאה מיוחדת במינה. הוא פקד על היהודי התורן לחפון בשתי ידיו מהפירורים שנשארו בסיר ולהשליך אותם באוויר.

רוב היהודים בצריף לא הלכו להשפיל את עצמם בשביל פירורי מרגרינה, אבל היו כמה שאי אפשר לדון אותם. לאחר ארבע שנות מלחמה, מורעבים עד כדי טירוף, היו מוכנים לעשות הכל בשביל להשיג עוד פירור שומן. הם התפלשו בעפר

כשסיים, תפס את שולי הבגד והחל לפרום ולקרוע ממנו חוטים. אחר כך הוא החזיק את המרגרינה הקשה סמוך לכוס המשקה החם, והמרגרינה ניתכת והולכת וזורמת על אצבעותיו.

או אז, כשכל הציוד היה בידו, נעמד במרכז הצריף וצעק בקול לא-לו: "יהודים, חנוכה היום!" הוא העמיד את הכפתורים בשורה, יצק את המרגרינה המותכת לתוך הכפתורים. השחיל את החוטים בכפתורים - והרי לכם נרות, שמן ופתילות...

השמש ניתן בידיו של הזקן, והוא נעמד בין ארבע מאות שברי אדם, כביכול, שמילאו את צריף שישים ושתיים במחנה בוכנוואלד, ברך את ברכות ההדלקה וכן, גם "שהחיינו וקיימנו והגיענו- לזמן הזה" והדליק.

כשסיים, פצחו כל היהודים בשירת 'מעוז צור'. הם שרו ביחד, באותה מנגינה מסורתית ששרים בכל מקום עד היום... עד שפרץ הגרמני את הדלת כדי לראות מה פתאום השתגעו היהודים והחלו שרים.

לא, הם לא השתגעו. בכח אמונתם הם חברו בצלילות ובתשוקה לימים ההם, בזמן הזה. (הרב נויגרשל- דורש טוב חנוכה)

גם את יכולה ללמוד מכוחו של יוסף הצדיק. לעצור רגע את פיזור המחשבה ולווסת את היכולת המופלאה של המח הנודד. שימי לך את דמות דיוקנו של הרצון האמיתי מול עיניך, בזמן הזה, ובעז"ה תראי ניסים גדולים.

ונאבקו זה בזה כדי לזכות בעוד משהו להכניס לפה... הגרמני שאב הנאה מרובה מן המחזה הזה.

בצריף היה יהודי זקן בעל הדרת פנים מיוחדת. בדרך לא דרך הצליח לשמור על הזקן שלו בכל המחנות. פניו האירו תמיד, ובפיו היתה זמינה מילה טובה לכל אדם שנשבר. גם את האוכל שלו חילק פעמים רבות למישהו שהיה נראה לו זקוק יותר.

יום אחד באמצע החורף, פקד הגרמני שוב- לזרוק את חתיכות המרגרינה שנותרו באוויר. תוך שניות התעבתה באמצע הצריף ערימה של יהודים. פקעת שכולה התכתשויות והתפלשויות, ובסופה הלך כל אחד למקומו חפוי ראש עם האוצר, במידה וזכה לו. על הארץ נשאר שרוע אדם אחד - אותו זקן. הוא הצליח לתפוס כמה חתיכות מרגרינה! הוא נאבק עם צעירים ממנו ביחסי כוחות לא שקולים - והצליח!

הלב נשבר לראות אותו. היהודים התקשו לעמוד במחזה. הרב בכבודו ובעצמו? מי שסימל יותר מכל את היכולת האנושית לשמור על צלם האלוקים בכל מצב? קשה לראותו בשפלותו, וקשה יותר מכך לחשוב שאם לו זה קרה, מי יכול להיות בטוח שמחר לא יקרה לו אותו דבר?!

הזקן אסף רגל אחת ועוד אחת והלך לו למקומו. בדרך ריחמו עליו כמה והציעו לו את המרגרינה שלהם. הפלא הגדול היה שהוא לקח. זה כל כך לא התאים לו!

ברגע שיצא הנאצי הוא נעמד במרכז הצריף והחל לתלוש את כפתורי חולצתו. אנשים נדו בראשם: מסכן, הוא השתגע לגמרי!

התאונות שלכן

מרגיש שהמשפט הזה נותן לו כח!
ולמרות שהוא בגיל הנעורים בו החברה
מאד משמעותית, וזה נושא היום... יש לו
משפט חזק שממשיך לחזק!!

אני התרגשתי!!!

מקווה שתקבלו כח, ותדעו שמלבד
לחזק נשים עובדות, גם בחורי ישיבה
מתחזקים!

שה' יזכה אותך להרבות יראת שמים
בעם ישראל.

בברכת גאולה שלמה!

חיילים חתוך הלכה

שלום לאה. רציתי להודות לך באופן
אישי על המגזין המדהים של החודש!
הייתי רוצה לפרט בדיוק את המדורים
שנהניתי מהם אחד אחד אבל צר
המקום.. מאוד נהניתי והתחברתי לנושא
של ההמתנה. הרגשתי שממש מוציאים
לי את המילים מהלב.

תודה גדולה!

שהייתי חייבת להגיב...

תודה רבה על כל הפעילות שלכם!

חיזוק בעקבות "נמשת אשריך"

רציתי לשתף אתכן בחיזוק מדהים
בעקבות המיזם שהיה השנה בעיתון
השמורה "נמשת אשריך", בו היתה
כתבה מיוחדת על מה יש רק אצלנו
החרדים. הבחור שלי קרא, ומיד אח"כ
שיתף שהתרשם מאד מהנכתב. כשהיה
צריך לקום בצהריים מתוך עייפות רבה,
אמר שאחרי שקרא כמה אידיאל יש לנו-
שומרי תורה ומצוות, מרגיש שיש לו כח...
כשדברנו לפני תשעת הימים על החום
ואיך נתמודד עם הקושי בשמירת מנהגי
האבלות, הוא אמר לי- את יודעת, אחרי
שקראתי אז בכתבה על מישהי שענתה
לרחוקה משמירת תו"מ, שתספר לה
אם יש ערך כלשהו עבורו היא מוכנה
לא להתקלח שבוע בחום כזה.... הוא

תחשיכו לחזק ולקרב את הגאולה

תודה ענקית על הכל!

בינתיים הספקתי לקרוא לפי הסדר
את הטור של לאה ראם ואת דף חדש,
והרגשתי שכתבו אותם עלי...

ההמתנה בכל שלב בחיים עד שרואים
את הטוב שבטוח יבוא... התאור המדויק
של אלול- הזדהיתי עם כל מילה
(כמעט..) תודה שוב פעם, תמשיכו לחזק
אותנו ולקרב את הגאולה!
אין לי מילים. מעריצה אתכן....

תודה על העלון כולו

לצוות שמורה, שלום!

תודה רבה על העלון כולו, ותודה מיוחדת
למדור דפדפת של תמר הלר וליצירה
'לא מחקה!'

עוד לא הספקתי לקרוא שום מדור נוסף
מלבדו, אבל הוא כל כך יפה ועמוק

כה האלול שלי...

נהנית מהמגזין מאוד כל חודש, באמת! נהנית מהפינוק לקבל אותו עד הבית, מהכותבות המוכשרות שממש קולעות למה שאני מרגישה, ומהתחושה שזה נכתב מתוך השדה שלי, של האשה העובדת.

אבל החודש- דף חדש היה ממש מיוחד!!

הרגשתי שהכותבת דבררה את האלול שלי לטור שלם!! התחושה של "בטח אני עושה עם עצמי משהו.. כשרק אגמור את מסע הקניות לחגים, הבישולים, תחילת שנה וההדרגות.." וההשוואה לימי הסמינר הפסטורליים.

כשמצאתי את עצמי צוחקת ממש בקול, ובשקט מנגבת לחלוחית חשודה בקצה העין- שיתפתי את בעלי. גם הוא נהנה מכל הלב, ובמיוחד נהנינו מהמסר- קולע. מזמין, מחייב אבל כל כך מרצה ומפייס.

המון תודה, יישר כוח לכל הצדיקות שמאחורי הקלעים, אשריכן!!

עם אחרי הסמינר...

שלום וברכה, רציתי להגיד לכם תודה רבה על המגזין העשיר והמושקע מאד!!!!

הוא נותן המון המון, בפרט אחרי שנגמר הסמינר וכמעט לא נשאר כלום, ומי זוכר משהו....

זה פשוט ממכר, לפעמים אני מרגישה שאני צריכה לתלוש את עצמי ולעצור בכוח באמצע מרוב שזה מרתק כדי לא להיסחף לשעות הקטנות של הלילה..

אז תודה רבה לכם על כל ההשקעה, אין כמו העיתון המודפס שמגיע עד הבית, ואז גם אפשר לקרוא בשבת!

כמו כן השער מעוצב מאד יפה- תמסרו לשרה פוגל האלופה שמעצבת אותו.

תודה רבה!!!

ובזמן קריב

עוד מוצאי שבת אחד כזה, רווי אנחות מלאות כמיהה של "שבוע טוב ובשורות טובות", עוד פעם חיכינו לאליהו הנביא. שוב פנינו לפתרון האולטימטיבי של גאולה, ושוב הגעתי בתוכי למבוי הסתום הנ"ל. לראשונה החלטתי לעשות תמרון צבאי קטן ולעקוף את שדה המוקשים משביל חדש ובלתי סלול. ניסיתי לשאול את עצמי בעברית פשוטה- מה הייתי רוצה עכשיו יותר מכל, מה היה מביא לי אור לעיניים וגל גבוה ומרקיד של אושר ללב?

בשורות טובות! היתה התשובה חד משמעית. הלב שואף, נאנק ומתחנן לבשורות טובות. טובות!!

אז נניח שהיו באים ואומרים לי בצורה הכי מוסמכת וודאית: מחר עזה נמחקת סופית מהמפה. מצאו פתרון בלתי צפוי כלשהו וכך יהיה- ממחר אין עזה. אין! נגמר.

הקלה ענקית. אין ספק. כמה שניות של עיכול, ו... רגע. מה עם החטופים?

אל דאגה. ב"ה כולם נשלפים משם בפינצטה רכה ללא פגע, וחוזרים הביתה בריאים ושלמים.

אושר, חדווה, "תודה לך ה' הטוב", אין מילים להכיל ולהודות... והפצועים?

יברואו לגמרי.

ומה עם אלו שכבר הי"ד? הלב מרוסק לחתיכות?

יחזרו. כולם. מאושרים ומוארים באור של מקדשי ה' שהתעלו לדרגות עליונות.

המון מילים, ציטוטים, רעש, שמועות. המון מידע ופרטים בלתי נתפסים, מה לא אמרו על מה שקרה. שקורה. שאולי יקרה. המוח כבר מזמן איבד מגע עם התמונה הכוללת, המערכת לא יודעת לאן בדיוק למיין את כל אלו, איך לפרק, באיזה ארון לאחסן, מה צריך לעשות ולהרגיש עכשיו. הכל פשוט מגיע ביותר מדי. מפחיד ובלתי ניתן לעיכול. בתוך ים השגרה שכאילו שב אט אט לאיתנו, יש נחשול ענק מתערבל שהופך את הבטן כל בוקר מחדש. שמציף את הלב שוב ושוב בכאב שעדיין מתבשל ומבעבע באש גבוהה, ואיש לא מצא לו פתרון. אם צריך למצוא מילה אחת שתגדיר מה אנחנו חושבות על המצב, מה המסקנה הבלתי נמנעת, אפשר לומר זאת בקיצור: משיח.

משיח?? רגע, רגע, שניה. כלומר, ברור שכן, אין פתרון אחר, וצריכים אותו דחוף מאי פעם. אבל מה הכוונה, נניח לקבוע בקלנדר ביום ראשון הקרוב ב-9:00 פגישה? זהו?? ואחר כך להשאיר שטח נעלם וריק? משיח וכל זה, עם מלחמת גוג ומגוג שכן או שלא, ונבואות מפחידות ששמענו להן פרשנויות כאלו ואחרות? ובכלל, זה נשמע כמו סוף הכל. לא יודעת סוף של מה, והתחלה של מה. בטח שאני מחכה, הכי מחכה, אלא שכאן ועכשיו בדיוק במשמרת שלי..? רק אני יודעת כמה בינונית אני מכל כיוון, וצריכה שיפוצים דחופים שאין לי מושג איך לעשות אותם. האם בכלל אהיה מסוגלת אי פעם להמריא לגובה הדרוש כדי להרגיש מוכנה? אבל איך אפשר להגיע לא מוכנה? ובכלל. ובכלל.

אולי כמעט אלפיים שנה. הלב שלי יעלה ויגאה וישטף בדמעות של הקלה ובצחוק בלתי ניתן לעצירה, רק כשסוף סוף יפתח הוילון הזה, המסתיר, המפריד, היוצר מרחק קשה כל כך של העלמה, ופתאום- נהיה שוב ביחד. איזו שמחת מפגש מרגשת, איך תראה לי אותן לאחת אחת: את רואה את כל התפילות שלך? רואה את כוס הדמעות שלך? הנה הכל נשמר, הכל כל כך עזר. בואי תראי איך כל החיים שלך היו בדיוק הדרך לרגע הזה, איך שום דבר לא היה לחינם ולא עזבתי אותך לשניה. היית נהדרת ושרדת בציפורניים, ראיתי אותך כל הזמן הזה! איך עשית את זה! והנה אנחנו יחד, כל הבדידות פגה לנצח! מעכשיו רק קרבה מענגת ומדהימה!

זהו. הלב עשה את הדילוג שלו? אולי קטן אבל אמיתי? עכשיו אפשר להתחיל לאט ובסבלנות לעטוף את המתנה מתחילה. דרך כל ההבטחות החיצוניות, הפנימיות, הפיזיות והרוחניות שעתידות להתקיים, ולבסוף לחתום בפלומבה שקוראים לה משיח. הדבר שאנחנו הכי צריכים, הכי רוצים. רק הצליחו להכתים לנו את המילה הכי מבטיחה בכתמים מלחיצים. רק שכנעו אותנו באומנות שהדבר הכי מדהים, הכי אדיר, שהנפש שלנו צמאה ובוכה ומתגעגעת אליו- הוא בעצם איום, ומסתכלים עלינו בעין עקומה ומתנים תנאים. אם נעשה שטח נקי ופשוט מכל אסוציאציה לא מבוררת שדבקה בנו, נוכל לשווע כמו במצרים את אותה שוועה מצילה לגאולה. אני ילדה בשבי רחוק וכואב, אתה אבא אוהב. מה יש לעשות חשבונות? ברור שאני מחכה שתבוא ותחזיר אותי אליך, יחד עם כל ישראל, עכשיו, השניה!

וכל יתר הערבים והאנטישמים העוינים אותנו מסביב? ישאירו אך שטחי מרעה ריקים, ירוקים ויפים למראה ברצועה רחבה סביב ארץ ישראל, וישחררו סופית את העולם מנוכחותם.

ואחר כך מה?

זהו, את תוכלי לחזור לשגרה. לא תאלצי יותר לפחד מהם. תמשיכי כרגיל, כמו פעם.

... זהו?

לא ממש, כלומר הבעיות המעיקות שאת רגילה להיאבק מולן לא תחזורנה לרבוץ עליך יותר. הצרה היא שאת מתפללת עליה- תבוא על פתרונה, הדאגה הזו שעושה לך נדודי שינה- תתבטל מעיקרה. את תוכלי לישון בשקט בלילה, יהיה לך ממש בסדר.

נניח שהבטיחו לך את כל אלו הכי בוודאות. נו, אז נכון שהלב שר ורוקד? מה, מה עוד חסר?

חסר, אבא. חסר כי עד שלא יבואו למקום הכי אישי והכי כואב ועמוק הכל יהיה עדיין מסביב. גם אם הנוף יהיה כל כך יפה ומרופד אני אשמח בשמחת כולם, אבל אמשיך לחכות עדיין למענה שיגיע עד אלי, אלי. לא רק העם כואב, והחדשות כואבות, השורש הוא הכאב שנמצא עמוק עמוק אצלי בלב, בלי הגדרה ובלי סיבה. זה אותו מקום שרעב וצמא ולא ירגע משום פתרון חיצוני זה או אחר, עד שסוף סוף תגיע אליו, תאיר אותו באור גדול ותגיד: באתי, בת שלי, זהו. מעכשיו את לעולם לא לבד. מקום שמרגיש כל כך עלוב, עזוב ועצוב, שמחכה לחיבוק הכל כך מיוחל שירפא את כל הבדידות, הצער, היאוש והאכזבות שהצטברו שם שנים על גבי שנים,

נצחי קה | אדירכלות

ומקצועית ובפרטים הקטנים.

גם במלחמה, לפחות במרחב ההשתדלות החיצוני שלה, אסטרטגיה מקצועית נשענת על אינספור מידע מודיעיני מסווג. לפעמים פרט קטן ובלתי נחשב עלול להיות משמעותי לחיים ומוות. תכנית לחימה היא פרי תולדה של עשרות גורמים, חוות דעת והיערכות לתרחישי קצה על מנת לעשות מאמץ מירבי להשיג את המטרה ולהציל חיים.

גם אנו משקיעות את מיטב חיינו ושעותינו כדי לפרנס בית ולאפשר לילדים שלנו את כל צרכיהם. על כמה אנחנו מוותרות בשביל ההשתדלות הזו? החל ממנוחת צהריים (מה זה?), שמחות משפחתיות, ומאמץ מרוכז להעניק את המירב ולפצות בתשומת לב בשעות אחר הצהריים העייפות. כמה חשוב שלא נשכח במהלך הדרך "מה העבודה הזאת לכן". שלא נשכח לאן אנחנו

הולכות, מהי המטרה ומהו לב בניינו. מהם הדברים הקטנים הללו שנראים לנו זניחים לפעמים, מסובכים, מיותרים, אבל הם יסוד החסידות ושורש העבודה...

פרנסה טובה היא מכלול של כלל הנקודות. כשאנחנו משרטטות את המתווה הפרנסתי במלחמת העולם הזה, ושמות נפשנו בכפנו להביא טרף לביתנו, נוודא שלקחנו בחשבון את כלל השיקולים, לא שכחנו לעמוד על הנקודות החשובות לנו לנפש ולנשמה, וזכרנו לכבוש גם שטחים אפורים כחלק בלתי נפרד מהמהלך.

התקדמנו! בזמננו אנו, הפכנו להיות כל כך נאורים, מעורים ומתמצאים, עד שממש מיותרים לנו כל אנשי המקצוע שבדרך...

ואין לנו מושג למה צריך להוציא אפילו שקל על מהנדס חשמל או יועץ אינסטלציה. הנגר שלקחנו כל כך מוצלח שהוא לבד יודע איפה כדאי לשים את המגירות. ברצינות? צריך מעצבת בשביל לפזר כמה שקעים? מה, הקבלן לא יודע לבד שבכל חדר צריך להתקין מנורה במרכז התקרה, וצריך גם להדליק אותה מאיפשהו? ובכללי, אדריכל הוא בעצם שרטט, אז בבקשה שיוציא תכניות בדיוק על מה שביקשנו, בלי הערות ביניים ורעיונות מיותרים. הוא כאן בשביל לחתום לעירייה. נקודה. לפעמים מתחשק לי לומר ללקוחות: אתם משלמים כל כך הרבה כסף על הבניה, אתם הולכים לשלם את ההרחבה הזו עד זקנה ושיבה ולהנות מהמטבח הזה בעז"ה שנים ארוכות ומבורכות. אל תאבדו בדרך את הרעיון המרכזי. ברור שלא צריך איש מיזוג על כל התקנה של מזגן, וגם לא יועץ בטיחות בכל סגירה של מרפסת. אבל בהחלט מטרידה הדלת הזו שלעולם לא תוכל להיסגר, המקפיא שנתקענו איתו בסוף הבניה בלי מקום לשים, החשמל שקורס בקביעות בזמני עומס, או מרפסת שצריך לגרוף אותה במהירות בכל גשם כי הנקודה שהקבלן בחר לבד מתנקזת בעצם לתוך הסלון שלנו... בתשלום של אחוזים אפסיים מהעלות הכוללת של הבניה, אפשר למנוע ולחסוך הרבה עוגמת נפש. תכנית טובה נבחנת בתכנון מראש, בחוות דעת מרחבית

מלכי - אורה כבי"ס קירוב

של יכולת בחירה וגדילה. את אט הבנתי. הבנתי שאם יש מישהי שצריכה להקים חומה- זו אני!! ואם יש צורך דחוף, מיד, לבנות מבצר- אז הוא קורא לי. ותובע. קומי, תעשי משהו!! לא לעולם תוכלי לאש המפתה. לא בטוח שבעיקול הבא עדיין יהיה בך כח!

זוכרת את השיחה שקיימתי עם המנהלת שלי בישיבת סיכום שנה. היה עלי לקבל החלטה חותכת- האם להמשיך בתפקיד או לפרוש לטובת תפקיד פשוט יותר, ולא ידעתי את נפשי. הצורך לרצות את המנהלת היה גם כן דומיננטי בהתלבטות, בנוסף לרצון להמשיך במוכר והידוע. התייעצתי. בתשובה שקיבלתי היו המון מילים, ואמירה אחת. שאם יש רגע, בו יותר מכל עלי להוכיח שאת בורא עולם לבדו אני רוצה לרצות, ובעיניו בלבד לשאת חן- זהו הרגע הזה. הרגע בו הבנתי שהעבודה הזו, על כל הטוב שמקופל בה- טומנת לי פח. ואני לא מתכוונת ליפול בו. יש רק אחד שאני חייבת ויותר מכל רוצה- לרצות.

נשאתי חן בעיניו. ובעיני המנהלת שלי- לא. הסברתי לה מה עומד מאחורי ההחלטה, היא ניסתה מספר פעמים לשכנע והרפתה.

היום, במבט לאחור אני יכולה לומר דבר אחד לכן ולעצמי: ב"ימים ההם", בספקות ההם, בקריעה ההיא- היה קשה. ושורף. כמעט בלתי-עביר. אך לכל זמן ועת לכל חפץ. וזכיתי, תודה השם, זכיתי ל"זמן הזה". קרני נחמה, שמש של טוב השם, של רוגע, שלמות וביטחון פנימי. ומתיקות אין קץ...

אני לא הולכת לכתוב לכן כמה היה קל, ומדהים. גם לא מתכוונת לתאר את האושר הרב שחיתה לי בפינה אחרי ההחלטה הזו. אני כן רוצה לספר שהיה קשה. ועדיין קשה. אחרי מספר שנים בשוק העבודה, הגעתי למקום בו עליי להחליט באיזה צד אני. במי אני בוחרת. ולאן, לאן **באמת** אני שייכת.

אני עובדת בתחום החינוך. בשנה שעברה קודמתי לתפקיד רציני בתחום המחשוב של המערכת. נדרשתי לשלוט על תוכנה מסוימת, לעבוד עליה ולתת מענה לצוות החינוכי בכל הנוגע לתכנים ממוחשבים, תקלות טכניות ותיווך לתלמידים. התנאים היו מעולים, משכורת נאה ותחום שאני מתענינת ונהנית בו. הקוץ היחיד שהיה, שדקר בכל פעם מחדש- היה החסימה.

החסימה אצלנו היא מעולה. כל הבעיה מתחילה כשנשות צוות (לא חרדיות) מסירות את החסימה ע"י סיסמה ששמורה אצלן, ואני נתקלת ברשת הפתוחה בלי להתכוון. או כשתקלות מסוימות בתוכנה אינן נפתרות ברשת המסוננת. חשוב לי לציין שהדבר לא קרה באופן יומיומי, אלא משהו כמו פעמיים בחודש. ועדיין...

עם כל הערכים שאני אמונה עליהם, עדיין הפיתוי הוא עצום. הקריעה בין הטוב והנכון לבין הרצון העז, לבין העולם הקורץ... לא רציתי לשקוע באינטרנט. מבטיחה לכן. לא רציתי להכיר את העבר השני של הירדן, המסולע, הפצוע, האכזב. היה לי טוב בגן העדן שלנו, במים הטהורים שפיכו בו, בדקלים האיתנים שסוככו מעליהם. אך הניסיון היה קשה, להבות של ספק אכלו בי כל חלקה טובה. והשם, השם היה שם, להמטיר עליי טיפות של אמת, מים חיים

ריקי רוזנברג | מתכנתת

את השאלות הנכונות, לג'וניור בתקופה הראשונה צריך להסביר את המשימה, לשאול בשבילו את השאלות, לענות את התשובות ולהשאיר לו את השלב האחרון שהוא כתיבת הקוד בפועל.

היינו צריכים למצוא משימות שמצד אחד יתאימו לידע המוגבל שלו, מצד שני יספקו לו חווית הצלחה, ומצד שלישי יקדמו אותו מבחינה מקצועית. אני לא חושבת שהוא מודע למחשבה הרבה שעמדה מאחורי המשימות שהוקצו לו.

הוא באמת התקדם יפה. כולם פירגנו בלי סוף, ואט אט הוא התחיל לקבל משימות ולבצע אותן לגמרי בעצמו. עד ש...

הגיע הזמן לסגור גרסה, ועינינו חשכו. רשימת הבאגים התארכה והתארכה. אט אט גילינו שבכל איזור באפליקציה ניכרו טביעות אצבעותיו, כמעט לא היה קוד משמעותי שהוא הכניס בלי לשבור כמה דברים בדרך...

לא היה מדובר בבאגים קריטיים, אך התסכול שלנו היה גדול. היו אלו באגים שעם התייעצות קטנה מראש היו נחסכים. עם קצת יותר בירור והבנה, המוקשים היו מפורקים מראש...

ככה זה- עבודה חדשה או פרויקט חדש, כמו כל תהליך בחיים לוקחים זמן.

אף אחד לא מצפה שעובד חדש ינחש מעצמו מה המערכת עושה ואיך היא עובדת (טוב, חוץ מהבוס הראשון שלי, וזה אכן עלה לו ביוקר...)

מה שכן מצופה ממנו- שישאל, שיתייעץ, שיתאזר בסבלנות. שביין שגם אם בטוח שהוא מבין, הוא עדיין לא מבין. פעמים רבות ניסיון לקצר תהליכים חיוניים רק גורם לנזקים. יש דברים שרק הזמן עושה... צריך לתת לו את הזמן!

כמה זמן נחשב עובד לחדש במקום העבודה? שאלה המורה בשיעור הכנה לעולם התעסוקה.

עד חצי שנה! ענתה לשאלה של עצמה.

פקחנו עליה זוג עיניים תמהות. כל כך הרבה? ישנם קורסים המתיימרים להכשיר מתכנתים מאפס, בפרק זמן זהה... אך היא עמדה על דעתה.

למעשה - בעבודה הראשונה שלי לא היתה לי כלל הפריבילגיה להיות במעמד של חדשה. נכנסתי בסיטואציה הזויה כממלאת מקום למתכנתת יחידה שילדה מוקדם מהצפוי, ללא חפיפה והכוונה מינימלית.

במקום הבא, הייתי החדשה ביותר בצוות וכך נשארתי עד עזיבתי לאחר תקופה של פחות משנה.

רק במקום האחרון והנוכחי, עשיתי את המעבר האמיתי מג'וניור לסניור.

למדתי סוף סוף איך לעבוד נכון, למדתי על הערכות זמנים, code review וכל הניואנסים שאפשר ללמוד אותם רק מהניסיון.

עובד חדש שנכנס לצוות זה אירוע משמעותי, ואנו התכוננו לקראתו. שמענו על העובד החדש גדולות ונצורות, למרות שבשונה מרובם המוחלט של העובדים החדשים בחברה, היה מדובר בג'וניור - היישר מהלימודים.

העובדה שמדובר בג'וניור גורמת לכל תהליך הקליטה להיות מאתגר יותר.

אם לעובד בעל ניסיון צריך להסביר איך מתבצע code review, לג'וניור צריך להסביר מה זה בכלל.

ואם על מתכנתת מנוסה אפשר להטיל משימה ולצפות שידע לשאול

רבקי שפירא | יוצאת אט וחשבת שבר

מרפה אחיזה מכל המוכר והידוע, ומילים של תפילה ותקווה לגאולה נישאות לפתע בפי כל ביתר עוצמה. אולי בכלל זו היתה המטרה? לחזק אצל כולנו את התפילה לגאולה?

שמעתי שבימים הנוראים לפני כמה עשורים, בזמן שמרן הגרא"מ שך זצוק"ל עמד בראשות ישיבת פוניבז', התעוררה בעיית מקום חמורה ולא נמצאו די מקומות ישיבה לכל הבוגרים ותלמידים שחפצו להתפלל במקום הקדוש. האחראים על המקומות ניסו לצופף ולהשחיל כמה שיותר ספסלים בהיכל הישיבה, אך עדיין צר היה המקום מלהכיל את כולם. בצר להם פנו לראש הישיבה הגרא"מ שך ושאלו אותו אם ניתן לבטל את השתתפות הנשים בתפילות הישיבה ולתת את המקומות שבעזרת הנשים לגברים. הרב שך סירב בתוקף ואמר נחרצות- "לתפילת נשים יש כח עצום. אין לנו שום אפשרות לוותר על הכוח האדיר של תפילת הנשים בישיבה!" והנושא ירד מהפרק.

לתפילה שלנו יש כוח עצום, בואנה ננצל את זה! כבר נכתב כי בזכות נשים צדקניות עתידין להיגאל. לא מצאתי אפיון קולע לנשות "שמורה" יותר מהתואר "נשים צדקניות". כל אותן אלו שעמלות בגבורה לפרנסתן תוך שמירה מדוקדקת על העקרונות, לא מתבלבלות בדור תהפוכות, ונשמעות לדעת תורה גם כשהיא לא מאד באופנה.

אולי חסרות רק עוד כמה תחינות מעומק הלב, אפילו של כמה דקות או בין לבין, אולי בשטיפת כלים של ארוחת הערב או תוך כדי ארגון התיקים של מחר.

אולי עוד תחינה אחת של כל אחת לגאולה- ונזכה למפגש שמורות מרגש בירושלים הבנויה.

נעמי היא בעלת עסק משגשג המפעיל ימי גיבוש לצוותות, נעמה היא בעלת משרד פרסום מצליח בדרום, נאוה מנהלת חברת סטארטאפ חדשנית בפארק הטכנולוגי בשדרות, ושפרה היא בעלת חנות ביתית למוצרי אפיה בדרום. המכנה המשותף לכולן הוא שכרגע העסק בשביתה.

בימים טרופים אלו אין לנעמי ימי גיבוש לארגן, לנעמה אין לקוחות פעילים המעוניינים לפרסם בדרום, לנאוה ולכל הצוות שלה אין גישה פיזית למפעל שנמצא ממש בקו האש, חלק מהצוות שלה גם ספג אבדות בנפש מקרבה ראשונה או שניה, ושפרה בכלל עזבה את הדרום לטובת המרכז, וכל המלאי שלה נותר עזוב ומחכה לגאולה.

זהו רק מדגם מייצג למשק שנמצא כרגע במיתון ממשי. הדבר משפיע על כל סוגי העסקים ובכל האזורים, כי עסק שיושב בדרום וכרגע מושבת- לא צריך ספקים מהמרכז או מהצפון. תחומי הפנאי כלל לא רלוונטיים במצב של מלחמה, וכל מה שמוגדר כמותרות- כרגע בהקפאה עד שיתבררו העניינים. עסקים לא פעילים גם לא צריכים הנהלת חשבונות ויעוץ עסקי. וכך, כמו גלגלי שיניים הכרוכים זה בזה, כמעט כולם מושפעים כלכלית מהמצב.

גם בעלי עסקים הנותנים שירותים חיוניים וכן רוצים לעבוד, תקועים בלי עובדים שנמצאים במילואים או להיפך- המתגוררים בשטחים, ומתווה המענקים שאושר לא מהווה בשורה של ממש עבור עסקים קטנים אלא אם כן יצליחו לשפר אותו. מנסים, אך בינתיים נראה שרק עסקים גדולים יפוצו בצורה הולמת.

ומתוך כל חוסר הבהירות ואי הוודאות, הדאגה על הלחם והחלב והמשכנתא- מרגש לשמוע איך כל אחת בדרכה שלה

רעשי רקע - אז, היום ותמיד...

שקט יותר מדי.

נו, אז למה אני לא מרוכזת? נצלי את השקט ותתחילי לעבוד! אדהכי והכי קולות פצפופי חשודים מגיעים אלי מכיוון החלון. קולות שהולכים ומתגברים... לא. זה לא נשמע אזעקה וגם לא משאית שעוברת. הרחובות כאן הם כמו עיר רפאים. אין כלל תנועה של כלי רכב. כוננות מלחמה. אוי, אני לבד בבית. ברשומות הצהרתי על עצמי כ'לא חרדתית' בכלל, אבל נראה שהדופק שלי הוא הדבר האחרון שהתחשב בהצהרות הללו והוא פעם בחוזקה. אני לבד בבית. אה... אני מרגיעה את עצמי אחרי דקה של התקף חרדה אמיתי, זה כנראה גשם. היום התחיל עם שמש זורחת, לא חשבנו כלל בכיוון.

ליתר ביטחון אני מגששת את דרכי לחלון להריח. החוש הזה, חוש הריח, משרת אותי נאמנה מאז שחוש הראייה יצא לגמלאות. שואפת אוויר מלוא ראותי. לא, אני מאבחנת בפסקנות. זה לא ריח של גשם. אז מה זה כן? נשורת גרעינית? מה קורה בכלל בעולם.

כבר לפני שבוע גזרתי על עצמי הדרה מוחלטת מכל העדכונים, החדשות, הדיווחים והשמועות. בתוך תוכי כבר ניבאתי, כי יום יבוא ועל הטרגדיה הזו יכתב לבטח ספר עב כרס, ועל כל השטויות, השמועות, החלומות, נבואות הזעם, האיומים, הספקולציות וה"מה אמרו" יכתבו אנציקלופדיה. העדכון השוטף לא עושה לי טוב על הנשמה. מטפח בי תאוה רעבתנית לעוד ועוד עדכונים וחדשות לצד סוג של "כוחי

ביום ראשון, שבוע ויום לאחר הטרגדיה הנוראה שפקדה את עמנו בעיצומו של יום שמחת תורה, איך שהוא אספתי את עצמי והחלטתי שהיום אני מתיישבת על המחשב. חייבת לחזור לעניינים. טונות של עבודה הצטברו על שולחני, וצריך להתחיל לטפל בהכל...

אין לי תירוצים. עמדת המחשב שלי ממוקמת במרחב המוגן הדירתי, כך שאפשר לגשת לעבודה. התיישבתי, הדלקתי את המחשב, הרכבתי את האוזניות ו... אוווווו! עולה ויורד. אני שומעת זאת היטב גם עם האוזניות. מסירה את האוזניות ומחכה במתח. עוד דקה וחצי, שני 'בומים' רבי עוצמה מפלחים את האויר. ממלמלת 'מזמור לתודה' בפיזור נפש. כבר לא מבדילה בין נפילה ליירוט, ובין יירוט לטריקת דלת פלדלת בקומות העליונות...

מתעשתת ומנסה להתרכז...

כעבור דקה וחצי- רעש מחריש אוזניים מעלי. הולך ומתקרר כמו סופת רעמים מתגלגלת, מטוסים בגובה נמוך עושים את דרכם צפונה או דרומה לחזיתות השונות... הרעש חלף, אבל אני נתונה בשרעפים: "מה עם החטופים? האם הם עוד בין החיים? האם כל ההפגזות שם לוקחות בחשבון את מקום הימצאם? ריבוננו של עולם מה יהיה?"

הדממה חזרה. דממה כמו של שבת בבוקר, אבל עם הרבה מתח, ללא שלווה מבורכת. אין לימודים, אין קול מזהלות ילדים בגינה הציבורית ואפילו לא בחדר המדרגות. שקט.

המחשב? כן, הוא פעל במשך שעות. אבל אני לא הייתי באמת שם.

תאמרו שזה מובן, לגיטימי, צודק... שזו אולי אפילו סוג של נשיאה בעול עם סבלם של ישראל בעת צרתם. אבל עמוק עמוק בתוכי אני יודעת שזה לא זה. אלו רעשי רקע המפריעים לנו להתמקד במטרה.

ורעשים כאלו, ימיהם כימי עולם... כבר בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול היו רעשי הרקע של המתיוונים אשר בקשו להסיח את הדעת מן התכלית העיקרית. כבר אחרי הניצחון הניסי היו כאלו שאמרו כי מדובר בחיילים מתוחכמים, סיירת צבאית מובחרת, כוכבים עולים בשמי הלחימה. אבל הם לא שעו לכל רעשי הרקע וידעו להדגיש כי הקב"ה מסר "גיבורים ביד חלשים, רבים ביד מעטים". חלשים ומעטים, לא חזקים ולא מוכשרים, לא חיילי סיירת ולא תכסיסים צבאים. נטו בורא העולם. רק הוא ולא אחר! גם בעיתות שגרה אנו מותקפים במבול של הסחות דעת ללא הרף, מהמטרה והתכלית העיקרית של הכל. ובעיתות מלחמה- על אחת כמה וכמה! ים הדיווחים והברברת מסביבנו רק מסיח את דעתנו ממי שעשה, עושה ויעשה לכל המעשים, ממי שמסובב את כל הסיבות. הוא ולא אחר הביא עלינו את הצרה הזו, כדי שנתעורר ונתמקד באמת האבסולוטית האחת והיחידה ש"אין עוד מלבדו". שבסופו של יום יתגשם הפסוק "שח גבהות אדם ושפל רום אנשים, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא". אמן!

ועוצם ידי", גורם לי בתת מודע ובמודע לחכות לתגובת מחץ של צה"ל. לא מתאים לי ולהשקפה שלי. החלטתי שאני לא מאזינה, וזהו. אבל עכשיו אין לי מושג אם זה אכן גשם.

עוד אני מתלבטת, והנה החל הריח הצלול הזה של יורה מבורך להגיע אלי. נרגעתי, סגרתי את החלון ושוב התיישבתי. הפעם אני מתקדמת.

במה?

אוי, כבר המון זמן לא עברתי על מיילים. עוד מערב החג. מדלגת מהר על כל המיילים של הלקוחות שמבררות "מה קורה?" ו"מתי תשלחי לי את החומר?" ועוברת למיילים "מעניינים" של הגיגים, אמרות, רעיונות, מכתבים ומליצות שבבוא היום יכנסו בחלקם הגדול לאנציקלופדיה שלעיל... עוד כמה דקות יקרות חולפות, ואני עדיין לא עובדת. מכריחה עצמי לסגור את הכל. נכון, זה לא בדיחות והומור. למי יש ראש לבדיחות בזמן כזה? זה אפילו מיילים שמחזקים באמונה, לא? מנסה להרגיע את עצמי שזה בסדר. אבל שוב מנערת את הראש, ועוברת לספריית הלקוחות. "ישראל לא מוכנה לנהל משא ומתן על החטופים" מקריא לי מתנדב תורן מכותרת עיתון הבוקר.

עוד עשר דקות נוספות של שיג ושיח, משל היינו חברים בקבינט השותפים להחלטה אם צריך לנהל משא ומתן או לא, ומה בכלל קורה איתם, וה' ישמור.

ו... נגמר היום. לעבוד לא עבדתי. אפילו דקה לא.

איפה אני בזמן הזה

משלוחים ותמיכה.

ואני? הידיים שלי רוצות לעשות, הלב רוצה להעניק, אבל היום יום שלי חיוור כל כך, רחוק מהמערכה, סתמי וחסר תוחלת. עוד כריך, עוד חביתה וסלט ומרק שנזרק באפס חשק לסיר, ובנס זכרו להצית תחתיו את הגז. עשרות פעולות של השכבה ועדיין הכביסה מחול המועד תובעת בלי להתבייש את עלבון הכתמים שלא יורדים מהמפה.

בלילה, כשיש קצת שקט, אני כותבת עוד פרק בעלילה ושולחת לעיתון. גיבורה מטופשת, קונפליקט מטופש ואני בעצמי מטופשת. מה ערך לחיי הקטנים בתוך כל מה שמונח על כפות המאזנים של החיים האמתיים? לא יכולה אפילו להתרכז בתפילה כמו שצריך.

מה עושים עכשיו מה עושים, מה??

ואז מתחילות להגיע מילות חיזוק. מסרים שהועברו לתלמידות הסמינר בקו, הרצאתו של רב חשוב, דרשתו של ראש הישיבה. אמת ישנה, לא פוטוגנית במיוחד, חוזרת ומתחדדת ומכריזה על עצמה, מבריגה אותי בחזרה, עוד סיבוב ועוד סיבוב למקום המדויק שלי בגזרה.

את צריכה להיות בדיוק- אבל בדיוק היכן שאת נמצאת. היכן שהניח אותך בורא העולם. את אמורה לקחת את המושכות האלו, השוכבים נטושים בתוך העפר, ולהמשיך ללכת עם כל העגלה שלך בדיוק בנתיב המסומן לך מקדמת דנא. בתוך המסלול הזה את יכולה להרחיב. יכולה וצריכה, כי זהו צו

בזמן הזה, בימים שאחרי שמיני עצרת, אלו שאמורים היו לענות להגדרה "אחרי החגים", אני כותבת לכן.

המילים האלו תפגושנה אתכן רק בכסלו. מי יודע כיצד ייראה אז העולם? מי יתן ונהיה אז ברחבת הכותל מקבלים פני משית, וכל דאגתנו- למצוא כבש ראוי לשמו שישמש לקרבן תמיד.

ואני חושבת- המילים האלו שאני כותבת, האם תהיינה רלוונטיות גם אז?

ועונה לעצמי ש-כן. שתמיד. רק שבימים אלו צריך לזקק אותם, ובשוב השם ציון, הן תזדקרנה בראש כל חוצות, גלויות לעינינו ולעיני העמים כולם.

ימים קשים ומרים עוברים עלינו. החל מכמות הנרצחים הבלתי נתפסת, הפצועים והעקורים, החטופים, ומאות אלפי הילדים במדים שעומדים הכן לפלוש לעזה.

את לא יודעת איפה לשים את הראש, היכן להשהות את המבט, הידיים רועדות והשינה נטרפת. מסביב ילדים מבוהלים, נעדרי שגרה ורצי מקלטים וממ"דים.

עידכונים שהולכים ומתבהרים נושאים קוי מתאר איומים, מפילים אותי לקרשים. דמעות שוטפות, לא מרפות, לא מסוגלת לשמוע עוד. חייבת לשמוע. מה קרה, מה קורה, מה היה, מה יהיה, ובתוך הכל- מאבק על ההשקפה הנכונה בעתות מלחמה, על תפקידנו כעורך בחזית לומדי התורה.

חמ"לים מלאים בהתנדבות קמים כפטריות בתוך הגשם, מזון ובגדים וארוחות וציד, יחידות אירוח, פעילויות שתיה, נגינה,

השעה, אבל אל תחפשי רחוק. לא בשמים היא ולא מעבר לים. כאן.

מעשה שלך, של כל יהודי, גם אם נעשה הרחק מעין אדם- הוא פעולה עצומה. הוא תנועה שאין לה גבולות פיזיים ואין לה קווי מתאר בנגלה, הוא מתפשט כמו אדוות ונוגע רחוק, מה את יודעת בכלל.

ארוחת בוקר שהכנת, פה בצורת עגבניה מחייכת, טונה שעישנת בקופסת שימורים כמו שהם אוהבים, תוספת שוקולית לחלב ומילה טובה ומפנקת, שווים זהב.

אם שמת את העיתון היומי מחוץ להישג ידם, ולהישג ידך, ובמקומם שמת את האוזן והלב וישבת איתם- האדוות מפיצות אור שכל כך צריך עכשיו.

אם זכרת יולדת שצריכה ארוחה חמה ושעה של תעסוקה לילדיה, אם חשבת באמירת שירת הים שזה אותו ריבוננו של עולם, ושאותן מעלות נשגבות המפורטות ב"שתבח" נכונות גם לים של שמיני עצרת תשפ"ד, הרי נכנסת למרחב המוגן האינסופי.

אם קיבלת על עצמך בשקט קבלה שתישאר איתך לתמיד, קבלה שמדדת בשיקול דעת וראית שהיא מעשית ובגודל שלך, ולא אקט של השתלחות פראית מתוך צער מרסק- הרי קיבעת מסמר של נצח בעולם הענק והמשמעותי באמת בחזית הזו.

הקב"ה בעצמו מצביע על המקום שלך, ואומר לך- הנה, את כאן. כאן אני מציב אותך בתוכנית הגדולה, כאן בדיוק ואל תטעי לחשוב שנפללת מהמערכת.

שמעתי בשם הרב גולדשטיין, ראש ישיבת איילת השחר:

הגמרא במסכת ערכין מביאה: "מעשה ברבי יהושע ברבי חנניא שהלך לסייע את ר' יוחנן בן גודגדא בהגפת דלתות. אמר לו חזור בך, שאתה מן המשוררים ואני מן השוערים".

בספרי (פ' קרח): "וכבר בקש ר' יהושע בן חנניא לסייע את רבי יוחנן בן גודגדא, אמר ליה **חזור לאחוריך, אתה מחייב בנפשך שאתה מן המשוררין ואני מן השוערין.**"

רבי יהושע בן חנניה ור' יוחנן בן גודגדא היו שניהם לויים בבית המקדש. ר' יהושע היה מהמשוררים ור' חנניה מהשוערים.

יום אחד ביקש ר' יהושע בן חנניה לסייע לר' יוחנן בו גודגדא בהגפת השערים, אבל ר' יוחנן אמר לו שכיון שהוא מהמשוררים- אם יעשה את תפקיד השוערים, הרי הוא חייב מיתה!

אנחנו רחוקים מאד ממושגים ותפיסה של עבודת המקדש, ובכל זאת מצווים ללמוד וללמד לשמור ולעשות.

התפקיד שלנו, היה ונותר- **שלנו**. זהו צו השעה כפשוטו!! את יכולה להיות חמ"ל התנדבות בתוכך, ובתוך הבית פנימה והחוצה עד היכן שידך משגת. לא בטוח שאת צריכה לפרוץ רחוק, יתכן שאת כבר עושה את זה בין הסלון למטבח.

לא מאד מרשים, נכון, במבט ראשון גם לא "מרגיש". אבל כשמתחילים את המסע הזה מתוך ידיעה שהוא המסע המדויק, הבלבול מסתלק, ואז פתאום מתלבשים כוונה, כח ומשמעות בכל מעשה. פרק התהילים שלחשת, ארוחת הצהריים, זמן האיכות, החיוך, ההתנזרות משמיעת דיווחים, כל אלו מדברים אלייך פתאום, עוטפים אותך בידיעה שדומה לביטחון.

בימים האלו בזמן הזה, את היכן שבורא עולם רוצה אותך. חזקי ואמצי בדיוק שם.

אחרי שקיבלתי את הטופס, אחרי שביקשתי להכין ארוחות, אחרי שיצאתי מגדרי מרוב התפעלות מהרעיון, החלטתי שאני חייבת להבין מה קורה שם באמת. אז ביקרתי יום אחד, רק יום, במוקד 'מכל משמר' של 'שמורה'. ככה עברתי מבית לבית, של רכזות ההתנדבות, ביקשתי להציץ, הבטחתי להיות בשקט ולא להפריע. לא הצלחתי לדבר אחר כך. רק צילמתי לכן תמונות. מכל משמר.

אסתי כץ

מבקרות אצל: שרה. בתפקיד: אחראית שינוע.

להעביר יום במחיצתה של שרה, זה לנסוע מכאן לשם ומשם לכאן, לשגר חבילות מהמרכז לדרום ומהדרום למרכז, ולהזהיר שוב ושוב את השליחים הטובים ומתנדבות השינוע הצדקניות שיחזיקו את האוכל ישר. שלא יישפך.

אבל השיחה ההיא של השליח, המתקבלת בשעה אחת וחצי בצהריים, בהחלט מפתיעה.

”מה פירוש לא פותחים?” שרה מנסה להבין. במקביל היא מתאמת במייל בין עוד שליחה טובה לארוחה שהיא אמורה לקחת, ולהעביר הלילה אל היעד. שעת צהריים היא שעת השיא. עשרות ארוחות מלאות טעם ולב עושות את דרכן מהמשפחות המתנדבות אל המשפחות הרעבות.

”לא פותחים את הדלת, השכנים לא מכירים כזו משפחה” השליח מתעקש. ”אז מה, להשאיר כאן אצל השכנה?”
כן. להשאיר אצלה.

כרגע אין ברירה אחרת, ומה ברגע הבא?

שרה מניחה ראש בין הידיים.

האנשים אליהם נשלחה הארוחה. קוד 678.

הפרטים צפים על המסך.

זוג מבוגר, תושבי נתיבות, מוגבלים בניידות. הילדים הנשואים כולם

הארץ מתהפכת, חרבות ברזל מתעופפות מצד לצד. כל כך הרבה אנשים נפגעים מהאימה הזאת! כל כך הרבה משפחות נודדות, נטרפות ומטולטלות, ושמורה' מתבצרת בעמדת נתינה. המוקד מרחיב פעילות מיום ליום, נענה לאלפי קריאות ופניות, מפענח רמזים וצפנים, ושם לו מטרה: מעטפת מושלמת כמענה לכל בקשה.

יש כאן בכתבה הזאת גם קריאת תודה גדולה לחברות הקהילה באשר הן. 'שמורה' מתגלית כאן בשעתה היפה, אלפי חברות פותחות את הבית, הכיס ובעיקר את הלב לחברותינו באזורי העימות והקושי. קהילה במיטבה!

בואו איתי לסיור בין סניפי המוקד, להציץ מקרוב על עבודת הקודש, לצלם לנו תמונות של לב זהב בתוך מלחמת 'חרבות ברזל'.

חסד על גלגלים

שליח: שליחה, אולי הכתובת שנתתם לי לא נכונה.

**אחראית מערך שינוע: בטח נכונה. בודקת שוב...
כן. זאת הכתובת.**

שליח: מה עושים אם לא פותחים לי את הדלת?

“לא היה להם טישו”, המתנדבת גונחת. “תארי לעצמך- זוג מבוגר ובקושי נייד נתקעו בלי טישו! עליתי לשכנה שהושאר אצלה האוכל ולא ידעה כלום על השכנים החדשים, לקחתי ממנה את האוכל וביקשתי ממנה לרדת איתי. השכנה מיד הציעה את עצמה לכל עזרה (אין לנו סכין חד לחתוך סלט...). אחרי שהגב’ המבוגרת השיחה בפנינו מה עבר עליהם באותה שבת, הצעתי לה שנתאם לה מהמוקד אוזן קשבת מקצועית, ודיברתי עם השכנה שתרד אליה מידי פעם לראות שהכל בסדר”

“וואו!” אני מוחאת כפיים.

“מה עכשיו? שואלת שרה בענייניות. “עכשיו אני פוגשת פה עוד שכנה. חכי, אני הולכת לדבר אתה. אני הולכת לבקש ממנה שיפתחו לב לשכנים הזמניים שלהם, ובפרט שבעלה יזמין את האורח המבוגר לשוחח אתו, ישמע מה יש לו על הלב, ידבר אתו קצת בלימוד...”

אני עוצרת, מעכלת את הסיפור המופלא הזה ומבררת:

שרה, מה עוד משנעים חוץ מארוחות?

“משפחות כמובן... משפחה מהדרום התארכה אצל מכרים בבני ברק. הם לא חשבו שהימים יתארכו, מדובר בשתי משפחות גדולות ובדירה קטנה, ושני הצדדים כבר חשבו לרדת מדעתם. ברוך ה' הם מצאו שלשום בית הארחה שקלט הרבה מתושבי השכונה שלהם, אבל לא מצאו דרך להגיע אליו... האמא אמרה לי בייאוש שהיא

דרומיים. הושגה דירה בירושלים, זקוקים לארוחות.

והם לא פותחים את הדלת בשעת צהריים.

הרבה מעבר לתחום שינוע או ארוחות, אי אפשר להשאיר אותם כך. אולי קרה משהו?

שרה - אחראית הפניה מרימה טלפון או שניים, מנסה בשלישית, מקפיצה מתנדבת טובת לב אל הזירה. במקביל מתקבלים אותות מעוד שישה שליחים שעשו את דרכם בהצלחה ומסרו ארוחה חמה אל היעד.

“אני נכנסת לבניין”, מדווחת המתנדבת מהשטח. “אני מחפשת... באיזו קומה בדיוק הם נמצאים?”

נקישות על הדלת מחזירות לה בדיוק אותה תשובה שהחזירו לשליח.

יורדת לחניון. דופקת על דלתות מחסנים שנראות מאובקות כאילו שנים לא פתחו אותן...

באחת הדירות נפתחת הדלת! הזוג מנתיבות שם! מחכה לאוכל, כמו כל יום. למה לא ענו? כנראה אין קליטה...

המתנדבת מנתקת, משאירה אותי לכסוס ציפורניים במתח, ואת שרה להמשיך לגשש אחרי נהג שיוכל לנסוע לאופקים להביא ציוד חתונה שנזנח אי שם.

אוכל נפש

ארוחה לשמונה נפשות נכנסת ברוק - 7
ארוחה לעשר נפשות בירושלים - 7
אולם לאט לאט נכנסת ברוק - 7

מבקרות אצל: טובי

בתפקיד: רכזת ארוחות.

כשאני נכנסת, טובי עסוקה בשיחת תיאום טלפונית. המכשיר השני מצלצל. על הצג: נועה ביטון.

אני מרימה לה, לנועה, במקום טובי שעסוקה עכשיו כל כך.

"טובי?" היא מנסה, ממשיכה מיד. "תדעי שאין להם מילים. פשוט אין להם מילים. התלמיד שלי אמר ש-".

"סליחה. נועה", אני קוטעת אותה. "אני כאן במוקד על תקן עיתונאית. תוכלי לשתף אותי בסיפור מהתחלה?"

נועה אוספת נשימה ארוכה ועמוקה: "בתור מורה בבית ספר לחינוך מיוחד, ראיתי לנכון לגשש על הנעשה בבתי התלמידים בימים הללו כשבית הספר שלנו סגור. אחת השיחות הקשות

שוקלת לצאת למסע רגלי עם כל הילדים והמזוודות. הם יישנו על אם הדרך, כי המצב לא הרבה יותר טוב עכשיו.

חיפשתי מי שיקח אותם, אבל זה באמת לא היה פשוט.

משפחה ברוכת ילדים וברוכת מזוודות, נסיעה ארוכה וכולם עסוקים כל כך...

בסוף מצאתי מתנדב צדיק.

"זאת משפחה גדולה", ניסיתי בזהירות, יודעת שהרכב קטן. "אין בעיה" הוא אמר מיד. "ניקח אותם בפעמיים".

אני מתרשמת, שרה מרימה טלפון.

"זה הם", היא מסמנת לי בשפתיים, ומעבירה את השיחה למצב דיבורית. "אין לנו מילים, אין מילים בכלל!" זו האם מהדרום, רק עכשיו הגיעה לאכסניה והיא לא מתאפקת. "המתנדב שהסיע אותנו עצר בדרך, קנה לנו ציוד שהשארנו מאחור ואוכל. הוא בדק שאנחנו מסתדרים ויצא שוב חזרה לקחת את הילדים. מה יש לומר, יש לכן מוקד מדהים שגם לוקח אחריות".

שרה פותחת מסך ומצביעה על הטבלה מולה: "אני זוכה לעסוק המון במצווה של הכנסת כלה. המון כלות נסו בבהלה מהדרום, השאירו מאחוריהן את יחידת הדיור שהייתה מוכנה ומאורגנת, את האולם בו תכננו להתחתן, את הנדוניה שכבר קנו, את הרשימות של הפריטים האחרונים שעוד חסרים... השינוע הוא קריטי ואקוטי במקרים הללו. אבל גם במקרים אחרים אני רואה כל הזמן נכונות עצומה לעזור, ורכבים שיוצאים הלוך וחזור להעביר חפצים נחוצים ומשפחות".

משכונה זו של פתח תקווה לשכונה האחרת, מדי יום. והנה, עכשיו דיברתי עם התלמיד שלי. תוך כדי שיחה הוא צעק בהתלהבות: 'איזה כיף! הגיע האוכל! וואו. זה אוכל שאנחנו אוהבים'... אני אומרת לך, עמדו לי דמעות בעיניים מהמחשבה שאם לא 'שמורה', האנשים הללו היו יכולים להסתפק בלחם שבוע וגם שבועיים"...

טובי מסיימת את השיחה הקודמת בינתיים.

"הי, זאת נועה?" היא כמעט חוטפת ממני את המכשיר, "מה קורה, היא בדקה מה קורה שם בבית? אפשר לשלוח אליהם מתנדבת?"...

טובי מסמנת בינתיים שתי פניות ב'וי', רוצה להמשיך הלאה ואני מעכבת אותה כדי להתעדכן.

"מדובר בשתי אחיות" היא מספרת. "אחת מנתיבות, אחת משדרות. הראשונה ביקשה רק דירה. הם התארחו בשמחת תורה בבני ברק, ומאז הם חיים על מזוודה אחת ולא חוזרים הביתה. השנייה ביקשה ארוחות. כשמצאנו לראשונה דירה, התברר שגם הם צריכים אוכל, וברוך ה' מצאנו מתנדבת לבישול גם עבורם. מקודם הן התקשרו אלי נרגשות: איזה אוכל! הרבה מעבר לאוכל, מנות בשפע, ממתקים, עוגות. אוכל שיועד ליום אחד ובטח יספיק ליומיים. והכל אסתטי, מאורגן ונעים. לא היה להן אפילו לחם, והנה קבלו אפילו עוגות"...

הייתה לבית בו חוץ מהתלמיד שלי, ישנם עוד חמישה ילדים עם צרכים מיוחדים... התברר לי שהאם ילדה, האב התאשפז לניתוח חירום, והילדים כולם בבית, ללא מוסדות לימודים, עם האם היולדת... היא תארה שהיא אפילו לא יכולה להוציא את הילדים מהבית, כי מדובר בכמה עגלות ובילדים שצריכים השגחה צמודה בבית ובחוץ. באופן שמיימי ביותר, דקות ספורות לאחר שסיימתי את השיחה, קיבלתי את המייל מהמוקד של 'שמורה'.

בלי לחשוב פעמיים הכנסתי עבורם פניה. לפחות יהיו בבית הזה ארוחות ובייביסיטר.

טובי ענתה לי, היא הייתה מקסימה. הבטיחה מיד ארוחות, ולגבי בייביסיטר אמרה שאהיה מוכרחה לנסוע לבדוק את המצב הרוחני שם בבית. נאנחתי. ברוך ה' גם לי יש בית ברוך, גם לילדים שלי אין לימודים, מאיפה אמצא שעות אפשריות לנסיעה הלך וחזור ובדיקה של הבית? אבל הנציגה של 'שמורה' לא התייאשה. היא אמרה שאין בעיה, ישלחו אלי מתנדבת לשמירה על ילדים כולל ארוחת ערב, ואני אסע לנטר את המצב. בינתיים יטפלו בסוגיית הארוחות.

אני מוכרחה לומר שזאת הייתה סוגיה. המשפחה מתגוררת בפתח תקווה, והמתנדבת מצאה מי שיבשל שם. פתח תקווה גדולה, אבל נמצאה גם מתנדבת מבני ברק, שתיסע ותעביר את הארוחות

טובי, מי ומי המבקשים סיוע בארוחות?

"אנשים שהגיעו מהדרום למרכז ונמצאים בדירות שאין בהן מטבח ראוי לשמו, או שאין להם כלים וסירים. משפחות ברוכות שמשתכנות בדירות זרות, הילדים בבית כל היום ואין מי שיעמוד ויבשל, וגם אנשים שנשבר מטה הלחם שלהם. משפחות שלכתחילה המצב הכלכלי שלהם לא היה משופר, וכעת אין להם עבודה, אין מקור הכנסה, כל הילדים בבית ולא בצהרונים, והם צריכים משהו לשבוע ממנו כאן ועכשיו".

מרחב בטוח

דירה צרה לכולם על מנת

מבקרות אצל: חיה בתפקיד: רכזת דירות

חדר של חיה הוא בעצם משרד תיווך. כל ההבדל בינו לבין משרד תיווך רגיל נעוץ בעובדה שחיה עובדת בהתנדבות מלאה. טוב, נדייק ונאמר שהמשרד שלה פועל 24/6 ושהוא נפתח בעת חירום דווקא. לפני כן, היא מעולם לא חלמה שתעסוק בחיפוש אחרי דירות אירוח.

"לדירות בבני ברק יש ביקוש אדיר", מדווחת לי חיה, סוקרת רשימה. "אבל אני אף פעם לא מתייאשת מראש. רואים ניסים"

מאיפה הדירות? אני מנסה להבין. הרי פעם דברו על מצוקת דיור כה במדינה...

תתפלאי! חיה מסתובבת אלי, "משפחות צעירות הולכות להורים ומפנות את הדירות. נשים אחרי לידה פותחות את ביתן בזמן שהן שוהות בבית חולים ובבית החלמה, ואנשים צדיקים שיש להם דירות להשכרה או דירות נופש, מבקשים להרוויח זכויות הפעם, ולא כסף.

אתמול התקשרה אישה ואמרה שנתקלה בפרסום של דירה יפה ומושקעת שעומדת לשכירות, והיא רוצה לקחת על עצמה את דמי השכירות עבור משפחה דרומית. ההצעה הזאת נפלה 'בול' בזמן שכמעט התייאשתי מלמצוא דירה למשפחה שמחתנת בשבוע הבא, ולא מצאה לעצמה קורת גג.

מיום ליום הביקוש לדירות עולה... גם אנשים שחשבו שישתדרו וישארו על מקומם, מתארים שהם שומעים ללא הרף את הדי ההפצצות בעזה, הילדים מפוחדים, הרחובות שקטים, החנויות סגורות, ולא שייך לצאת מהבית להתאוורר. אני אומרת להן: 'כולנו עם ישראל. אם לא אתן הייתן שם קרוב לקו החזית- אנחנו היינו שם...'

משפחה שהגיעה מהדרום מצאה את עצמה בדירת חדר בלי תנאים מינימליים כמו מכונת כביסה. לא היה להם כמעט כלום,

לב חם

לחוקי שמורה!
תננה חמה במיוחד עם הסוגריים!
תלכו לחצות, ילפחת! לשרות

מבקרות אצל: עדינה בתפקיד: רכזת פניות.

עדינה, בחורה חמה ואמפתית במיוחד, יוצרת קשר עם משפחות שפנו בבקשה לעזרה, ומבררת מולם באופן ישיר ויסודי למה הם זקוקים.

"מהר מאד הבנו שאנשים לא תמיד יודעים מה הם צריכים", עדינה מחייכת. "יותר מזה, הבנו שאנשים לא מעיזים לבקש כל מה שהם צריכים. אבל אם אנחנו כאן באמת כדי לעזור, אנחנו צריכים לפתוח שער ולב כדי לשמוע גם מה שלא נאמר במפורש.

ואיך מגיעים לסוודרים, למשל? אני מתעניינת, ועדינה עונה:

"שלחנו מתנדבת להביא אוכל למשפחה, ביקשנו ממנה שתדבר עם המשפחה ותנסה להבין מה עוד חסר. הן גלגלו שיחה על העבר הטראומטי, ההווה הקשה והעתיד הלא ידוע, ובין השורות תושבת שדרות ספרה שאצלם היה חם ממש בחגים, אבל פה בירושלים

והם שאלו בחוסר אונים מגבות ומצעים מהשכנים. גם כיריים לא היו, והם ניזונו יום יום מלחם וממרחים.

אחרי כמה ימים של חיים בתנאי הישרדות, בלי אפשרות לחזור לביתם שלהם בו אין אפילו ממ"ד, הם הגיעו אלינו.

תיווכתי להם בשמחה דירת שלושה חדרים בה האמא ילדה והלכה לנוח אצל הוריה. מה שהיה מדהים הוא ששאר בני המשפחה נרתמו גם הם. אחת הגיסות התחילה לשלוח להם ארוחות, החמות שלחה מצעים ומגבות, ולשבת הם שלחו גם ממתקים ופירות, בנוסף לסעודות שנשלחו על ידי מתנדבת אחרת...

עכשיו אני מחפשת להם דירה לימים שיבואו אחרי שהיולדת תחזור הביתה...

מה שמדהים הוא החסד שתמיד גורר אחריו את החסד הבא בתור. משפחה שנמלטה משדרות ספרה שהם לבושים עדיין בבגדי שבת וטרם כיבסו את בגדי חול המועד. תיווכנו להם משפחה שסייעה בכביסות,

והמתנדבת שלקחה איתה בגדים מלוכלכים והחזירה אותם נקיים ומגוהצים, הוסיפה:

יש פה בבניין משפחה נוספת מהדרום, האב שוכב בטיפול נמרץ והילדים נמצאים שעות ארוכות לבד בבית. ככה גררה המצווה עוד מצווה, וזכינו לסייע לעוד משפחה בישראל".

רוקדים על כל החתונות

שלום וברכה.

קבלתי מייל מחברה על המוקד שפתחתם. הבנתי שאתם מסייעים בעיקר בדירות ובארוחות, אבל אני חייבת לבקש עזרה בשביל אחותי. היא גרה בנתיבות ומתחתנת בעזרת ה' היום... איכשהו העבירו את החתונה לבני ברק אבל עדיין צריך המון עזרה.

צריכים דירה לזוג?

לא, תודה. דווקא בנושא הזה היא מסודרת ב"ה... פשוט, היא גם ככה בחורה מבוגרת, ובאירוסין לא היו כמעט חברות. ועכשיו כשהחתונה עברה לעיר אחרת וכל העיר כמעט נפוצה, אני פשוט בלחץ איום בשבילה שלא יהיה מי שירקוד...

אין בעיה. אנחנו נארגן בעזרת ה' בחורות מתנדבות שיבואו לשמח את הכלה.

לאיזה תחום פעילות שייך החסד הזה?

זו באמת שאלה טובה.

המוקד של שמורה, כך מסתבר, מרחיב את השורות מיום ליום.

קריר
המתנדבת
ירדה אל החנות
הסמוכה, קנתה
קפוצ'ונים קלילים
לכל המשפחה, ועלתה
שוב להעניק אותם
למשפחה שמחפשת
קצת חום בדירה זרה בירושלים...

בשיחה עם משפחה שביקשה אוכל, שמעתי רעש

גדול מאד בקו. מיד התעניינתי בזהירות אם צריכים תעסוקה לילדים... שלחנו להם חוברות של תעסוקה ועבודה וגם בייביסיטר לכמה שעות. אמא אחרת התקשרה לבקש דירה, אבל מבין שבירי המילים הבנתי שהמצב הנפשי שלה ושל הילדים לא פשוט, וגייסנו גם תמיכה מן התחום הזה.

זו באמת עבודת קודש, ואני מתפללת לסיעתא דשמיא, שאצליח להבין דבר מתוך דבר, ולכוון לחסד המדויק והנכון לכל משפחה שפנתה אלינו."

”אין מצב שאומרים לא לבקשת עזרה”, הרכזות נחרצות, נלהבות. “אנחנו תמיד בודקות ומבטיחות לעדכן. לחתונה אחת שלחנו נערות שירקדו, לחתונה אחרת ארגנו הסעה של החברות מהדרום למרכז, ועוד היד נטויה. אנחנו לא עוזבים משפחה שפנתה אלינו, עד שלא ביררנו שכל הצרכים שלהם התמלאו. כולל כל מה שלא נעים להם לבקש...”

שנזכה כולנו למצוות! שנזכה לסייע בשמחות ובזמני שקט ושלווה, ושתמיד יהיו החסד והנתינה במוקד.

איך הכל התחיל ומה קורה שם, לפי הסדר:

עם פרוץ המלחמה, בתחילת השבוע שאחרי שמחת תורה, הציעה אחת מידידות שמורה לגב' לאה ראם: יש כל כך הרבה מיזמים של עזרה לחיילים, ומה עם המשפחות? ניקח על עצמנו לעזור להם. היא חשבה לנהל בעצמה את הפרויקט, אבל מהר מאד התברר שהוא גדול בהרבה ממידותיה של אישה אחת.

נישות העזרה הרשמיות בשלב ראשון היו: דירות, ארוחות ושינוע, כאשר במקביל ביקשנו מנשות 'שמורה' להעלות ולהציע עוד תחומים בהם ניתן להושיט עזרה. הכל קרה הרבה יותר מהר ממה שחשבנו, והכל גדל למימדים שלא דמיינו.

מאות פניות התחילו לזרום אל החמ"ל הטרי... בשלב הבא צף ועלה הצורך לסייע בתעסוקה לילדים. בכל ערי הארץ לא התקיימו לימודים, אימהות יקרות היו מוכרחות לאסוף את עצמן ולצאת לעבודה, ו'שמורה' נכנסה בעד השער הפתוח הזה. העבודה הייתה מסיבית מן הרגע הראשון והמתווה הלך והתגבש.

במה שונה החמ"ל של 'שמורה' מכל חמ"ל אחר?

שמורה מעניקה מעטפת מלאה.

זאת לא ארוחה שמתבשלת ומשוגרת ומשביעה. זאת לא רק הדירה שביקשתם והנה קבלתם אותה. זאת ההבטחה שהנציגה עושה הכל כדי לתת לכם, תושבי הדרום או הצפון, את כל מה שאתם זקוקים לו. לא רק מה שביקשתם, אלא גם מה שהנציגה הריחה ברוב רגישות שאתם זקוקים לו. בעצתה המופלאה של לאה התחלק החמ"ל לצוותות

של רכזות פניות ורכזות נושאים:

רכזת פניות מתרכזת בבקשות העזרה המגיעות למוקד. היא עורכת שיחה ראשונית עם הפונה, מבינה מה היא צריכה, ומה היא צריכה ולא יודעת שצריכה... מכאן והלאה, היא פונה לרכזות הנושאים.

האחת אחראית על תחום הדירות. אם המשפחה זקוקה לדירת אירוח- פונים אליה. רכזת תחום דירות מחפשת דירה מתאימה, ורכזת הפנייה אחראית לעקוב עד שנמצאה דירה ולוודא שהיא אכן הולמת ומתאימה. רכזת הדירות מכירה את מאגר הדירות שהוצעו מאל"ף ועד תי"ו, ויודעת לתווך בין מארחים למתארחים באופן מושלם.

רכזת נוספת אחראית על תחום הארוחות, השלישית על התעסוקה, הרביעית על שינוע, חמישית על תמיכה נפשית. וכל הפניות ה'אחרות'? רכזת הפנייה מתגייסת לעזור בראש גדול ובאחריות.

כל הפעילות מנוטרת על פי קודים, כדי לשמור על דיסקרטיות ועל הסדר הטוב, וכך מתמלאות טבלאות האקסל בלב טוב: פניה מספר 387 נמצאת בדירה 413, מקבלת תעסוקה על ידי מתנדבת וכעת מחפשים עבורם תמיכה רגשית מתאימה...

ומה בנוגע לשמירה?

זוהי בהחלט נקודה קריטית וחשובה. ראשית, הפנייה להושיט יד או לבקש עזרה התפרסמה אך ורק ב'שמורה'. שנית, אנחנו בהחלט מוודאים מי הם האנשים שמבשלים את האוכל ובאלו הכשרים, בודקים שהמארחים והמתארחים, הנערות המשמרטפות, והמשפחות כולן כולן עונות להגדרה: שמורות.

צריכים מתנדבים/ות, אז למה הם לא חוזרים אלי? כמה פעמים אני צריכה לרוץ אחריהם עם בקשה להתנדב?

היום אני שם, מתנדבת. מתקשרת, מדפדפת בטבלאות עמוסות להתפקע בבקשות סיוע. מנסה לקשר בין בקשת לסייע. לתווך בין העם היושב מוגן, לבין העם המיטלטל בדרכים.

הים אני שם. רואה ולא מאמינה שזה קורה היום. תשפ"ד.

משפחות שלמות שלנו. משלנו. פשוט מיטלטלות מבית לבית, מיחידה ליחידה. פגשתי משפחות עם שבעה ילדים שהספיקו לעבור ארבע דירות בחודש אחד! ב-3 ערים נפרדות!!! לא מצליחה לדמיין איך עושים את זה. משפחות עם ילדים קטנים שעוברות דירה בממוצע כל שבוע-שבוע וחצי. והם עדיין מחייכים. לא יודעת מניין הכוח.

התחושה הראשונה שלי היתה- הלוואי והיה לי דירה, דירות, בנין, שכונה או עיר לתת להם. מקום להניח את הרגל. אף אחד לא ברח מהבית כי התחשק לו. כל מי שקם ועזב, ומוכן לחיות בתנאים הכל-כך לא פשוטים שיש, עשה את זה כדי להציל את המשפחה שלו.

חלקם ראו את הטיל כותש את הבניין ממול. חלקם לא יצאו מהממ"ד כי הילדים לא העזו. לא היו מסוגלים לצאת ולחזור תוך 20 שניות.

זה אמיתי. זה אצלנו. הם נמצאים בבניין ליד. ברחוב הסמוך, בשכונה הסמוכה. בדירות גג, חניה, יחידות מטופחות או הרוסות. והם כאן. ואנחנו?

שימי רב.

הרגע הזה בו הבת שלי אמרה לי: "אמא, נמאס לי מהמלחמה הזאת. היא משעממת אותי לגמרי. מצד אחד אנחנו לומדות כרגיל, מצד שני ביטלו לנו את כל התוכניות. אין קישוט כיתה, אין מחנה שבת, טיול בטח שלא. מי צריך את המלחמה הזאת?"

מי באמת צריך את המלחמה הזאת?

אנחנו היושבות לבטח בירושלים, ואלינו מצטרפים העם היושב בערים המוגנות. בטח לא "צריכות את המלחמה הזאת". חלקנו חוות הפסדים כלכליים. אנחנו גם לא מקבלות מענקים.

זה היה הרגע בו הזדעזעתי. הבנתי שאיבדנו משהו.

ואם לא נתעורר מהר, לא רוצה לחשוב מה באמת עוד אפשר לאבד. זה היה הרגע שלי להתעורר, להתנער ופשוט להתעקש לקחת חלק, להתעקש להתנדב. למה אני כותבת להתעקש? כי מיד בפעם הראשונה ששמורה שלחו מייל, מילאתי ושלחתי. גם בפעם השניה. בפעם השלישית קיבלתי את המייל עם קריאת השכמה. הרגשתי שהם הגזימו. אם הם באמת

שמורות לא שוכחות שמורות!

חפשי במסרים את הלינקים של 'מכל משמר',
הציעי את עזרתך בתחומים הרלוונטים לה,
ועקבי אחרי העידכונים:
חסומה? ניתן גם במייל

hitnadvoot@shmura.org

מעבר לזמן

מזדמנת-

שמש מגיחה מבין העננים, מטשטשת חולצות צבעוניות שאני עוקבת אחריהן, מוודאת שאין מריבות בתור לנדנדה ושהבימבות סביבי נוסעות במהירות סבירה במורד, לא דורסות אף אחד בדרכן.

בבוקר אני במשרד, יועצת מס מומחית בתפקיד בכיר, אבל אחרי צהרים ובפרט בגינה, ממש לא.

אוהבת להיות אני נטו, ללא תג זיהוי של עובדת. כן רוצה להיות אמא, שכנה, ידידה וחברה. מתעקשת ממש להשאיר מאחורי לקוחות, תיקים, מחשב, רשימות משימות ותוכנות. ניהול חשבונות.

אז בין לחם עם חביתה, ל"רק תספרי עד עשר", אני מעשירה קשרים חברתיים, ומתעדכנת על החיים שמחוץ לחישובים, חוקים ומיסים.

זו אני ללא מע"מ.

אבל לא כולם כמוני. מידי פעם אני מופתעת לגלות שיש מי שעובד ללא לאות סביב השעון. כזאת היא למשל ידידה שלי מהבניין הסמוך- צעירה נמרצת, בעלת אולפן הקלטות מצליח ועצמאית בכל מאודה. מלאה במרץ, במוטיבציה וברצון לייעל ולשפר את העסק שלה.

היא תפסה אותי ליד חבלי הטיפוס לשיח קצר וסיפרה לי

באגביות על שינוי קטן שעשתה בתשלומים שלה לביטוח לאומי, כדי למקסם את דמי הלידה הצפויים לה בעז"ה.

שמחתי איתה על הבשורה הטובה כחברה, אבל לא התעמקתי בנתונים כדרך יועצת מס, הרי אחר הצהרים אינו זמן העבודה שלי.

האולפניסטית תפסה את המטפס הבכור שלה שהעפיל לגבהים, ועברנו לפטפט הלאה.

מבחינתה אולי הנושא נפתח.

מבחינתי נסגר מיד.

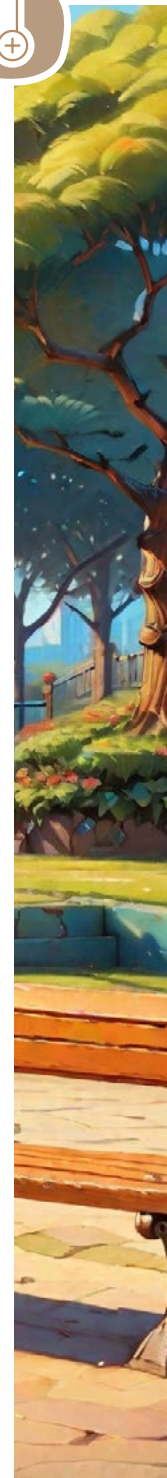
מזמינה-

בבית אני מוחה את זכר הגינה מפניהם של הילדים. שוטפת ידיים, מוזגת מים לכל הצמאים ושולחת אותם לכיוון האמבטיה.

מתעכבת עוד רגע קט לרוקן את שאריות ארוחת הערב, ושומעת את המים נפתחים, קילוח דק שהופך עד מהרה לזרם מהיר. רצה להיות בחזית, מחויבת לתפקיד שלי לדאוג להם, להיות שם בשבילם.

אנחנו שרים יחד שירי מקלחת. המים החמימים זורמים, ואפילו התנור הקטן מודלק לטובת הילדון המצונן שמתז על עצמו מים בעצמאות יתר.

נזכרת שוב בחברה העצמאית מהגינה. משווה צורת חיים,

”שטויות“ אני מוחה בעצמי ומפסיקה למחוא. ”בטח היא התייעצה, אין ספק שעשתה את הצעד באחריות, אילו כספים שחשובים לה בהחלט“

משחררת את הפקק, מניחה למים לרדת, להמשיך הלאה.

בועות קצף קטנות מתפוצצות.

גם הן סוגרות יום עבודה.

הריני מזמנת-

בערב אני שוטפת קלות את המטבח והמקלחת, הבית מקבל מראה נקי יותר וגם אני.

מנסה לחשוב על הסיטואציה שלא נותנת לי מנוח גם בזמן של בית, ומתעקשת להחזיר אותי לעמדת עובדת.

הרי בכיוון ההפוך, אם מישהו היה יודע שאני עלולה להינזק- האם לא הייתי רוצה שיתריע, שיספר לי, יכוון אותי או אפילו רק ישלח אותי ליעוץ מקצועי ונוטל אחריות?

מתגברת ומרימה טלפון אל השכנה שלי: ”חשבתי שוב על מה שסיפרת. אולי תשלחי לי את המסמכים, אעבור עליהם מלמעלה ואגיד לך מה נראה לי. כמובן לא מחליף ייעוץ מקצועי, אבל אשמח לתת לך כיוון“

היא שמחה כ”כ, וגם אני מרגישה טוב יותר, משתקפת ברצפות המבהיקות.

שמחה על פריבילגיות של שכירות- עובדות בבוקר ותו לא, מגיעות למשרד ויוצאות ממנו עד מחר, מחתימות כרטיס וסוגרות מחשב. פנויות לעצמן, לאימהות שלהן, לבית ולתחביבים.

מלאות בעיסוקים אחרים מענייני דיומא, רק שלא יהיו מענייני עבודה.

מתזמן-

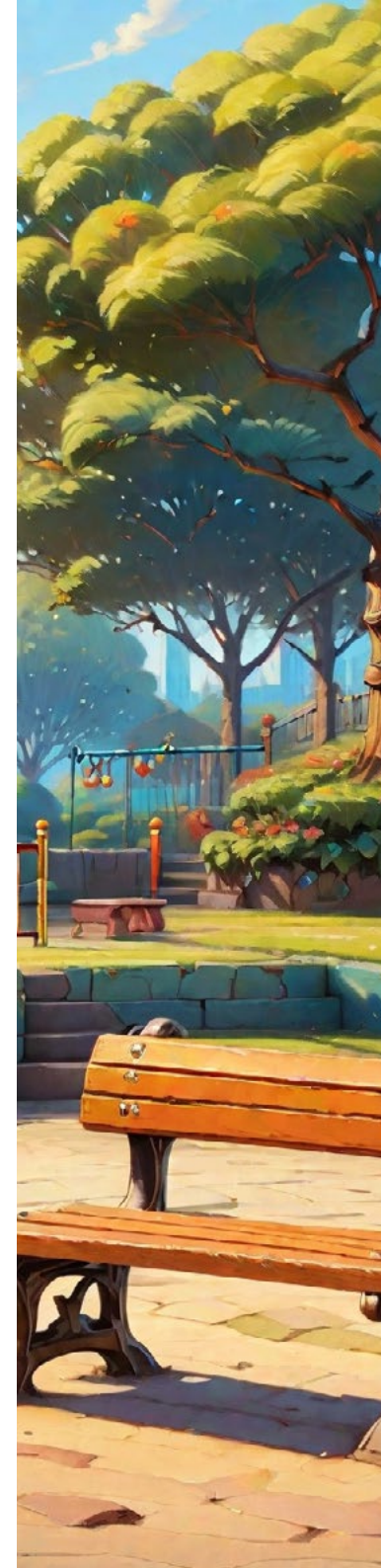
הילדים שלי נשטפים בסרט נע של שמפו, מרכז ותחליב רחצה, נכנס לי לעיניים, שורף לי, חם לי, קר לי... נעטפים במגבות ועוברים למיטות לקרוא קריאת שמע עם אבא שחזר אלינו לעת ערב.

נשארתי עם התינוקת באמבטיה כשהם קוראים קריאת שמע במתיקות עם אבא. מסבנת אותה באיטיות, מתיזה מים ומפוצצת בועות סבון. סביבי תערובת בגדים מושלכים, רטובים בקצוות.

שרה שוב לקטנה את שירי המקלחת של המשפחה שלנו, מכניסה אותה להווי. מוחאת כפיים עם קצף.

כשאני מזייפת להנאתי האולפן סוגר עלי פתאום. מקשיבה למילים שהדהדו בו באגביות ומנסה לשחזר אותן, לא זוכרת במדויק, אבל חלקן בפירוש לא מוצאות חן בעיני.

יכול להיות שהחברה הזו עלולה להינזק יותר מאשר לצאת מרווחת? איפה טמונה הטעות? היכן הבעיה?

לא מצופה ממני כלל, ואני לא באמת צריכה להעניק ייעוציים נדיבים בשעות הפנאי שלי, אבל אפשר לעזור גם מעבר לקירות המשרד, לגבולות הזמן, להוסיף רוחב דעת.

"גודל ההטבה- שיהיה האדם לעולם מטיב לבריות ולא מריע להם:

בממון, לסייעו באשר תשיג ידו, ולמנוע ממנו הנזקין בכל מה שיוכל, כל שכן שירחיק הוא כל מיני נזקין שיכולים לבוא מחמתו, בין ליחיד בין לרבים.

בנפש, שישתדל לעשות לחברו כל קורת רוח שיש בידו, בין בענייני הכבוד, בין בכל שאר העניינים, כל מה שהוא יודע שאם יעשהו לחברו הוא מקבל נחת רוח ממנו, מצות חסידות הוא לעשותו, כל שכן שלא יצערנו בשום מיני צער כלל, יהיה באיזה אופן שיהיה.

וכלל כל זה הוא גמילות חסדים אשר הפליגו חז"ל בשבחה ובחובתנו בה, והנה גמילות חסדים הוא עיקר גדול לחסיד, כי חסידות עצמו נגזר מחסד" (מס"י, בביאור חלקי החסידות).

היום הצלחתי לנהוג לפנימי משורת הדין. למצוא זמן גם בין השורות.

תודה שהגעתי לזמן הזה.

אל תבואו, תודה.

לו רק עמדה לרשותי האופציה לקחת חופש לשלושה חודשים ולחזור אחר כך, אין לי אפשרות... ימי החופשה הבודדים שנשארו לי לא מאפשרים חגיגה גדולה מדי, כי גם לקחת על חשבון המשכורת מאפשרים עד גבול מסוים. אני מוצאת את טווח התאריכים ביניהם אצא למה שנקרא בעבודה - "חופשת חתונה".

שולחת בחשש מייל מנוסח היטב לראש הצוות שלי, כותבת לה את התאריכים המדויקים ואת סיבת החופשה. היא מתרגשת מאד, מתקשרת מיידית ומברכת אותי בכל מיילי דמיטב בסגנון אליו הורגלה כמובן.

למחרת במשרד אני חווה את אשר יגורתי. איש איש לפי טעמו ונוסחו ניגשים אלי ומאחלים לי מזל טוב, מופתעים על שאני רואה לנכון להתחתן בגילי הצעיר, שואלים המון שאלות, איפה החתונה ומתי החתונה וכמה ולמה ואיך. יש להם עוד הרבה סימני שאלה על הפנים, כמו איך מתנהלים שידוכים במגזר החרדי, ולא רק. הם לא שואלים, כי כבר מבינים שלא יזכו לקבל תשובות. ברוך ה'. רק זה חסר לי.

רק בשבוע שעבר סיפרה לי חברה מצוות אחר שנקלעה בטעות לשיח ארוך עם קולגות לגבי קשרי שידוכין, מסוג השיחות שמידרדרות בקלות וקשה להימלט מהן. מה שנקרא - עדיף לא להתחיל.

יש לי שקט יחסי מחברי הצוות שנרגעים בינתיים, אבל מחשבה טורדנית אחת מציקה לי. לא יודעת אם להזמין אותם או לא, לא יודעת איך. לא מעוניינת שאף אחד מהנ"ל ידרוך בחתונה

מגיע לי מזל טוב! ב"ה, התארסתי. יש מודעת אירוסין בעיתון, פרחים בבית וחתונה עתידית מתקרבת.

איכשהו, בין לבין, יש גם עבודה. אני עדיין נחשבת פה לחדשה ולא יכולה מדי לזגזג. המציאות היפה מאלצת אותי לקחת חופש פה ושם לטובת שמלת כלה שאפשר למצוא רק בבוקר, וסידורים כאלו ואחרים שהם ועבודה לא הולכים ביחד.

אני מגיעה למשרד כאילו כרגיל. החיוך שלי כנראה רחב יותר, אבל השמחה לא מקלה עלי לעבוד... המון עניינים על הראש, דברים שצצים ללא הרף, ההתרגשות והחתן וטלפון מהשוויגער באמצע היום.

הם לא ממש שמים לב, שאר הצוות, וגם אם כן, אף אחד לא אומר מילה. נהדר. טוב לי ושמח לי לחגוג לבד בפינה שלי עם מיכל, שותפה מלאה לשמחה.

אני יודעת שמתישוהו אצטרך לעדכן שתהיה חתונה בקרוב. הייתי שמחה מאד לדלג על זה, אבל נראה לי שאין אופציה, בהתחשב בעובדה שאני צריכה חופש ארוך יחסית ואחריו עומדת להופיע עם כיסוי ראש.

הזמן עובר, אני עובדת ולא עובדת, עסוקה באלף ועוד אלף עניינים. העבודה מהבית קשה הרבה יותר, כי בבית יש לי משרה נוספת, ודברים הרבה יותר שווים ומשמחים לעסוק בהם. אך אני עובדת, כי החברה שמעסיקה אותי מכניסה כל חודש לחשבון הבנק סכום כסף תמורת העבודה שלי, וזו לא אמורה להינזק מהעובדה שאני בתוך שמחה אחת גדולה שמורכבת מהמון פרטים קטנים.

שלי. מובכת מעצם המחשבה, מבולבלת מעצם הרעיון שעבודה וחתונה יתערבבו לי ביחד ביום הגדול הזה.

מקוששת עצות מפה ומשם. חברה מהסמינר מספרת לי שהזמינה וכל הצוות הגיע, גברים ונשים כאחד, כיבדו בלבוש, ישבו בהפרדה וגם השאירו צ'קים לא רעים בכלל. אה, וגם ניגשו אליה עוד לפני החופה לאחל מזל טוב בהתרגשות ולהצטלם ביחד. חברה נוספת צוחקת להיזכר בשניים מהצוות שלה שהגיעו עם כיפות לבנות והיו נראים נרגשים למדי מהחוויה הרב חושית שהם לא מכירים - חתונה חרדית. לטענתה זה קירוב של ממש להזמין אותם, זו חוויה עוצמתית שאין לי זכות למנוע מהם. עוד אחת לא הזמינה, לא רצתה שיבואו וזהו. אחר כך שאלו שאלות וביקשו לראות תמונות ואת הטבעת וזהו.

אף אחד מהסיפורים לא רלוונטי לגבי. לא רוצה אותם נוכחים בחתונה שלי, לא חושבת שמתפקידי להחזיר אותם בתשובה ולא יכולה לא להזמין מפאת סגנון המקום. כי אם לא תבוא הזמנה מצידי, הם יזמינו אותה מצידם ואז זה יהיה מסובך הרבה יותר.

עינת, הראש צוות שלי, נכנסת לחדר שבועיים לפני החתונה, שואלת מה שלום הסידורים ואיך השמלה, וגם על הדרך שואלת, אם אנחנו עושים חתונה משפחתית קטנה או שמזמינים עוד אנשים.

אח. שקוף מדי מצידה. היא מחכה להזמנה. אני עונה מהר שבקושי התחלנו לשלוח הזמנות, ורוב האנשים עוד לא קיבלו. נראה שהנחתי את דעתה. עכשיו רק נשאר לי לחשוב מה הלאה.

מיכל מוטרדת מאד מזה שהם יבואו. פתאום אני מגלה גם אותה. הרי אם עינת תבוא, היא תהיה הכתובת הראשונה להעסיק אותה. שלא לדבר על הגברים בצוות. בעיה.

שבוע לפני החתונה משאיר אותי בלי ברירה. עושה מה שאבא אומר, להזמין בלי לגרום להם לבוא.

אני פותחת את המייל עם פרק תהילים, כותבת בכותרת הזמנה. כותבת באנגלית ומוחקת, זה נשמע כמו מסיבה בשפה זרה. כותבת בעברית ומוחקת, זה מזמין מדי. חבל שאני לא יודעת אידיש או צרפתית.

בסוף אני מוצאת אי אלו מילים. כותבת במילים יבשות שמצורפת הזמנה למייל, שאעדר בשבועיים הקרובים ושולחת. ושוכחת.

נזכרתי רק בשבע הברכות למחרת החתונה, כשאחותי שואלת אותי איך גרמתי להם לא לבוא. אה, הם לא באו!!! זה משמח! נזכרת במיכל רוקדת איתי באמצע המעגל ומסבה את תשומת ליבי לעובדה הזו.

שבועיים אחר כך, כשאני חוזרת לשגרה, מספרת לי מיכל שהם ניגשו אליה למחרת החתונה ושאלו אם זה בסדר שלא באו. ציינו שהבינו שמדובר בחתונה בהפרדה מלאה, ובכל מקרה את הכלה הם לא יפגשו. עינת עצמה היתה עסוקה באותו יום. מתברר שיהודי אמריקאי מצוות מקביל עדכן אותם שטוב יותר יעשו אם לא יבואו מאשר שיבואו.

סיעתא דשמיא של כלות... ושל מי שרוצה לעשות מה שנכון, רק לא יודעת איך.

אשמורת. איתך בשמורה מהרגע הראשון

להצטרפות ולתגובות ashmoret@shmura.org

מברכת על המוגמר

שלום מוקד יקר.

אני כותבת את המייל הזה עם דמעות בעיניים. דמעות של סיום מסכת, מסכת מייגעת בהחלט. אמנם לא בלימוד.. אבל מסכת שאפשר לעשות עליה סעודה, ואפילו סעודת מצווה! הכל החל לפני כמה חודשים. לאחר שנות עבודה ארוכות במקום מסוים החלטתי לעבור הלאה, ולאחר תקופת חיפושים התקבלתי למשרד ממשלתי.

נושא החסימה הוא כמובן פרמטר עקרוני וחשוב בכל מקום עבודה. כמובן ששאלתי על הנושא כבר עם בירור הפרטים הראשונים אצל חברת כוח האדם שפרסמה את המשרה, והם ענו- בוודאי שיש חסימה, אין אפילו צורך לבדוק. שמחתי והמשכתי בתהליך. ביום הראשון לעבודתי במקום, הגעתי וחשכו עיני. לא חסימה ולא דיבור על חסימה...

הייתי אובדת עצות, ולאחר ברור אצל רב קיבלתי הוראה להביא איתי מחשב אישי מסווג כהלכה, ולבצע את החיפושים באינטרנט עליו. הדבר לא היה פשוט לביצוע, המחשב היה כבד ולי ציפתה מדי יום הליכה רגלית ארוכה אחרי נסיעה. לא יכולתי להשאיר את המחשב במשרד, כי בחלק מהימים עבדתי מהבית, והיה עלי לטלטל אותו בקביעות הלך וחזור. נסחבתי עם המחשב בדרכים בהרגשה שזה בדיוק מה שאני צריכה לעשות, והשתדלתי להתכוון שיהיה לי לזכות...

במקביל ניסיתי רבות לקדם את הנושא מול ההנהלה ואנשי אבטחת המידע, וקיבלתי תשובה חד משמעית- זה לא! לא יקום ולא יהיה. אין חסימה בשום צורה, זה מזיק למחשבים, פוגע באבטחת מידע וברצף של העבודה. חשוב לי לומר שלאחר הרבה שנים של עבודה עם חסימה, אני יודעת בבירור שאין שום הצדקה לחששות אלו! מניסיוני בעבודה בעבר במשרדים שונים שעסקו בנושאים ובמידע רגיש במיוחד, לאחר הבנה והיכרות עם החסימה- אישרו אותה לבסוף והתנהלו איתה ללא שום בעיה. לכן הבנתי שאין פה בעיה מהותית, אלא צריך פה הרבה ס"ד ונחישות.

לאחר תקופה ארוכה של כמעט שנה של ללא שינוי, נקלטה אצלנו עובדת וותיקה מצוות אחר, שדרשה מההנהלה הגבוהה להתקין חסימה בטענה שזו חלק מהזכויות הבסיסיות של עובד. הפעם הם קיבלו בהבנה וברצינות את דבריה, והנחו את אנשי אבטחת מידע שיבדקו את הנושא שוב בצורה אינטנסיבית וימצאו פתרון. מכאן ואילך ראינו ב"ה קפיצה של ממש בהתקדמות הנושא.

לאחר כמה ימים ניגש אלי איש אבטחת מידע ובנכונות רבה אמר- אנחנו עובדים קשה להשיג לכם את החסימה. הבנו שיש גוף בממשלה (ממש"ז) שאחראי לחסימה עבור כלל המשרדים, דרכו יש אפשרות להתקין חסימה מהודרת של 'אתרוג'. ניסינו לפנות לממשל זמין ולקדם את העניין, אך גם כאן נתקלנו בעגמת נפש רבה. איש אבטחת המידע הודיע שהוא לא סומך על צורת

התקשורת הזו, שלדעתו גורמת לנזק באבטחת מידע.

שוב הייתי צריכה לחזור ולהסביר שאין שום יסוד לחששותיו, ואף הוכחתי לו זאת בצורה טכנית על הרשת. קיבלתי מענה שוטף וגיבוי משמעותי ממוקד הייעוץ של אתרוג לכלל הטענות שלי, וחיזוק משמעותי שאני עושה את הדבר הנכון. באתרוג הסבירו לי שמרבית המשרדים הממשלתיים מחוברים לממשל זמין, ואתרוג כחברת תקשורת ברישיון ופיקוח נבחרה לאחר בחינה הדוקה של מערכות הסייבר ואבטחת המידע שלה. למרבית המשרדים יש צורך במידע מאובטח, וכולם בכל זאת יכולים לעבור דרך מערכת סינון התכנים, לאחר שזו נבדקה ועמדה בכל תקני האבטחה המחמירים.

הבנתי סופית שאין להם מושג אמיתי בנושא והם פוסלים על הסף עוד בלי לבדוק.

לאחר סחבת נוספת, הם הבינו שאין באמת בעיה של אבטחת מידע והתקינו סוף סוף את החסימה!
עוד משהו יפה שקרה בהמשך הדרך..

החסימה עבורי עדיין לא היתה מושלמת. במחשב המרוחק עליו אני עובדת יום יום, טען האחראי שאין שום דרך להתקין את החסימה... החלטתי שלא ללחוץ באותו רגע, למרות שידעתי חד משמעית שאין שום הבדל בין המחשבים ולא אמורה להיות שום בעיה.

לאחר "תקופת צינון" של כמה ימים החלטתי לכתוב מכתב הערכה ותודה למנהלים של אנשי האבטחה ושל כל הצוות, והבעתי הוקרה על המאמץ המיוחד שעשו עבורנו. לא האמנתי למה שקרה בדיוק דקה לאחר מכן...

קיבלתי הודעה מאנשי אבטחת המידע שהצליחו למצוא פתרון גם למחשב המרוחק!!! זה היה מדהים!

לבוא כעת יום יום לעבודה ולדעת שיש סביבה כשרה לחלוטין- זו הרגשה כל כך רגועה ונהדרת. ממש להודות לד'!

בעיני, אפשר ללמוד מהסיפור האישי שלי כמה נקודות רלוונטיות לכולן:

1. דבר ראשון ועיקרי- כל שלב בחיים עוברים רק עם תפילה. תפילה מעומק הלב יכולה לחולל ניסים!

2. לדעת בידיעה ברורה שסינון הוא דבר קיים ואפשרי. יש לנו גב חזק של ציבור עצום של עובדות חרדיות המשתמשות בהצלחה ובחברות רבות, וכמעט לכל מצב אפשר למצוא בס"ד פתרון טוב. מציינת שהייתי בקשר רציף עם מוקד הועדה לביצור חומות הדת, שהגישו לי מענה מקצועי ומצוין, וכמובן עם המוקד המעולה של צוות שמורה ומוקד הייעוץ של אתרוג.

3. חשוב מאד להעביר את המסר שהדבר חשוב לנו ביותר. לא להיכנס לפרטים והסברים מיותרים, אלא לחזור שוב ושוב על הבקשה והחשיבות בצורה קצרה. לדעת שהם לא מבינים מבחינתם את הצורך וגם אין להם אפשרות להבין, והאחריות הבלעדית לקדם את הנושא מוטלת עלי.

4. הכרת הטוב ודרבון בכל שלב. (חשוב תמיד...)

5. אם את עובדת במשרד ממשלתי- יש אפשרות להתחבר לפלטפורמה קיימת של 'אתרוג' שכבר מותקנת ב"שיבר הראשי" של ממשל זמין. בררי אצל הצוות הטכני במשרד שלך, ויתכן שתזכי לדרך קצרה וקלה!

בהצלחה!

נ.ב. ואליכן עובדות משרדים יקרות שעברתן את כל השלבים הרשומים כאן, ובכל זאת נתקלתן בחומות ברזל! בכל חומה קיימת כניסה או דלת אחורית שלא ידעתן מקיומה בשלב ראשון... אל תתייאשו, פנו אלינו וננסה לאתר את הדלת.

לייעוץ ושאלות בנושאי סינון: shoalot@shmura.org

אז מה עושים?
נפגש? כן או לא? ואם תהיה אזעקה? וכניסה
קרקעית?
המצב מתאים? החברות ערוכות לציאה?
אלף ואחד שאלות הדהדו באזנינו כשהגענו לאחרי
החגים הייחודי של תשפ"ד.
שעות של חשיבה משותפת ודיונים מעמיקים "בישלו"
את המנה שכולכן מכירות: "מנת קרב".
הוחלט לבנות מפגש שלא יחייב מחד, ומאידך, ייתן
את מקסימום החיזוק וההעצמה האפשרי.
המפגשים ב"ה היו מצויינים. ברוב מוחלט שלהם
התפתח שיח ושיתופים מאד עמוקים.
בנה מערך ייחודי המתווסף למערכי "יקיר לי" ומדבר
נקודתית על רצון ה' מכל אחת ואחת בימים אלו.
התרגול והשיח העלו את הדילמות ואת הקטבים
איתם אנחנו מתמודדות: כגון: הרצון לשמור על טוהר
התבדלות מול תחושת "ערבים זה לזה".
הצורך בשגרת חיים מלאת אופטימיות,
מול החרדות

וההרגשות הקשות המלוות את היוםמויות, במיוחד
באזורים 'מועדים'.
התוכן והמקורות שהובאו העניקו למשתתפות כח
מיוחד, והעבודה הקבוצתית לקראת סימום של מפגש
- היתר באוירה כל כך מלוכדת, שאי אפשר היה
להאמין שמדובר בנשים ובנות שנפגשו לראשונה
הערב...
"עד היום קיבלתי על עצמי והתחזקתי" אמרה בגילוי
לב אחת המשתתפות, "אבל הערב הראשונה בשתי
שאני מתקרבת מבפנים! מתוך רצון ואהבה..."
ואכן, אין כמו המשפט הזה המתאר את מהות "יקיר
לי"
ומביא אותנו בדיק לנושא הועידה הראשונה, המצפה
לכל המשתתפות,
אוטוטו מעבר לפינה...

מנת קרב

פיוקאן עכשין

מה פסלתי בקירי, יוקר אהב.
פגשתי נפש,
וככה היא נפש,
אמיתית, כנה, כמהה, משתוקקת, חסרה, מצולקת,
פגומה, יפהפיה.
אלוקים עשה את האדם ישר, פגשתי שם.
כי איך יוכל אדם להתקדם, אם לא פגש, את עצמו,
אם לא ידע מבואותיו.
ואיך יוכל להידיבר, לקבל עיצה, דחיפה, כח, תמיכה,
שייכות, בחברת מלאכים מושלמים?
בחברה שלנו.
שרוצה יותר, שמדברת בנקיות, שמתביישת בחטאים
ומוקיעה אותם.
נדיר למצוא את שביל הזהב הזה, של כנות ושיתוף
בנקודות פנימויות, של הכרה בחטא. בחסר.
לא לפגוע בטוהר, כן לפגוש, לא לנהיך וילון יפה
ומסתיר הכל, כן לנקות, לכבס, לשפר.
תודה יקיר לי.
זה אחרי מפגש בודד, מנת קרב אחת.

(ר, משתתפת יקיר לי במודיעין עלית)

389 שורות נפסאן הפסקת אש

במסגרת 20 קבוצות ברחבי הארץ

התמנה המרכזית לייצגנו איתם:

- השלמה עם המתרחש וההבנה כי הכל מאיתו, מביא שלום ושלווה לליבנו. (בית שמש)
- התפקיד שלנו בתוך המערכה לחזק את האמונה בקב"ה שאין עוד מלבדו (בני ברק #2)
- כל אחד יש לו את ההתעוררות הפנימית שלו מול ההשגחה האלוקית שהתגלתה (מודיעין עלית #1)
- ד' בחר בנו יש לנו תפקיד בעורף. כל אחת בדרכה יכולה לסייע לעמ"י ולקרב גאולה. (נוה יעקב #1)
- הקשר שלנו עם הילדים הוא משל לקשר של הקב"ה אלינו. הגנה, אהבה ללא תנאי (בית וגן)
- תפקידנו כעת להשקיע יותר ביום יום, בתפילה, ב-להיות יותר אמה ואשה טובה (נוה יעקב #2)
- להתמקד במה אני כן עושה ולא במה אני לא עושה (ירושלים, מרכז)
- לעצור רגע, להתבונן ורק אז אפשר יותר למצוא מטרה ויעד ואת הדרך אליה (פתח תקווה)
- הערכת עצם החיים, עצם זה שאנחנו אלו שמביאות חיים חדשים ומגדלות אותם (אחיסדר)
- ה' קורא לנו, תתקרבי אלי, דברי איתי וזה הרגעים שאין פחד וזו התכלית (חיפה)
- כשהקריאה אלינו כ"כ חזקה עלינו להפוך את המצב לנקודת מפנה. שלא יהיה לשוא (בחורות ירושלים)

- אמונה
- ערבות
- פחד
- שגרה
- פרנסה

נרשמתי ליקיר לי עוד לפני החגים, ידעתי שזה
ההשתדלות שלי לשנה החדשה, כשחפסה אותי
המלחמה על כל הרבדים שלה, לרגע הייתי
מאוד מבולבלת, איך נעבור את התקופה, אבל
אז פתאום נזכרתי ב"יקיר לי" האמת זה עשה לי
טוב, הרגשה שאני שייכת, שיש לי חיבור לעתיד
טוב יותר, פינה חמה לשעת מלחמה...

(מ, ביתר)

התמקדתי אל תוך עצמי ואל המקום שלי
עכשין, ותיעלתי את ההרגשה למטרה מעשית
עם צעדים בדרך אליה.
אני חושבת שהמפגש הזה מצטרף לשרות
המפנים בחיי.

(צ, קבוצת בחורות)

אני לא נכשלת
יומן מטרה
במהדורת
"יקיר לי"
מדבקות מלוות

זה מדהים איך
קבוצה של נשים
יהודיות שנפגשת
יכולה ליצור
אנרגיות כאלו יפות.
כולם מאד העריכו
והחמיאו ונתנו כח
והערכה לעצמי
פתאום.
היה פשוט כפי!

בוקר טוב,
אתמול הייתי במפגש יקיר לי,
כשחזרתי ועלעלתי לי ביומן המטרה, תחת הסיכום השבועי "מודה על הטוב בחיי" -
רשמתי באינסטינקט: תודה ד' שנרשמתי ליקיר לי...
גם בתפילת שחרית מצאתי את עצמי ב"מודים", מכוונת לאותה נקודה...
התחושה הטובה הזו של לקחת את החיים ברצינות, לא לחכות שיקרה משהו אלא
פשוט לקום, לזיזם ולהתמלא סיפוק - זו תחושה שאין טובה הימנה עלי אדמות!
היומן הזה הוא פשוט הברקה, אני לא אדם של השתכחות הנפש לתוך דפים, אבל
הצבת היעדים מול העיניים עשו לי טוב,
אם היו שואלים אותי אמש מהן המטרות העיקריות בחיי, לא הייתי יודעת לענות כמו
שאני יודעת הבוקר...
יש לי עוד שנים של עבודה, תודה שדחפתני אותי להתחיל...

(ק, אלעד)

חוי הימלמן

בחבר הטובה

מי: מדד לעסקים בע"מ

מה: הלשכה קיימת כבר 13 שנים ועוסקת בטיפול מול מס הכנסה, מע"מ וביטוח לאומי, הגשת דוחות לעצמאים וחברות, החזרי מס לשכירים ומס שבח, הנהלת חשבונות וחשבות שכר. ובהזדמנות זו- להעשרת הידע: ההבדל בין יועצת מס לרואת חשבון הוא שיועצת מס יכולה לעסוק רק עם עצמאיים, ואילו רואת החשבון יכולה לעסוק גם עם חברות.

ואם את כמוני, שמושגים כאלו רק משתקים אותה וגורמים לה להסתתר יותר מאחורי הררי המסמכים וחשבונות שמחכים לטיפול- ראי מסגרת.

המוסית

מי: יעל רוזנברג

מה: המראיינת המנהלת והאחראית, עם כל מה שזה אומר .....

נתחיל מהסוף: המשרד שלי הוא משרד שמשקף כמעט במדויק את החלום שלי - 'היכן ואיך הייתי רוצה שהבת הפרטית שלי תעבוד'. וכשזה הרקע אפשר להתחיל מהתחלה. בסמינר למדתי בכלל מסלול התעמלות, והשתלמתי בהנהלת חשבונות בהמשך כמסלול פרטי. התחלתי לעבוד במקומות שונים בשוק, במהלך השנים ה' כיוון אותי והקמתי את הלשכה כשאף פעם לא דמיינתי שכך ייראו פני הדברים. בשונה מהפירמות הגדולות, בהן לפעמים קיימות מחלקות שלמות של חרדיות- במשרדים סטנדרטיים, ההתמודדות מול הנהלה שלא מבינה את הניואנסים ואת ההיעדרות עקב מסיבת סוף השנה של הבת, הייתה לי מורכבת. כשפתחתי את המשרד, קיבלתי עובדות מדהימות מהסמינרים הטובים השמורים ביותר. וכאן אני פונה לכל אלו שמעסיקות כמוני עובדות חרדיות ואמהות צעירות, ורוצה

לקרוא אליהן: אין ספק שאתן יכולות לפעמים להזדהות עם התחושה שלי, שלהעסיק נשות אברכים שמורות זה הדבר הכי מדהים בעולם! וכמובן הכי נכון. אך בהחלט יש ניסיונות גם בתחום הזה. אישה חרדית יוצאת יותר לחל"דים ב"ה, בנוסף לגידול משפחות ברוכות עם כל מה שזה אומר- מבחינת ימי מחלה, מסיבות בגנים וכמובן בריתות ש'לוקחות' את הבקרים. אין ספק שלהעסיק אישה מבוגרת יותר, אולי עולה מרוסיה, שכל מה שהיא רוצה לראות אלו מספרים וחשבונות והעבודה היא חיה- זה הרבה יותר קל. או כך לפחות היצר שלנו אומר... אבל חייבים לזכור ולהתחזק שזהו הדבר הנכון והמשתלם, כך אני מאמינה, בטווח הארוך.

בטח תזדהינה איתי גם לגבי תחושת האחריות לגבי העובדות: אם יש לקוח שמדבר אליהן בצורה לא מתאימה, אנחנו אלו שנתגייס לטפל

מי: דינה לוין

מה: רואת חשבון

השאלה הראשונה ששואלים אותי: האם המקצוע הזה משעמם כמו שהוא נשמע? אז ככה, הוא לפעמים מעניין ולפעמים משעמם בדיוק כמו כל מקצוע אחר. אישית לא כל כך הספקתי להשתעמם. בשנים הראשונות (והקשות למדי...) הייתי צריכה להבין מה צריך בכלל לעשות ואיפה, מול מי אני עובדת ומה עושים בכל מקרה בו אני נתקלת. ככל שצוברים יותר וותק כבר עוסקים בפרוייקטים יותר מורכבים, וכאן בא הפלוס הגדול של חברה קטנה יחסית: לכל אחת יש את האפשרות להיחשף למגוון נושאים, להשתכשף ולהתמקצע כל העת. זהו הפתרון הבדוק לעייפות החומר... ככל שהניסיון מצטבר והעבודה היא מול חברות גדולות יותר, גם החישובים איך לזכות את הלקוח בנושאים שונים מול רשות המיסים, ולסייע לעמותות בקבלת תקציבים- הם מלאי אתגר ועניין. וכמובן, האויב הנצחי, הדד ליין, שמציב לנו אתגר בכל חודש מחדש לעמידה באורכות רשויות המס ובמועדי הדיווח הנדרשים, גרם לשעמום להתנדף מזמן.

באופן אישי, הגעתי ללמוד ראיית חשבון בדיעבד. מלכתחילה רציתי ללמוד הנדסת מחשבים, אלא שהרב עימו התייעצנו אמר שעדיף שאלך ללמוד את תחום ראיית חשבון, בו קיימות אפשרויות עבודה עם שעות סבירות יותר מאשר בהנדסאים. הדבר התברר כמובן כנכון. רוב חברותי בתחום יכולות לעבוד כיום 6-7 שעות ביום. כשסיימתי לימודים, לא היה היצע גדול של מקומות עבודה, והשוק היה קשה הרבה יותר מאשר היום. כך בשנים הראשונות עבדתי כמזכירה בתחום שאינו קשור להתמקצעות שלי, ולבסוף גלגל ה' וזכיתי להגיע ל'מדד', כאן אני עובדת כבר 12 שנים. יש

בעניין. גם נושא החסימה והשמירה על גדרי הטכנולוגיה נתונים באחריותנו. בתור אישה שהבנות שלה כבר עובדות בתחום, אני יודעת מה החזון ואיך הייתי רוצה שמקום העבודה יראה. כשאני בודקת מה הגבולות שלי מול העובדות, אני מדמינת את הכלה או הבת שלי מולי, ושואלת את עצמי: מה הייתי מצפה מהן? אחד מתמרורי האזהרה שלי ולקייחת האחריות, קרה כשהעסקתי פעם עובדת צעירה שהייתה נשאת גם שעות ארוכות אחרי העבודה. יום אחד בדקתי אקראית את ההיסטוריה בדפדפן, וראיתי שם חיפושים שממש לא מצאו חן בעיני. הרגשתי שהרגליים שלי רועדות. כשהסיפור הזה קרה לפני כמה וכמה שנים, נושא הסינון עוד היה ממש בחיתוליו, וכל סינון יצר המון תקלות מבחינה טכנית. מצד שני, לא תכננתי להתחיל לעבוד בבולשת, ומצד שלישי יש לי אחריות על הצוות שלי... עם אותה עובדת הצלחתי להתמודד נקודתית, אך רושם המקרה נשאר איתי עד היום, ומשפיע על רגש האחריות שלי. ב"ה, מאז ועד היום חלו שינויים רבים. גם בסמינרים- בהם יש הרבה יותר הכנה והדרכה לקראת הניסיונות בשוק העבודה, וכמובן גם בשירותי הסינון המהודרים המגנים על הרשת במשרד.

ועדיין, תמיד יש התמודדויות בלתי פוסקות בתחום, גם במשרדים חרדיים למהדרין. לכל אחת יש ניסיונות לגבי בית ועבודה והשילוב ביניהם.

אילו יכולתי לומר לבנות שלי ולכל העובדות כולן משפט אחד מסכם- הייתי מנסחת זאת כך: אי אפשר תמיד להגיד "לא" על מקום עבודה מעורב או חילוני, לפעמים זהו צורך השעה והדור. אך האם אפשר להגיד כן?!

לפעמים המשכורת משתלמת פחות, ויתכן שהשם הנוצץ של פירמה זו או אחרת לא יכתב ברזומה, אבל משהו בנפש נשאר טהור ונקי- ולכך אין תחליף. אפרוס בפניכן כמה מהנקודות החשובות לי:

1. מימיני- נשים, משמאלי- נשים, מלפני ומאחורי- נשים. מעלי- אישה, ולא צריך להגיד יותר.
2. פינוקי ראש חודש, ציון חגים, משרד סגור בחול המועד עם הבנה מה המשמעות של עבודה בחול המועד. קרה פעם שהתעורר צורך להגיש דוח חשוב דווקא בחול המועד, והבוסית בדקה וחקרה מהן ההלכות המדויקות לסיטואציה. רק אצלינו.
3. חסימה מלכתחילה ללא דין ודברים, ועוד יותר מזה- בתוך החסימה מותקנות הקהילות השונות של נטפרי, וכל אחת יכולה להתחבר לסינון המתאים לחסידות שלה. רמת החסימה הקיימת הותאמה כדי לאפשר גישה לאתרים חיוניים ושרתי לקוחות, ועדיין לכל אחת יש אפשרות לבחור סינון נוסף מעל מהסינון הגבוה שמותקן בכל מקרה.
4. שעות העבודה! היו לי הצעות עבודה מפתות במיוחד, אבל עם תנאי של 9 שעות תקן פלוס שעתיים נסיעה. פחות מתאים לי והרבה פחות הגיוני לאמא בישראל...
5. מושגים כמו מסיבת חומש, סידור או ברית- מתקבלים בהבנה. גם לבוסית יש בנות ונכדות בגיל.
6. השיח, האווירה, השאיפות, הדרך והמטרה- כולנו באותה סירה.

איך אני תמיד אומרת- הרוחניות שלי שווה כל שקל! תרתי משמע.
 .....

לדעת כי בתחום זה של ראיית חשבון וחשבות שכר, אין עובדות רבות שנשארות במקום אחד תקופה כה ארוכה. ואם אני יכולה לפרגן לבוסית שלי, אז כנראה שיש סיבה טובה לוותק הזה...

ואם שאלתן את עצמכן- מהן הניסיונות שלי כחרדית שמורה שעובדת במשרד שמור וטוב עם צוות-חדר-מורות? אז ככה. לכולן יש ניסיונות ואף אחד לא בורח מהתמודדות...

ראשית - הלקוחות, בחלקם כמובן, הם עדיין גברים על כל המשתמע. שנית- ההתמודדות בשילוב בין בית לעבודה, כולל עבודה מרחוק, עבודה מהבית, הכנסת מחשב הביתה וכו' - בהחלט קשורה גם אלי. ניקח לדוגמא את תקופת הקורונה, או לצערנו את זמן המלחמה הנוכחי. הניסיון לשבץ את העבודה בין השגחה על הילדים, להתאים את שעות העבודה לשעות השינה שלהם עד כמה שאפשר, והמאמץ לתת את התפוקה הטובה ביותר, בלי בזבוזי זמן ובלי לוותר על מוסר עבודה- מאתגרים מתמיד.

אין ספק שכאשר הצוות כולו מורכב מנשים חרדיות מהעילית של הציבור החרדי, האווירה שמורה, נושאי השיחה מתאימים- הניסיונות היומיומיים מינוריים יותר. אלא שמניסיון, אסור לתת לדריכות להירדם בשמירה...

מי: לאה ברלין

מה: אחראית מחלקת שכר ויועצת מס.....

אין כמו לעבוד במשרד חרדי! כבר תשע שנים אני כאן, ועדיין יודעת להעריך את הפלוסים הייחודיים במשרד כזה. נכון,

מפורטים ומונגשים כמעט בכל תחום, ושירות הלקוחות מפותח בהרבה מאשר בעבר.

2. לאחר שהבנו היטב מה עלינו לבצע -כותבים את השלבים באופן מסודר במקום נגיש שתוכלו לחזור אליו בכל רגע, להוסיף לו מידע ולעדכן איפה אתן נמצאות.

3. חשוב לסרוק את הרשימה בזמנים קבועים, לבדוק אילו חומרים אפשר להכין כבר כעת, מה נוכל להשיג רק בהמשך ומה הדרך להגיע אליו.

4. לאסוף את כל מה שמוכן, לחזור שוב לשלב הראשון ו-קדימה, להתחיל לבצע.

חשוב לזכור: כשהצלחתן כבר לגייס כוח והתחלתן לתקתק את המשימה- התמודדנה עם כל שלב כאילו הוא היחיד. אל תישאבנה לחרדה או ללחץ מהשלבים הבאים בתור.

מקווה שהרשימה תעזור לכן כמו שהיא עזרה לי, והכי חשוב- פשוט סיימנה עם המטלות הפתוחות שלכן עכשיו.

פחדות מרשימות? טוב, זה כבר לכתבה הבאה. בהצלחה!

הכירו: ביורפוביה- הפחד מבירוקרטיה. חשבתן פעם מה באמת עוצר אותנו להתחיל, להתקדם או לסיים עם העניינים הבירוקרטיים המעיקים שלנו? מכירות את התחושה כשאתן מסתכלות על רשימת מטלות טכניות לביצוע, וכל משימה חדשה שאין לכן מושג איך לבצע מא' ועד ת'- אתן פשוט לא מתחילות? למה זה קורה?

כשאנחנו ניצבות בפני משימה שאיננו מכירות, ובתחום הבירוקרטי בהחלט רובנו בורות, לרוב נמצא את עצמנו חוששות, ומחליטות אוטומטית לדחות.

אז חוץ מלהחליט שקופצים למים באומץ- קבלו טיפ פרקטי: הסוד הוא לפרק את המשימה לשלבים ידועים מראש כמה שאפשר.

איך עושים את זה?

1. מבררים מה הפרוצדורה: קוראים עליה, שואלים עליה, מתקשרים לגוף מולו צריך להתנהל ושואלים את כל השאלות שצריך לדעת על התהליך- גם אם זה נשמע טיפשי או מיותר... אין מה להתבייש. בימינו יש מדריכים

מעוניינת לאפשר לנשים להכיר את מקום העבודה שלך ובכך להרחיב את מעגל התעסוקה לנשים חרדיות?

כתבי לנו: office@shmura.org

מתוך מדור הייעוץ של שמורה | shoalot@shmura.org

(השאלות מובאות בקיצור ושינוי פרטים, לאחר קבלת רשות מהשואלת)

שלום וברכה!

אני כרגע בתקופת חיפוש עבודה, ומתלבטת בין הצעות שונות.

קעת התפרסמה משרה שבדיוק תפורה לנישה בה יש לי ותק רב. מדובר בתחום לא מצוי מדי..

מברור קצר הבנתי שביחידה הזו אין כמעט דתיים, אין הפרדה או תנאים מותאמים.

אני מבינה שבמקרה כזה יקשה עלי מאוד לבוא ולבקש בקשות לסינון, לאור העובדה שמדובר בארגון גדול. אני מוזמנת לפגישה בקרוב, וצריכה להחליט בזריזות אם לאשר הגעה. מהם כללי האצבע שצריך לעמוד עליהם בחיפוש עבודה? מה חייבים ומה אפשר לוותר? תודה רבה!

שלום לך יקרה!

מבינה מאד את ההתלבטות שלך, ואת הניסיון הלא קל.. השאלה שלך מצוינת! אכן, יש כמה כללים מנחים בחיפוש עבודה, כפי שהנחו אותנו הרבנים, שמועילים לנו מאד לסנן את ההצעות ולהגיע למה שבאמת מועיל וטוב עבורנו.

לא רק טוב כלכלית- אלא טוב מחובר למקום הרוחני שלנו, לשקט נפשי לאורך זמן, ולתחושת שלמות עם צורת החיים שלנו על כל חלקיה וכל תפקידיה.

ואם נחשוב יותר, זו ההשתדלות האמיתית שהקב"ה רוצה מאיתנו... כסף הוא יכול לתת לנו לבד, אך אנו הולכות לעבודה על מנת לקיים את הגזירה שגזרה חכמתו העליונה

- שהפרנסה תגיע ע"י צינור של השתדלות. אם נזכור זאת, יהיה לנו ברור שלא יתכן שנעשה השתדלות שנוגדת את רצונו- ונרוויח.

הקווים האדומים בעבודה שעליהם כדאי כבר לעמוד בשלב הראיון או הטלפונים המקדימים הם כאלו:

- סינון ראוי - לנו כחרדיות אין כלל אפשרות לעבוד על מחשב שהרשת בו פרוצה לגמרי. איך הגדיר זאת מרן ר' חיים קנייבסקי זצוק"ל? "יהרג ואל יעבור...". האופציה היחידה היא לבחור מקום עבודה שיש בו חסימה, או לפחות שמביע הסכמה ונכונות לבוא לקראתך ולהסדיר לך חסימה. ואז ניתן לעשות בירור טכני ולהגיע לפתרון

להיות מרוצות ולשרוד במקום עבודה פוטנציאלי. מדוע ימי חופשה או מחלה נחשבים בעינינו כשיקול, ודבר מהותי ויומיומי הרבה יותר כמו חיי חברה תקינים- לא? הרי אם נבוא בודדות לעבודה, יעמדו בפנינו שתי אפשרויות: לשתוק ולהתבודד במשך רוב שעות היום (קשה מאד!!), או לחילופין להתערות אט אט בחברה שהיא מאד מזיקה ובלתי מתאימה עבורנו...

עד כאן פירטנו את כללי היסוד שעליהם לא מוותרים. מעבר לכך, ישנם מקומות עבודה רבים הנעים על הסקאלה של השטח האפור. אמנם תנאים בסיסיים יש, אך גורמי סיכון וחברה מעורבת קיימים גם הם. כמובן צריך לבדוק כל מקום לגופו, לברר מפי עובדות חרדיות איך התנאים, האווירה והדרישות, וגם לבקר בשטח כדי להתרשם "ולהריח" את סוג האנשים, התקשורת והאווירה.

כאשר העברנו שאלות בקטגוריה זו לגאון רבי ישראל גנס שליט"א, שמענו מפיו פעמים רבות את הדרכת היסוד: "צריכה לשער בעצמה אם מסוגלת לעבוד שם לאורך זמן בלי להכשיל ובלי להיכשל"

למה הכוונה?

כתוב שאסור לאדם להכניס את עצמו במודע לניסיון שלא יוכל לעמוד בו. אם עושה כן- אינו יכול לצפות לסיעתא דשמיא לעמוד בניסיון. כמובן שאי אפשר להיות בטוחים שלא ניכשל לעולם, אך האחריות שלנו היא לוודא האם מבחינה מציאותית הניסיון הוא לפי מידותינו או לא. וכשאנו עושים את ההחלטה הנכונה, נוכל

המתאים ביותר המתאים לצרכים ולתנאים הקיימים במקום. חברות הסינון עשו דרך ארוכה בשנים האחרונות והגיעו לרמה גבוהה מאד הן בהידור והן במקצועיות. אנו מכירים חברות ענק (אפילו בינ"ל) שהכניסו סינונים מהודרים כמו נטפרי /אתרוג/ נתיב, קיבלו את כרוטוקול הבטיחות המקצועי שלהם, ומתפקדות היטב בשטח. תמיד שווה לנסות לבקש, ועם הרבה סבלנות ועקביות ניתן להגיע לתוצאות מצוינות.

- ישיבה בחדר לא עם גברים (רק עם נשים או לבד). על פי פסיקת הרבנים, כמעט אין הסתברות לעבוד יחד עם גברים בחדר באופן קבוע בלי להגיע למכשלה באחד מגדרי ההלכה. כמו כן הסיכון ליצירת קרבת דעת אסורה הוא ברור מאליו.
- בנוסף, ראוי מאד לוודא שתהיה לך חברה מינימלית מסוגך של נשים חרדיות יר"ש. לבחורות ומתחילות בשוק העבודה- זה לא המלצה אלא תנאי הכרחי ממש.

קשה מאד לעמוד על הגדרים וההנהגות המתאימות לאישה מסוגך, כשאת בודדה מול חברה שלמה שלא מבינה אותך ואת ערכיך. במקרים מסוימים זה יהיה בלתי אפשרי. טבעי שעם הזמן יוצר פיחות זוחל, וההשפעה הסביבתית תחלחל אט אט אפילו ללא עימות ישיר. ואילו כשיש לצידיך כמה עובדות כמוך, אפילו בודדות, אתן נותנות כוח זו לזו, וגם מהוות מסגרת מחייבת שעוזרת לכן להישאר ברמה הרוחנית שלכן לאורך זמן.

מעבר לכך יש גם שיקול פרקטי: אני מכנה את התנאי הזה תחת הכותרת "תנאים סוציאליים". כולנו מחפשות תנאים טובים כדי

להתפלל על כך וה' יהיה בעזרנו שלא ניכשל.

או להיכשל.

כמובן שראוי להתייעץ עם רב במקרים אלו. בשאלה מביאים בחשבון גם את הצורך הכלכלי, מידת דחיפותו, האופציות הנוספות הקיימות בשוק העבודה, מידת האפשרות להשיגן ועוד.

סומכת עליך שתעשי בעז"ה את הבדיקות הנדרשות והחשיבה המתאימה. והעצה החשובה ביותר- להרבות על כך בתפילה, שהקב"ה ישפיע עליך את הפרנסה הנצרכת לך, בשפע, בנקיות, בהידור ובלי להיכשל.

בהצלחה רבה!!

בדיקה כזו, של עצמי לעומת התנאים במקום העבודה המוצע, תלויה בפרמטרים רבים כמו: מצב רוחני וחוסן אישי, מודעות לגדרים ולהלכות, אופי- אינה דומה אישה אסרטיבית ועצמאית לאישה מסוג מרצה וחברותי, סטטוס בחיים, ניסיון וותק בשוק העבודה ומול ניסיונות דומים, ועוד.

מי שלא מיושבת במקום שלה ומשופשפת דיה בשוק העבודה, בקיאה בגדרים הנצרכים ופיתחה בעצמה דרכי התמודדות, פשוט אין סיכוי שתעבוד לאורך זמן בכזו סביבה- בלי להתקרר במשהו

שלום למוקד שמורה!

המנהלת שלי העלתה היום הצעה מקורית. היא רוצה שבישיבת הצוות היום כולנו נפתח מצלמות, ונאמר כמה מילים לשאר הצוות שנמצא במילואים. אחר כך יערכו מזה סרטון קטן וישלחו להם... עד היום השתתפתי בישיבות תמיד בלי מצלמה, וזה התקבל בהבנה. האם כדאי להתעקש על זה גם כעת? ובלי מצלמה, להגיד לצוות כמה מילים - מתאים ?

אם יש לך איתם הסכם שעובד שאת בלי מצלמות, לא מומלץ לוותר עליו ובפרט בהזדמנות זו. אם מאד קשה להעביר את הדברים, תוכלי להתחמק מסיבות טכניות שאין לך מצלמה וכו'. או עדיף - להסביר שאת מאד מכבדת ומעריכה, אך כאישה חרדית זה לא מתאפשר לך. בהצלחה רבה!!

שלום לך יקרה!
וואו.. המלחמה מביאה איתה דילמות חדשות:)
אכן, לא מתאים בכלל שיכניסו אותך לסרטון, ועוד יותר שלא תגידי כמה מילים...
לפי דעת הרבנים, לא ראוי לפתוח מצלמה בזום שאינו מקצועי נטו, וגם בישיבה מקצועית - רק אם דורשים ממש.

תודה על המענה המהיר!
מקווה שילך בקלות בעזרה ושיבינו.
אבל סתם מעניין - אם המצלמות סגורות, למה בעייתית שאומר כמה מילים קצרות?
לא בנימה מידי חברית או אישית..

מקביל. אילו נניח היה זה שכן שלך בבניין שיצא למילואים, היית שולחת לו סרטון עם כמה איחולים?... גם (ובפרט) בימי מלחמה כאלו כשיש אווירה מאד חמה ומקרבת בציבור, חשוב לשמור על הגבולות הקריטיים בעבודה, כמובן עם כבוד ורגישות מופלגת. בעזרה הוא יחזור, והקשרים שלכם צריכים להישמר באותו מקום ענייני ומקצועי בדיוק כפי שהיה קודם. בהצלחה רבה!

שלום יקרה,
מבינה את הקושי.. אך..
כל מה שלא תגידי- לא יהיה קשור לשיח מקצועי.. ומעבר לכך לא אמור להיות לכם שיח.
כל מטרת הסרטון היא להעביר מסר כלשהו של קשר ואכפתיות מעבר לכותלי העבודה.
נתנתק לרגע מהאווירה במקום העבודה ונעביר את זה לשדה

תודה על ההבהרה!
עשיתם לי סדר..
מעדכנת בסוף הטוב, כתבתי למנהלת שלי כך:
"שלום X, בקשר לישיבה היום...
כמובן שדואגת ומתפללת לשלומם
אבל לא כ"כ מתאים לי שיח כזה...
לא מרגישה בנח... מדי אישי...
זה בסדר מבחינתך?"
ב"ה, היא הבינה וויתרה על הרעיון!
תודה רבה!

ב"ה, איזה יופי! שמחה לשמוע שהתקבל בהבנה!
מעריכה מאד!!

אנו כאן בשבילכן!
לשאלות, דילמות אישיות ובירורים הלכתיים
בנושאי עבודה ניתן לפנות למדור הייעוץ

איך להתנהל בתוך הזמן (הלחץ) הזה?

עובד בצורה דומה להפליא: אנחנו יכולות לזכור אינסוף פריטי מידע, ממש עולמות שלמים של ידע. אין גבול לכמות האינפורמציה שאדם יכול לאגור במוחו. אבל ברמת הפעילות אנחנו מוגבלים בכמות "זיכרון העבודה" שלנו. ישנם המון מחקרים שמראים שמדובר באזורים שונים במוח. החלק שמופקד על הזיכרון לטווח הקצר - לכאן ועכשיו - הוא מצומצם ומוגבל.

כלומר, כאשר אני מנסה לעשות חמש פעילויות במקביל, אני **בוודאות** מורידה את היכולת שלי לעשות אותן ברמה המיטבית.

דיוויד סנבונמאטסו, מרצה לפסיכולוגיה באוניברסיטת יוטה טוען כי "כאשר אנשים מבצעים כמה משימות בו זמנית, הם לרוב מבצעים כמה משימות בצורה גרועה. הרבה פעמים אלו שעושים זאת לעיתים קרובות, הם גם אלה שהכי גרועים בזה. מדובר על אנשים שיש להם הפרעות שליטה".

מעבר מהיר, חזרה איטית לריכוז

אם נמשיך בהקבלה למחשב, נמצא שגם בתכנות יש התייחסות נרחבת לניהול התהליכים המקבילים. מתברר שהמעבר בין המשימות השונות דורש המון אנרגיה (וזמן!) מהמעבד. באופן לא מפתיע בכלל, המצב אצלנו במוח דומה מאד: הרי אי אפשר באמת לעשות הכל בו זמנית, אז המעבר (טאסק סוויצ'ינג) בין העבודה השוטפת, לשיח עם שירות הלקוחות, למעקב אחרי הסיר הגולש, גורם לנו בכל פעם לצאת מריכוז במשימה מסוימת. ישנם מחקרים מצאו שהחזרה למצב של

עומס!

עומס על הראש, עומס על הלב, עומס בעבודה ועומס גם בבית.

אם תמיד אנחנו נוטות להתלונן על עומס, אז כעת במצב מלחמה שכזה, אפילו רק חוסר הוודאות של "יהיה מחר מוסדות לילדים או לא?" מעמיס גם הוא על ההתנהלות.

איך מתמודדים עם העומס הזה? איך מתנהלים, פרקטית, עם שלל המטלות של עבודה-בית-משפחה-זמן חירום?

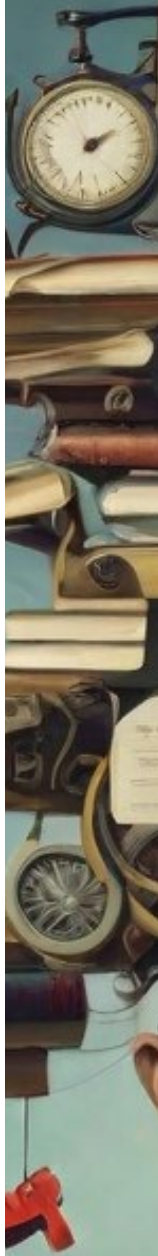
באנה נדבר קודם כל על מה **שלא** כדאי לעשות: אם יש אסטרטגיה שכדאי להתרחק ממנה, היא בוודאי אסטרטגיית המולטי-טאסקינג - ריבוי המשימות. כן, למרות שהנטיה שלנו כנשים היא לנסות "להספיק" כמה שיותר בו זמנית: עבודה על המחשב תוך כדי שיחה עם הבת הקטנה, בישול ארוחה והמתנה בטלפון לנציג שירות לקוחות על הרמקול...

למה הדרך הזו כ"כ לא מומלצת?

פגיעה ברמת הביצוע

כל מי שעברה פעם על מפרט של מחשב, שמה לב, בוודאי, שישנם שני סוגים של זיכרון במחשב: זיכרון RAM שהוא "זיכרון העבודה" ודיסק קשיח. ההבדל ביניהם ברור: הדיסק הקשיח מיועד לשמירת נתונים לטווח ארוך, ואילו זיכרון ה-RAM משמש את המעבד כדי לנהל את המשימות שלו בהצלחה. הזיכרון בדיסק עומד בד"כ בטווח של מאות גיגה בייט ומעלה, ואילו הזיכרון התפעולי נע בדרך כלל בין 16-2 גיגה בייט.

המוח שלנו, שהוא מערכת הפעלה משוכללת עשרת מונים,

ריכוז בעקבות הסחת דעת אורכת בין 15-20 דקות.

אשליית המולטי-טאסקינג

פעמים רבות התחושה הזאת שאנחנו "על זה", כשאנחנו מבצעות המון משימות בו זמנית, היא אשליה. מה שקורה בפועל הוא הלוך-חזור אובססיבי בין המון משימות שאינן מבוצעות עד הסוף, מתוך רצון עז שלא מתיישב עם המציאות - לבצע את כל המשימות בשלמותן, עכשיו!

במצב כזה, יש לנו המון "מעגלים פתוחים" במוח והם מציקים לנו כל הזמן. איך נוכל "לסגור" את המעגלים הללו? הדרך הראשונה והפשוטה ביותר היא: **לכתוב, לכתוב, לכתוב.**

ידוע הפתגם: "ההיפך מלשכוח זה לכתוב" - כלומר, אל תנסי להסתמך על הזיכרון שלך, במקום זאת צרי רשימה של מטלות ופרטים לכל מה שאפשר. אמא שלי לימדה אותי מגיל צעיר שהכנות לשבת מתחילות ברשימה מפורטת...

הרשימות עוזרות לנו לעשות סדר בראש ולראות מה עומד לפנינו. אבל יותר מכך, הן מסייעות להוריד מהעומס. איך? אמרנו קודם ש"ההיפך מלשכוח זה לכתוב", אבל באמת המטרה שלנו היא "לכתוב כדי לשכוח" - לכתוב הכל כדי להוריד את העומס מהראש אל הדיף. החשיבה משתחררת ומאפשרת להתמקד במשימות עצמן.

לתעדף

כבר יש לי רשימת מטלות. איזו משימה קודמת לאחרות? במה עדיף לבחור: בחשוב ביותר או בדחוף? במטלות השוטפות או במשימה חד פעמית? במה שאני הכי אוהבת לעשות או במעשה הכי שנוא כדי להיפטר ממנו? במספר פעולות קצרות או באחת ארוכה וממושכת?

יש המון גישות איך להחליט מה קודם, ובוודאי שבכל אחת

מהן מתאימה לסיטואציות או לטיפוסים מסוימים.

חשוב לפני כל מיון של המטלות להחליט מה המטרה הכי חשובה לי כרגע, או מה המטרות הכי חשובות:

הכי חשוב להשרות אווירה רגועה בבית או במשרד? הכי חשוב לי שהמנהלת שלי תהיה מרוצה ממני? הכי משמעותי עבורי לשמור על סדר יום קבוע? אולי הכי חשוב לי להצליח לספק את הלקוחות באופן מלא? יכול להיות שהכי חשוב לי להספיק היום לנסוע לבקר את סבתא...

אחרי שיש לנו רשימה (קצרה!) של מטרות-על, נוכל להתחיל למיין את המשימות לפי החשיבות שלהן ביחס למטרה. כאן הגענו לחלק הקשה...

ייתכן מאד שנאלץ "לחתוך בבשר החי". לדוגמה: אם את אמא לקטנים, עובדת מהבית באופן מלא ולילדים אין לימודים במוסדות הלימוד, (אלא אם את סופרוומן מזן לא מוכר...) כנראה תצטרכי לקצץ חלק מהמשימות שחלמת להספיק, משהו יצטרך לרדת: חלק מההספקים בבית, בעבודה, בעוגה שתכננת לאפות לשכנה...

החוכמה היא לבחור את מה להוריד באופן מודע. ולא, ממש לא רצוי שהכל יתקתק כרגיל והחלק היחיד שיקוצץ הן שעות השינה שלך...

נכון, תמיד יישארו דברים דחופים שאי אפשר לדחות ונהיה חייבות לטפל בהם הרגע. אבל אם נתכנן את הזמן, אפילו לא באופן מדוקדק, נוכל לעבור מ"כיבוי שריפות" אינטנסיבי ומתיש, ליום שפוי יותר עם תחושת סיפוק גדולה יותר. מאחלת לכולנו עומס בריא של שגרה שמחה ורגועה!

lafer.miri@gmail.com

מבצע סוכות הסתיים. מעל אלף בנות שהתנתקו מהרשת ומהמחשב בחול המועד, המתינו לכפתור הכניסה להגרלה שהובטח להישלח מיד אחרי סוכות. אבל האזעקות שהיו בשמיני עצרת, ושמועות מתגלגלות, סיפרו שכנראה מוצאי החג יראה אחרת.

במוצאי החג, כשהתבררו מימדי האסון, הבנו שצריך השבוע משהו אחר. קבלה חזקה יותר, מאתגרת יותר, שומרת יותר על ע"י ועל עצמינו. ולכן, יחד עם הפדבוק לחברות המופלאות שבטוח שהזכויות שצברו בחג שמרו ועמדו מאחורי הרבה ניסים, נשלחה הקבלה השבועית:

השבוע, בכל יום 3 שעות רצופות בהן אנחנו לא נכנסות לשום עדכון חדשות

לא בדיוורים למייל, לא בפורומים, לא באתרי חדשות, לא בצ'אטים קיימים או שהוקמו לאור המצב, לא קבוצות, בקיצור: 3 שעות של ניתוק של ניתוק (ניתוק):

הרעיון שעומד מאחורי הקבלה הוא כפול. האחד: כל אחת מכניסה למודעות של עצמה - שאחרי הכל, ההתעסקות בחדשות מול מחשב 'און ליין' - היא לא ראויה

והשניה, כמובן, כשרואים כמה מנוחת הנפש יש בשעות של 'ניתוק' מחדשות - מבקשים להרחיב את הזמן הזה לעוד ועוד שעות...

זה אפשרי? בטח!

זו החובה שלנו למען עם ישראל!

ההיענות היתה מדהימה, ואלפי חברות אמרו, "כן, אני בפנים!" - אני מביאה את עצמי למצב של ניתוק מחדשות...

מה הלאה?

תרומה משמעותית להגרלה גדולה הגיעה ל'קונטרול יו'

ויצאנו לדרך: אבניה ברזל.

חיזוקים בענייני טכנולוגיה שיחזיקו לטווח זמן רחוק. חסימה באמצעות תוספים, או בהגדרות החסימה, מחיקה של תיקיה וכד'

למבצע יצאנו מתוך תחושת אחריות. כל אחת למשפחתה ולכלל עם ישראל, עם קבלות חזקות שהביאו הרבה חיזוק ואלפי משתתפות.

למה ברזל? לא רק בגלל "חרבות ברזל"... ברזל ראשי תיבות: בלהה, רחל, זלפה, לאה. אמהות שבטי קה.

גם את, אמא בהווה או בעתיד, יש לך כת, את לוקחת אחריות! על כמה ומה לראות ולשמוע, על איפה לצמצם, ואיפה להשקיע. לוקחת אחריות על הבית, על המשפחה על עצמך, בעצמך. פרגני לעצמך, פעמיים...

קחי אחריות על עצמך, על ילדיך, על כלל עמ"י. כי במלחמה של ברזל, לנו, הנשים יש את הכח.

בואי, צרי לך גדר של ברזל בתחום הטכנולוגיה כזה שבלתי עביר, ואי אפשר לשבור אותו לא עם טרקטור ולא עם טנק, וארוך כמו הבאאארזל שהיית אומרת בדבקות ומאמינה שלא ישבר לעולם:

אין מה לומר, זה לא קל, זה קשה כמו ברזל, אולי כמו אבן, אבל זה משתלם. באחריות!

**לקבלת רשימת הקבלות לבחירה
וכניסה להגרלה על 1000 ש"ח ועוד מתנות
שלחי מייל ל-
ctrl.u.shmura@gmail.com
וקחי אחריות במערכה הזו.**

תשובות לחידון הא' ב'

א - אדם

ב - בין הזמנים

ג - גריניץ, גבעון

ד - דורדיא

ה - הרף עין

ו - ותיק

ז - זמ"ן נק"ט, זמן- והגיענו לזמן הזה

ח - ח"י רגעים, "חבל על הזמן"

ט - טו בשבת

י - יום שעובר אינו חוזר

כ - כ"ט י"ב תשצ"ג

ל - לבן "בכל עת...לבנים"

מ - מבול

נ - נר- כל זמן שהנר דולק

ס - סדום

ע - עבר זמנו בטל קרבנו, עולם

פ - רב פרידא, פסק זמן

צ - צל עובר

ק - קרבן תמיד

ר - ראש חודש

ש - שעונית, שמשון- שהרג במותו יותר

מאשר בחייו בעזה

ת - תמידיות- שש מצוות תמידיות

זמן אמת

מקנאה בעבודה שמצאו החברות שלי. בחתונה שחיכתה להן ביחד עם התעודה של ו'. בילדים שלהן, שבעיני כל אחת מהן אין כמוהם לדבש וליופי. מקנאה כל כך שלפעמים אני מרגישה איך הנוזל העכור הזה עוד רגע נוזל ממני לכל כיוון, משפריץ עלי. על החברות שלי. על הילדים שלהן. על שיחות הטלפון האלו.

ורק מרוב כחד אני ממהרת לצחוק איתן ביחד על החיים, להסכים שהם לא גרועים בכלל, שיש גם מעלות. לומר עשר פעמים בשיחה אחת שאין עוד מלבדו, ולספר להן ולעצמי ולכל באי עולם, שגם הרגעים האלו יעברו.

ויהיה טוב בסוף, בטוח.

יודעת את זה. יש לנו רגישות, במינון יפה מאוד. זו את ש-

“אני?” אני תוהה, מקלפת חתיכת מדבקה שנצמדה למכתביה הישנה שעדיין שלי.

“כן, מותק”. החתונה הפכה את אסתי לדמות יודעת כל. אה, וגם לדקת רגישות, סליחה ששכחתי. “את פשוט לא יודעת לקנא. איך אומרים? אין לך את זה.”

אה. אני לוחשת לקיר, הדמות שאין לה את זה. אפילו לקנא היא לא יודעת.

כשאנחנו מנתקות, כי יש לאסתי ישיבת צוות ולי יש מחר ראיון מספר 119, אני יודעת שזה לגמרי לא ככה. אני כן מקנאה. מאוד. קנאה ענקית בצבע סגול-חום-דביק ממלאה לי את הגרון מידי בוקר, כשאני מתיישבת לשלוח בפעם המאתיים שמונים ושלוש את קובץ קורות החיים שלי.

אנשים נוטים לתת לקושי שלהם משקל גדול בהרבה ממה שראוי לו באמת. לכן, הגיוני שהם לא רואים את האובייקט המזדמן באוזניו הם בחרו לפרוק את התסכול היומי שלהם. ומאחר והם לא רואים אותו - הם גם מרשים לעצמם לתאר לו, כלומר לי, איך בלתי אפשרי-הזוי-לא תקין - לעבוד עם ילדים מהבית.

אני אומרת “וואי” בטון יורד לאות הזדהות, או “איך שאת צודקת!” וכן על זה הדרך ולא כועסת בכלל. בכלל! בכלל!! על חוסר הרגישות של החברות שבהן בירך אותי בורא העולם. קודם כל, הוא בירך אותי בחברות. יש אנשים על הגלובוס שגם את זה אין להם. וחוף מזה - אי אפשר לכעוס על חוסר הרגישות שיש למישהו. הרי אין לו אותו.

“חחח” אסתי צוחקת כשאני משתפת אותה בתובנה הזו. “זה ממש לא ככה, ואת

המיטה שלי היא חפץ עתיק יומין שלא ברור איזו קרובת משפחה אלמונית הורישה לנו במקום למתקן האשפה. באמת שאין ביני לבינה אף לא סנטימנט בודד, ובחפץ לב ורוחב דעת אני מניחה לכל האחיינים לחוד ולכולם יחד לטפס עליה, למרוט את הכיסוי שלה ולהטביע עקבות קטנים ואפורים בכרית.

בלילה בלילה אני פשוט מושכת את המיטה התחתונה, מכסה בסדין (עם כוכבים, אבל את זה לא צריך לספר) מהארון, ומספרת לעצמי שאין לי שום בעיה בנושא. בדרך כלל אני עייפה עד כדי יכולת לישון עם הנעליים שלהם עצמם, לא רק עם הסימנים שהן הותירו על הקיר.

אבל עכשיו המצעים המכוכבים פרושים על המיטה העליונה, וגוש התלתלים שמתכרבלים בתוכו פוקח חצי עין כשאני נכנסת לחדר: "מה חזרת פתאום!"

מה חזרתי, אחיינית חכמה שלי. אולי כי היה ראיון, ורבע שעה לפני המועד שלו הודיעו על ביטול.

בעקבות המצב, זה התירוץ הנוכחי. זה שאני כבר עמדתי בלובי, מנסה להנמיך את רף הציפיות שמתעקש בכל ראיון מחדש להתרומם, זו כבר בעיה אישית שלי, כנראה. סוג של באג.

אבל לא יפה לקדם אורחים בסיפורים עגומי סוף.

"אני גרה כאן" אני מעדכנת אותה בקורות חיי העליזים.

"באמת? ממת?" שמיכת כוכבים גולשת לרצפה, על נעלי הבית. שלי - שלה.

"מאז שנולדתי" אני משחזרת. "לא, בעצם, שלושה ימים אחר כך. ואת מה?" אני מצביעה על המזוודה שלה. דגל כיבוש על אדמה חרוכה, שרציתי רק לבכות עליה. בשקט, לבד. "ממת?"

"מהבוקר" היא מעדכנת. "אבל אני תיכף מסדרת. עוד תרוויחי מזה שאני כאן."

"הכל טוב," אני מסליקה למדף ניילונים עם חומר שבלעתי בדרך

הלוך, קימטתי בחזור. עוברת לדמות הדודה הטובה, חוקרת: "מה אכלת היום?"

היא מספרת על תפריט גורמה שמורכב מקצת ירקות ושתי חבילות צ'יפס שליוו אותה באוטובוס מאופקים. אנחנו לא מדברות על הימים שהחרידו אותה, על מה שהביא אותה אלינו. יודעת שהיא לא רוצה לדבר על זה. זה היה הסיכום לפני שהגיעה. אנחנו כן מדברות על הצ'יפסים שהיא שומרת להם אמונים, על השמיכה ששתינו מסכימות שלא מוכרחים לקפל ועל נעלי הבית החדשות. בלה בלה בלה. לא נוגעות במה שכואב לי, שכואב לה. ככה טוב.

רק באמצע הלילה מישהו נושם לידי.

מישהי, מתולתלת.

אני פוקחת עפעף, סוגרת. חזרו אלי מהמשרה של הבוקר. בטח שהם רוצים אותי. הרי היה ראיון מוצלח כל כך. היה, ודאי שהיה. חלמת

שלא? באמצע הדיון על גובה השכר אלישבע מעירה אותי: "חוי!!!"

אני פוקחת עין שניה אל החושך. ההיסטוריה שלה משאירה חלומות ומשכורת בין קפלי הכרית: "לא קרה שום דבר, נכון?" הלב שלי צולל למחוזות אחרים.

"תישארי ערה, בבקשה!" האישונים שלה בורקים בחושך. "אני לא מפחדת בכלל, אבל - אני אגמור עליך ספר תהילים שלם כל שבת, רק תישארי ערה איתי עכשיו."

"שלושה ספרים" אני מציבה תנאי. "אחד לזיווג הגון והשני למציאת העבודה האבודה שלי."

"רחמים. והשלישי?"

"שלישי שבורא העולם יתן לי כוח אחרי שלא ישנתי בלילה" אני עוקצת. "נראה אותך מנדבת לי שלושה פרקים."

חיוך מתרחב גם על השפתיים שלה: "לכן באתי לכאן" היא לוחשת, צרודה. חסרת שינה. "ידעתי שאיתך נצחק על הכל."

חושך בחדר, אבל משולש אור שפולש אליו מהדלת יאפשר לה לראות את השפתיים שלי מתעקמות, ולכן אני משאירה אותן בעמדת חיוך. "בגללך אין לי עבודה" אני מיידעת אותה, אלופת העולם בצהלתי על פני: "הערת אותי שניה לפני שחתמנו חוזה."

"עבודה מהחלומות, מה שנקרא" היא ממלמלת, מזיזה אשמה.

"המשכורת פחות" אני מציינת. "13 שקל לשעה. נדמה לי שקיבלתי את ההשראה לסכום הכביר הזה מהבייביסיטרים של יו"ד סמינר."

"טוב שהערתי אותך," היא מעבירה יד על עיניים עם אדמומיות חשודה. "תארי לך שהיית ממשיכה לישון, חותמת איתם חוזה ועוד עובדת להם, ורגע לפני שהם היו משלמים לך היית מתעוררת?"

אנחנו מצחקקות שוב, בחסות הסכומים שציירו חלומותי. אני אומרת, שמכזה סכום אפשר רק לצאת במינוס. היא אומרת, שעם

פסימיות אי אפשר להתקדם בחיים. אני אומרת עוד כמה משפטים שאת הקשר בין המילים שמרכיבות אותם יכולה ליצור רק השעה המאוחרת בלילה. היא מגיבה בהתאם.

פס של תכלת דק מצטייר בתחתית השמים. כמעט ישנו בסוף.

"כמעט בוקר," אני נכשלת בלשוני, עייפה. "עכשיו מותר לישון?"

ספרות זורחות בשעון שלה. בואי נחכה שסבא יקום, היא מציעה. קובעת. מזמינה אותי לכוס שוקו על חשבונה. עד שאבא שלי יקום, וימלא את הסלון בטלית וגמרא של בוקר.

אבל כשאבא שלי קם כבר פגשה אותנו האזעקה. שתי כוסות שוקו מטפטפות כל הדרך לממ"ד, ואחיינית אחת שבטוחה שהגיעה אל קו הגמר של החיים. יירוטים מתנפצים מעל הראש שלי כשאני מנסה להרגיע אותה באלף ואחת בדיחות שחוקות.

זה לא באמת הולך.

זה לא הולך בכלל.

היא צוחקת, או בוכה, בהתאם לאווירה. אבל המבט בעיניים שלה מרצד, כחד צובע לה את האישונים.

ככה פוגש אותנו אבא שלי. בת עייפה מלילה בלי שינה, מיום שהביא איתו רק אכזבות. נכדה הלומת אימה שאזעקה החרידה אותה. טילים קרעו את השלווה המדומה שניסינו לצייר לאורך יממה.

ככה הוא פוגש אותנו, אבל לו יש מילים אחרות לתת לנו. מאלו שתמיד נחבאות בין כריכות חומות ואותיות מזהב, על איך הכל טוב והכל מושגח. מכירה אותן בעל פה, לוחשת אותן המון; בהשלמה. בחריקת שיניים. בסוג של הקרבה עילאית להסכים לחשוב את המחשבות הנכונות.

אבל עכשיו, אולי בגלל הלילה העייף מאחורי, אולי בגלל נקודת הקצה שטלטלה את כולנו - המילים האלו לא היו כי צריך. הן פשוט היו. היתה להן נוכחות בחדר והיא הביאה איתה נחמה. רוגע. ידיעה שלכל אשר יקרה תחת השמש יש סיבה ומסובב אחד, והוא איתנו. כאן. ממש. עוטף, שומר. עושה רק טוב.

הבוקר מצטייר בחלונות כשאבא פותח את

נרתיק התפילין, משאיר לנו מילים שנחות בשלווה בלב. ואותי, חושבת עליהן. מה היה בהן שהצליח להרגיע אותנו? מנסה להגדיר את ההרגשה שממלאת אותי. זה לא רוגע, זה הרבה יותר מזה. זו מן קרבה שעוטפת אותי, משהו טוב שכבר הרבה זמן לא הרגשתי.

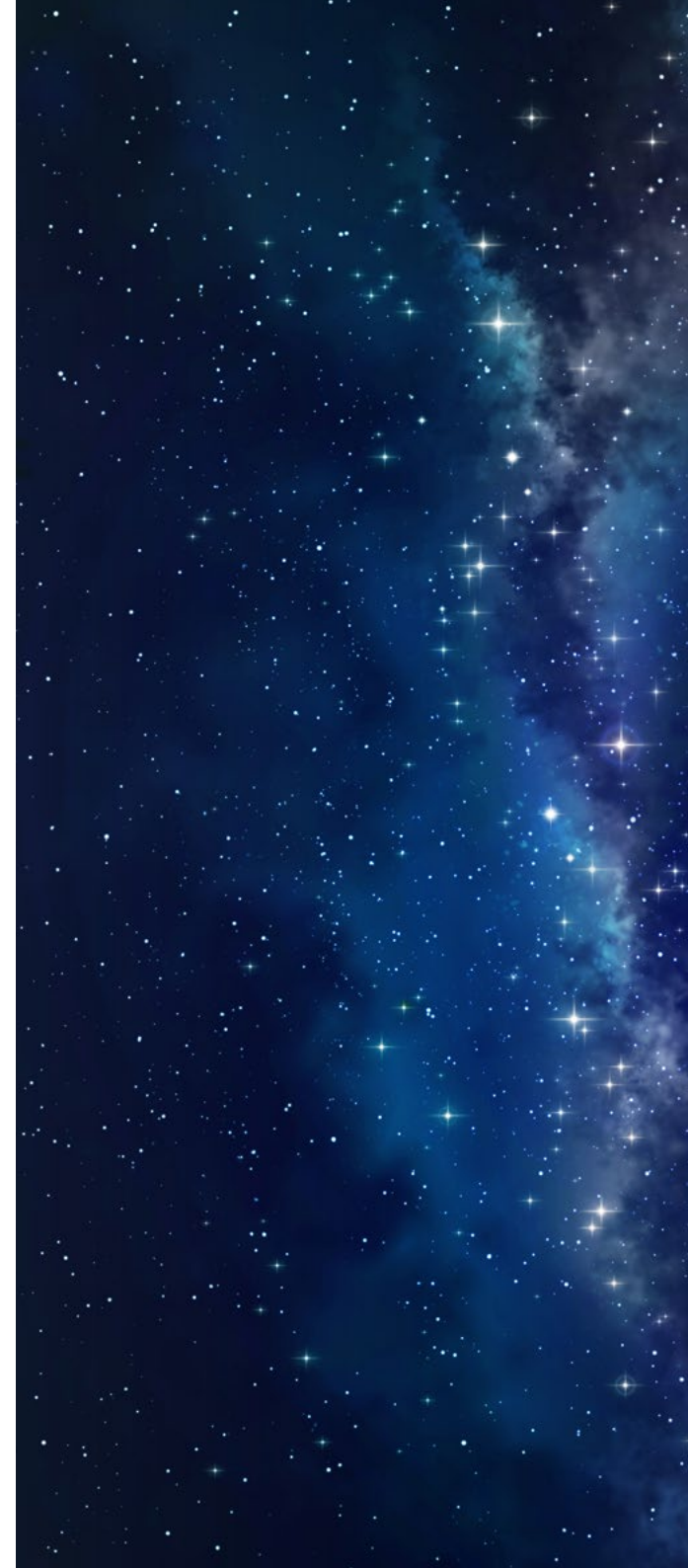
אלישבע נרדמה בפינת הספה הכחולה, סידור פתוח לה ב'אלוקי נשמה', ואני יודעת לזהות: אפשר לענות לפחד, לספר לו שלא מפחיד. לאכזבה, לומר לה שבכלל לא רציתי. לכאב, לצחוק עליו. להרדים.

אולי זה גם טוב, אולי גם את זה צריך. ואולי אי אפשר לוותר על זה.

אבל כל אלו לא יענו לנשמה, לפחד קיומי שבוער בנו. לכאב כשהוא צורב מידי. הם מבקשים משהו אמיתי יותר. מענה נכון, מדויק, מעודד. לנשמה יש מענה אחר, אינסופי, שרק הוא יכול לרפא אותה.

היום טעמתי ממנו, קוראים לו אמונה. מקווה להמשיך להכיר אותו כל החיים, לא רק כי ככה יהודי צריך לחיות. כי ככה טוב לחיות.

אלישבע נרדמה. אני - בשקט, בשקט - התעוררתי.

כשהילדים נכנסים למטבח

החודש הזה, הכתבה הוקדשה במלואה לילדים. התקופה האחרונה הלא פשוטה הביאה אותנו ליותר זמן בית, ואם כבר בית - אז מטבח. אין כמו תרפיית מטבח. משהו בין השיש, התנור והקערות, משהו עם הסיפוק מהתוצרת, עושה כל כך טוב לנפש, ובטח לילדים, אצלם המטבח מגלה כישורים חדשים ויצירתיות מתפרצת.

אני אוהבת להכניס ילדים למטבח כבר מגיל קטן, לתת להם להפריד עלי פטרוזיליה ולערבב בצק של עוגיות שוקוצ'יפס. נכון שזה הכי מלכלך בעולם, וכמה פעמים גיליתי כשרק הסתובבתי שהם שפכו לשם כמויות של מלח, או כל דבר אחר שהפך את התערובת לבלתי אכילה... (למרות כל האזהרות שלי :)) ועדיין- אני לומדת כל כך הרבה על האופי שלהם בעבודה המשותפת, ואפשר לחוות וללמוד יחד כל כך הרבה מושגים חדשים, שהחוויה הססגונית הזו בהחלט משתלמת!

אז הנה, כמה מתכונים שילדים יהנו להכין ועוד יותר ישמחו לאכול. שימו לב שהמתכונים מיועדים לגילאי בית הספר, או לילדים בוגרים יותר שאכן יכולים לחתוך ירקות ולבשל כמעט בכוחות עצמם... וכמובן- אין להדליק תנור או גז, או להכניס ולהוציא מהתנור, ללא השגחת מבוגר. מכאן ואילך נפנה לטבחים הקטנים-גדולים שלנו!

חוי הימלמין

דרגת קושי: בינוני
חיבתן הטעימה: 5 נופכים

מרק עגבניות ופסטה

מחממים סיר על להבה בינונית. מוסיפים שמן זית, בצל ושום ומאדים כ-5 דקות תוך כדי ערבוב מדי פעם עד שהבצל והשום רכים.

מוסיפים עגבניות ומאדים עוד כ-7 דקות תוך כדי בחישה, עד שהעגבניות רכות.

מוסיפים מים, סוכר ומלח ומביאים לרתיחה (רואים בועות במים). מנמיכים את האש, מכסים ומבשלים 15 דקות.

טוחנים את המרק עם בלנדר מוט למרקם חלק. טועמים ומתקנים תיבול (אולי חסר לכם קצת מלח?).

מבשלים את הפסטה לפי ההוראות הכתובות על שקית הפסטה בסיר נפרד. מסננים את הפסטה, יוצקים מרק לקערות, מוסיפים פסטה ומגישים.

החורף אוטוטו כאן, ומה מזכיר חורף יותר ממרק חם ומפנק? המרק הזה עשיר וטעים ויש לו תוספת אהובה שמשדרגת אותו ממש. הפשילו שרוולים- מתחילים!!

החומרים ל-6 מנות:

- 3 כפות שמן זית
- 1 בצל קלוף וקצוץ
- 2 שיני שום קצוצות גס
- 8 עגבניות חתוכות לקוביות
- 4 כוסות מים
- 1 כף שטוחה סוכר חום
- מלח לפי הטעם
- 1.5 כוסות פסטה לא מבושלת

דרגת קושי: קל
חיבתן הטעימה: 5 כוכבים

מאפינס תירס קלים להפנה

מאפינס אלו בעצם קאפקייקס. רק שהפעם לא מדובר בעוגה, אלא בתוספת קלה וטעימה כל כך!! אפשר לשדרג אותם בזיתים קצוצים, אבל הם כל כך מושלמים בפני עצמם שזה לא באמת נצרך. מה גם שאת המאפינס מכינים תוך כמה דקות והופ, יש תוספת מושלמת לארוחת הערב. אנחנו אהבנו, ומה אתכם?

17 מאפינס

החומרים:

1 קופסה קוטג' או גבינה לבנה

3 כפות שמן

3 ביצים L

חצי כוס גבינה צהובה מגורדת דק

חצי כפית מלח

מעט פלפל שחור

חצי כוס קמח

1 כפית שטוחה אבקת אפייה

1 קופסת שימורים גרגירי תירס מסוננים מנוזלים

מחממים תנור חלבי ל-175 מעלות.

בקערה בינונית שמים קוטג', שמן זית וביצים וטורפים היטב.

מוסיפים גבינה צהובה, מלח ופלפל וטורפים.

מוסיפים קמח ואבקת אפייה ומערבבים עם כף רק עד שאין גושי קמח.

מוסיפים תירס מקופסה ללא הנוזלים, ומערבבים עם כף.

מעבירים למנג'טים יציבים מקרטון, או מנג'טים מנייר ששמים בתוך תבנית שקעים, וממלאים עד $\frac{3}{4}$ מהגובה.

אופים במשך 25-30 דקות, או עד שהחלק העליון זהוב.

הוס פרייז

דרגת קושי: בינוני
חיבתן הטעימה: 5 פופביס

עוד תוספת אהובה וקלה במיוחד!! הוס פרייז אלו בעצם קוביות תפוחי אדמה פריכות מבחוץ ורכות מבפנים - ממש כמו צ'יפס, רק שהם מקבלים שדרוג של רוטב מיוחד ומתקתק. מיועד לילדים שאוהבים אוכל של גדולים.

החומרים ל-6 מנות:

5 תפוחי אדמה בינוניים

קלופים וחתוכים לקוביות בגודל 1 ס"מ

מלח

3 כפות שמן קנולה

1 בצל קלוף וקצוץ דק

1 כף רוטב סויה

1 כף רוטב צ'ילי מתוק

חצי כפית פפריקה מתוקה

מניחים את קוביות תפוחי האדמה בסיר, מכסים במים בגובה 4 ס"מ ומוסיפים כפית מלח.

מבשלים על להבה גבוהה ומביאים לרתיחה (בועות במים). מכבים את האש מסננים היטב.

מחממים מחבת גדולה על להבה בינונית, מוסיפים שמן קנולה ובצל, ומאדים כ-5 דקות תוך כדי בחישה עד שהבצל רך ושקוף (לא מזהיבים).

מוסיפים את תפוחי האדמה ומטגנים 8-10 דקות תוך כדי בחישה מדי פעם, עד להזהבה והתרככות.

מוסיפים רוטב סויה, רוטב צ'ילי, פפריקה ומלח. מערבבים ומבשלים עוד כ-2 דקות תוך כדי ערבוב. טועמים ומתקנים תיבול אם יש צורך.

עוגת שוקולד קלה וטעימה!

דרגת קושי: קל
חיבתן הטעימה: 5 פופים

כמובן שאי אפשר לסיים ללא קינות, ומה יותר מתאים מעוגת שוקולד?

אפשר לצפות אותה בכל ציפוי שאוהבים- שוקולד מומס, אייסינג (ערבוב של 1 כוס אבקת סוכר + 1 כף קקאו + כפית שמן + טיפ טיפה מים, עד לקבל מרקם של משחה שאפשר למרוח על העוגה) או גנאש (ערבוב של שוקולד וריץ) שהבאתי כאן במתכון. אני בטוחה כי תקצרו רק מחמאות על העוגה הזו! אז קדימה, למה אתם מחכים??

החומרים:

1 כוס מים רותחים	2 תבניות אינגליש קייק
1 כוסות קמח	1 שקית אבקת אפיה
1.5 כוסות סוכר	3 כפות קקאו
3 ביצים	1.5 כוסות סוכר
1 כוס שמן	3 ביצים
- לציפוי גנאש:**
- 1 שמנת מתוקה או ריץ
  - 1 חבילת שוקולד מריר או חלבי
  - סוכריות צבעוניות

מחממים תנור ל-170 מעלות. בקערה גדולה מערבבים את כל החומרים לבלילה חלקה ואחידה ללא גושים. שופכים לתוך 2 תבניות אינגליש קייק מרופדות בנייר אפייה או משומנות. מכניסים את העוגות ל-40 דקות בלבד. יש להוציא מהתנור בזמן. 5 דקות לפני שמוציאים את העוגה, מחממים במיקרוגל את השוקולד והריץ בקערה קטנה עד להמסה. שימו לב שאם נכניס את הקערה לדקה שלמה במיקרוגל, השוקולד יישרף. לכן כדי להמיס שוקולד במיקרוגל, יש להפעילו ל-30 שניות, לערבב ושוב להכניס לעוד 30 שניות, וכך עד להמסה מלאה. שופכים את הגנאש מעל העוגה בעודה חמה, ומפזרים סוכריות צבעוניות.

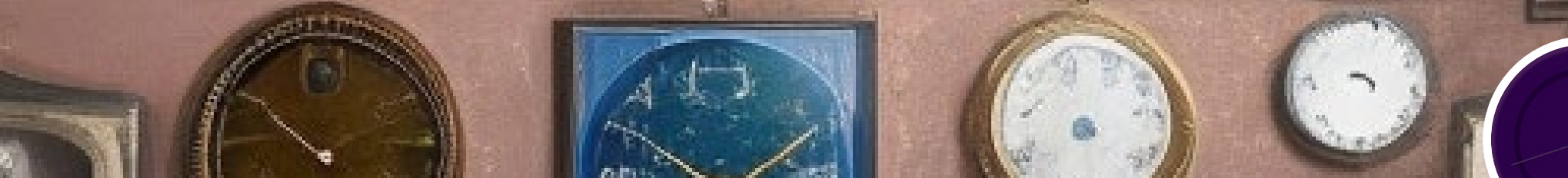
20:15: אני נותנת לפסק זמן לעשות את שלו.

חיותאויג

היה היו זמנים רחוקים וקשוחים בהם קשה היה להיות יפה נפש. באותם עידנים עתיקים ומעופשים, כדי להיות בעל נפש יפה היית צריך להאכיל חתולים, לרחם על מסתננים, לאכול טבעוני, להפריד פסולת, לגור בצפון, להבין שיש שני צדדים לסכסוך הישראלי-פלשתינאי ודעת לומר בקול מאנפך עד רך: אין ילד רע, יש ילד שרע לו. חלפו עברו אותם זמנים חשוכים. היום אנחנו יודעים שכל אחד יכול ושלכל אחד מגיע וגם שחתולים מעבירים כלבת, אז אין צורך להאכיל אותם כדי ליפות את הנפש. מספיק לקחת פסק זמן.

חיותאויג

אני: קח את הזמן.	אני: קקאו זה בריא ללב.	אני: שהכל נהיה בדברו. ביס.
פסק זמן: (שותק).	פסק זמן: מעל שמונים אחוזים.	פסק זמן: סוכר בכמות גבוהה.
אני: קח את הזמן.	אני: בסדר. (נוגסת נוגסת נוגסת).	אני: אומרים 'אמן'.
פסק זמן: חמישים?	אני: (נחנקת).	פסק זמן: שומן רווי בכמות גבוהה.
אני: (נחנקת).	הם: אמא, למה את עושה קולות?	אני: תהיה בשקט.
אני: (משתנקת).	אני: זכרונה לברכה.	פסק זמן: 250 קלוריות.
הם: אמא, מה קרה?	פסק זמן: חציקונים.	אני: בסדר. (נוגסת. נוגסת. נוגסת)
אני: (משתעלת).	אני: אני נראית לך בת שש עשרה?	מצפון: טוק טוק טוק.
הם: אמא מה את אוכלת?	פסק זמן: לא.	אני: שוקולד זה בריא למוח.
אני: (נחנקת. משתנקת).	אני: !!! ??? ...	פסק זמן: רק קוביה ליום.
משתעלת) את הלב	אני: (נופלת בפח): בת כמה אני נראית?	
	פסק זמן: (שותק).	

פיראון

שלא יעבדו עליכם - מילה של בעלת נסיון:

הזמן עושה את שלו רק אם אני:

1. עושה כביסות
2. עושה כלים
3. עושה את שלי

זמן זה כסף רק אם אני:

1. עובדת

1. אמריקאית

1. אינסטלטור

הזמן עובר טס רק אם אני:

1. ישנה

2. שותה קפה

3. בתור לרופא שיניים

הזמן הוא הרופא הטוב ביותר רק אם אני:

1. בריאה

2. עסוקה

3. שוכחת

הזמן הוא המשאב היקר ביותר רק אם אני:

1. 2. 3. לא מוצאת גרביונים

אי לכך ובהתאם לזאת אנחנו לעולם לא בורחים לנו סתם לנופש בורגני בצפון באמצע החיים. מעשה כזה ראוי לאנשים גסי רוח מתחתית החברה, ואנחנו לא כאלה כמובן. אנחנו שייכים ליפי הנפש. אנחנו לוקחים פסק זמן.

אנחנו גם לא מנתקים קשרים עם אנשים שעיצבנו אותנו נורא. חלילה. אנחנו רק לוקחים פסק זמן לחשוב על כל זה מחדש ולהגיע לקשר ממקום נקי יותר. יום אחד. אולי. כשיסתיים לו פסק הזמן.

אנחנו לא מורידים שידוך שניה לפני הסוף. אנחנו לוקחים פסק זמן. אנחנו לא מפסיקים וויכוח שניה לפני שהפסדנו. אנחנו לוקחים פסק זמן. אנחנו לא מעמידים נשמות טהורות בפינה. אנחנו שולחים אותן לפסק זמן. אנחנו לא מפטרים אנשים באטימות לב. אנחנו מוציאים אותם לפסק זמן.

אבל היופי האמיתי של כל הדבר הזה הוא עמוק הרבה יותר והוא נוגע ללב והוא קשור בזה שאנחנו אף פעם לא אוכלים סתם שוקולד כמו המון העם אשר ברחובות.

יש לנו פסק זמן, רבותי. יש פסק זמן.

כמה שהחיים מתוקים.

**"ענבי הגפן"
בענבי הגפן
דבר נאה ומתקבל"**

נשגור ברכת מזל טוב חמה מעומק הלב
לכל משפחת ראם החשובה,
ובפרט לגב' לאה היקרה
לרגל השמחה השרויה במעונכם
עם נישואי הבת היקרה
תהילה מטל תחי'
עם הבה"ח דוד דורמשקין נ"י.
יהי רצון שיהא זה בנין עדי עד,
בית גדול לקב"ה ולתורתו!
תזכו לראות בנים ובני בנים
עוסקים בתורה ומצוות

ואך נחת ובריאות לדורי דורות מכל יוצ"ח!
זכויות הרבים הכבירות בהם אתם עוסקים
במסירות נפש יעמדו לכם כל הימים
ותמיד ישמע קול ששון וקול שמחה בביתכם!

באהבה ובהערכה רבה
מאחלות רבבות חברות 'שמורה'
קהילת המתנדבות
והצוות

מעריב

והוא	כי דבר, לבדו-	עבר יום	הזמן ההוא
בתבונה	מעריב ערבים,	בא לילה	היה
משנה עתים	פותר להם	צופר-	זמן שמחתנו:
ומחליף	שערים	ילל כשופר	אהבה וקרבה
את הזמנים	בורא וגולל	שאג כארי	במחולנו.
ומשמיע להם	מעביר ומבדיל	ונירא	שפתנו דובכה
באותה השעה	מסדר	זמן אמת	תהא השעה
עניים-	משמורתיהם	וזעה.	עת רצון
	כרצונו	ותשובה.	וזמנים לששון
	ד'		וברגע קטן
הגיע זמן	צבקות שמו.		נחשבנו
גאלה.			כטבח הצאן
		ונכשנו -	וחשר העולם
		שקטה.	בעדנו.

רוצה להביט אחורה בסוף שנה בסיפוק ולומר "וואו! גדלתי!" ?
רוצה PUSH והתקדמות בחורף הזה?
מחפשת חברה שמשלבת שיח עמוק עם השיתופים רגילים מהחיים?
מחפשת חברה ברמה שלך ומקום ללב?
רוצה הווי ואתגר גם בתוך הכי שיגרה שיש?

מגיע לך, יקיר לי!

מה בקיר לי

8 מפגשי קבוצה
קבוצות של 15 נשים, בעיר שלך עם מנחת 'יקיר לי'.
ליבון התכנים שדוברו במפגשים, מעקב ועבודה אישית, שיח קבוצתי ותוכן המלווה בחומר שמורה מרתק

4 כנסים מרכזיים
בבני ברק ובירושלים:
ארוחת ערב מפנקת מסירת יחידת החומר ע"י הגב' לאה ראם הפתעה (קומז'יץ / מרצה אורחת/ תכנית וכ')

מרכז ירושלים | בית וגן, ירושלים | רמות, ירושלים | נווה יעקב, ים- | גב"ש, ירושלים | מנה' לות ועצמאיות, ים- | בחורות, ירושלים | בני ברק, מרכז נתיבים | מכבי, בני ברק | בחורות, בני ברק | בית שמש | מודיעין עלית | אלעד | פתח תקווה | ביתר | חיפה | רכסים | אחיסמך

קצת מה שאת פולכת לחוות:
תמצאי חברה טובה וקרובה שמלווה אותך גם הרבה אחרי שנגמרים המפגשים
תתמלאי בערכים ורוח עם כלים אמיתיים לחיים
תתקדמי ותתפתחי אישית בכל תחומי החיים, משפחה, חברה ועבודה
תקבלי פסק זמן לנשום, לשתף, לצחוק ולדבר עם חברה 'שמורה'
תתחברי לעצמן ולרצונות האמיתיים שלך ותתפני להקשיב לעומק הפנימי שבתוך
תתאזרי בחוסן פנימי וכח עמידה באתגרים ונסיונות
תרגישי את השיח ואת הרוח גם בפרונט תרגישי את שמורה שמעבר לדיגיטל!)

נשאים ותחנות בג'רן:

- מי אני? זהות מול מהות**
הכרות עם הקבוצה, עם המטרות המשותפות והפרטיות ובעיקר עם עצמי שירטוט מתווה ראשוני בדרך אל היעד
- איפה אני? להתבונן במצוי, להחיות את הרצוי**
הפער בין הערכים שלנו והזמן שאין לנו עבורם
- אישה. מפרנסת. פנים וחץ**
מעמד האישה בעידן העכשווי כמפרנסת - וההשפעות על האישיות, המאזן בבית והערכים.
- התמודדות חברתית בעבודה**
כח להתמודדות בזירות השונות שהעבודה מזמנת: הן בעבודה מעורבת עם גברים והן בחברה מחלישה או מאתגרת בהיבטים נוספים
- חישוב מסלול מחדש: מודל בחירה וקבלת החלטות**
כלים עוצמתיים שיאפשרו לך לנווט את דרכך בצמתי החלטה ובכלל
- משתמשת או גולשת? חוסן בעידן טכנולוגי**
מבוסס על משנתו של ר' מתתיהו סלומון שליט"א משיגה בישיבת לקווד והתאמה לאתגרי הנשים העובדות בפלטפורמות דיגיטליות.

מקומות אחרונים!!!

אפרים, כתובת, תאריכים יחזו לאלות! יקיר לי באזור מאוריך-

להרשמה לחצי כאן